

Vuosikertomus 2009

Sisältö

Pääjohtajan katsaus	6
Kela, Elämässä mukana – muutoksissa tukena	7
Kela vuonna 2009	7
Kelan maksamat etuudet	9
Eläke- ja vammaisetuudet	9
Sairausvakuutusetuudet	11
Kuntoutusetuudet	12
Työttömyysturvaetuudet	12
Lapsiperheiden etuudet	13
Opintoetuudet	13
Eläkkeensaajan asumistuki	14
Yleinen asumistuki	14
Muut etuudet	16
Takaisinperintätilanne	16
Kelan muu toiminta	19
Asiakaspalvelu ja palveluverkko	19
Henkilöstö ja koulutus	19
Tietojenkäsittely	20
Viestintä	21
Tilastointi ja laskelmat	22
Tutkimus	22
Tietopalvelu	23
Kansainvälinen yhteistyö	23
Tilinpäätös	25
Kuvaus Kelan hallinnointi-, johtamis- ja valvontajärjestelmästä	47
Toimielimet vuonna 2009	48
Kelan organisaatio ja yhteystiedot	50

**Kela vaikuttaa
yksilöiden
elämään ja
yhteiskuntaan.**

Kansaneläkelaitoksella (Kelalla) on keskeinen asema suomalaisessa yhteiskunnassa. Kaikki kansalaiset ovat jossain elämänvaiheessa Kelan asiakkaita. Kela on sosiaaliturvan toimeenpanija, minkä lisäksi se tuo esiin havaitsemiaan sosiaaliturvan epäkohtia ja tuottaa ratkaisuehdotuksia mm. osallistamalla lainsäädännön kehittämiseen.

Kela tiedottaa, tilastoi ja tutkii. Viestinnän keinoin kansalaisille kerrotaan sosiaaliturvaetuuksista ja niitten saamisehdoista. Tilastot ja tutkimus puolestaan tarjoavat tietoa päätöksenteon tueksi ja kansalaisten tiedoksi. Kela tuotti kahden viime vuoden aikana laskelmia, tutkimuksia ja muuta taustamateriaalia sosiaaliturvan uudistusta pohtineelle Sata-komitealle. Monet komitean ehdotuksista perustuvat Kelan toimittamaan taustamateriaaliin. Lisäksi Kelan edustajat vaikuttivat komiteassa sosiaaliturvan asiantuntijoina sen suosituksiin.

Kela on merkittävä työllistäjä. Kelan toimistojen ja muiden palvelupisteiden sijoittumisella on suuri alueellinen merkitys. Esimerkiksi Kemijärvelle sijoitettu Yhteyskeskuksen toimipiste loi paikkakunnalle korvaavia työpaikkoja tilanteessa, jossa eräs kaupungin suurimmista yrityksistä lopetti toimintansa.

Kelan alueellinen vaikutus näkyy myös tarkasteltaessa etuuksien kohdistumista eri kuntiin. Suuressa osassa kuntia Kelan kuntalaisille maksamat etuudet ylittävät kunnallisveron tuotot.

Yksilöitten ja perheitten elämänvaiheisiin kuuluu monia muutoksia, joista osa on myönteisiä, osa kielteisiä. Toiminta-ajatuksensa mukaisesti Kela lupaa olla elämässä mukana ja muutoksissa tukena.

Kelan etuuksien yksi tarkoitus on taata kaikille maassa asuville perusturva. Tehtävän merkitys korostuu aikoina, jolloin työ ja työperusteiset edut eivät pysty tarjoamaan riittävää sosiaalista turvaa. Tilanne saattaa olla seurausta lyhytaikaisesta taloudellisesta laskusuhdanteesta tai syvemmästä ja pitkäkestoisemmasta yhteiskunnallisesta murroksesta, jossa siirtyminen vanhasta uuteen ei suju kitkatta.

Perusturvan takaamiseen liittyy ajatus, että Kelan maksamat etuudet ovat kohtuullisia. Etuuksien riittävyttä voidaan tarkastella selvittämällä, missä määrin suomalainen sosiaalipolitiikka yleensä ja erityisesti Kelan maksamat perusturvaetuudet suojaavat köyhyydeltä.

Koko väestön köyhyysaste vuonna 2008 oli 13,2 %, mikä on kansainvälisesti katsottuna pieni luku. Perusturvan varassa elävien köyhyysaste on kolme kertaa suurempi. Perusturvalla elävien köyhyysriski on kaksinkertaistunut kahtena viime vuosikymmenenä.

Pääsääntöisesti suomalainen sosiaaliturva toimii hyvin. Pulmia on erityisesti perusturvan riittävytydessä. Myös Sata-komitea kiinnitti huomiota perusturvaetuuksien jälkeensä jääneisyyteen ja ehdotti parannuksia. Näihin ehdotuksiin Kela voi yhtyä. Perusturvan tulisi olla nimensä mukaisesti perusturvaa, ei pelkkää vähimmäisturvaa.

Pääjohtajan katsaus

Taloudellinen tilanne heikkeni vuonna 2009 nopeasti, ja erityisesti työttömyysturvan ja asumistuen hakijoiden määrä kasvoi huomattavasti. Uusia työttömyysturvahakemuksia tuli viime vuonna 21,4 % ja uusia yleisen asumistuen hakemuksia 36,8 % enemmän kuin edellisellä vuonna. Kela onnistui vastaamaan tähän haasteeseen varsin hyvin. Läpimenoajat pysyivät kohtuullisina. Ratkaisuihin kuluva aika on vuoden varrella seurattu tarkasti, ja Kela on palkannut ruuhkien vähentämiseksi uutta henkilöstöä ratkaisutehtäviin.

Sosiaaliturvan uudistamista suunnitellut Sata-komitea sai työnsä valmiiksi vuodenvaihteessa. Taloudellinen ahdinko painoi leimansa komitean työhön. Hyvistä aikomuksista huolimatta tulokset jäivät vaatimattomiksi, eikä monimutkaiseen sosiaaliturvalainsäädäntöön saatu toivottua parannusta. Monia ongelmia selvitettiin komiteatyössä huolellisesti. Toivon, että ehdotusten toimeenpanoa jatketaan tulevina vuosina. Lainsäädännössä on edelleen paljon selkiytettävää.

Kelan palvelutoiminnan kehittämisohjelman linjaukset valmistuivat vuonna 2009. Ohjelmassa luotiin uudet tavoitteet ja toimitatavat Kelan asiakaspalvelulle. Ohjelmaa tuettiin mittavalla koulutuksella ja asiakasviestinnän uudistuksilla. Linjaukset otettiin organisaation eri tasoilla hyvin vastaan, ja niitä on viety jo pitkälti käytäntöön.

Kelan johdossa on tapahtumassa runsaasti muutoksia. Johtaja Asko Apukka jäi eläkkeelle 1.8.2009 ja johtaja Matti Puhakka 1.3.2010. Itse olen samassa tilanteessa 30.9.2010. Viime vuoden alussa voimaan tullut uusi työjärjestys on toiminut hyvin, mutta nyt sitä joudutaan taas muokkaamaan. Maaliskuun alusta 2010 Kelassa on pääjohtajan lisäksi aiemman kolmen sijasta kaksi johtajaa, mikä edellyttää uudenlaista organisaatiota. Etuuskäsittely- ja asiakaspalveluprosessit on nyt yhdistetty saman johtajan alaisuuteen ja sisäiset prosessit toiselle johtajalle. Näin voimme toivottavasti sujuvoittaa prosesseja ja yhtenäistää toimintaa Kelassa entisestään.

Kela saa yhä uusia tehtäviä. Vuonna 2009 hoidettavaksemme siirtyi melko kireällä aikataululla elatustuki. Monista teknisistä ongelmista huolimatta siirto onnistui varsin hyvin, mistä haluan kiittää kaikkia työhön osallistuneita. Vammaisten henkilöiden

tulkkaukspalveluiden järjestämisvastuu siirtyy Kelalle 1.9.2010. Siirtoa valmistellaan parhaillaan, ja kyseessä on kilpailuttamiseksi laaja hanke.

Toiminnan laajenemisesta huolimatta toimintakulut ovat pysyneet kohtuullisina. Niiden osuus kokonaiskuluista oli viime vuonna vain 3,5 %.

Haluan kiittää Kelan henkilökuntaa hyvin tehdystä työstä. Kaikkien hakemusten läpimenoajoissa ei aivan ylletty tavoitteisiin, mutta vuosi oli niin vaikea, että täydellinen suoritus olisi ollut suoranainen ihme. Vuosittain toteutettavassa asiakaskyselyssä saimme kaikkien palvelukäyttäjien osalta hyvän arvostuksen. Toimintamme onnistuneisuutta osoittaa myös se, että Kela sai vuonna 2009 Suomen laatupalkintokilpailussa julkisten ja yleishyödyllisten yhteisöjen sarjassa Recognised for Excellence -tunnustuksen.

Kiitän eläkkeelle jääneitä johtajia Asko Apukkaa ja Matti Puhakkaa sekä kaikkia luottamushenkilöitä Kelan hyväksi tehdystä työstä. Kiitos myös asiakkaillemme ja yhteistyökumppaneillemme kuluneesta vuodesta.

Jorma Huuhtanen

Kela

Elämässä mukana – muutoksissa tukena

Kansaneläkelaitos (Kela) huolehtii Suomessa asuvien sosiaaliturvasta eri elämäntilanteissa. Kelan hoitamaan sosiaaliturvaan kuuluvat lapsiperheiden tuet, sairausvakuutus, kuntoutus, työttömän perusturva, asumistuki, opintotuki ja vähimmäiseläkkeet. Lisäksi Kela huolehtii vammaisuuksista, sotilasavustuksista sekä maahanmuuttajan tuesta.

Lähellä asiakasta

Sosiaaliturvaetuksien ratkaisua koskeva päätöksenteko on hajautettu vakuutuspiirien toimistoihin. Ne tekevät ratkaisupäätökset lähes kaikista etuuksista. Työkyvyttömyyseläkkeet, EU-sairaanhoitokorvaukset sekä osa opintotuista ja työterveyshuollon korvauksista ratkaistaan keskitetysti keskushallinnossa. Korkeakouluopiskelijoiden opintotukihakemukset ratkaistaan korkeakoulujen opintotukilautakunnissa.

Eduskunnan valvonnassa

Kela toimii eduskunnan valvonnassa. Sen hallintoa ja toimintaa valvovat eduskunnan valitsemat 12 valtuutettua ja heidän valitsemansa 8 tilintarkastajaa. Laitoksen toimintaa johtaa ja kehittää sen 10-jäseninen hallitus.

Toiminta-ajatus ja arvot

Kelan toiminta-ajatus:

- ▶ Elämässä mukana – muutoksissa tukena

Kela turvaa väestön toimeentuloa, edistää terveyttä ja tukee itsenäistä selviytymistä.

Kelan toiminta perustuu seuraaviin arvoihin:

- ▶ Ihmistä arvostava
- ▶ Osaava
- ▶ Yhteistyökykyinen
- ▶ Uudistuva

Kela vuonna 2009

Vuonna 2006 laajana työryhmätyönä aloitettu palvelutoiminnan kehittämisohjelma saatiin pääosin valmiiksi vuoden 2009 lopulla. Ohjelmassa luotiin asiakaspalvelun keskeiset periaatteet ja toimintamalli, määriteltiin palvelukanavat ja ryhmiteltiin asiakkaat heidän elämäntilanteensa mukaan. Asiakaspalvelun apuvälineiksi kehitettiin mm. intranetin asiakaspalvelusivusto, järjestettiin asiakaspalvelun taustatuki ja ryhdyttiin kehittämään ajanvarauspalvelua. Kehittämisohjelmassa linjattiin toimistoverkon ylläpidon kriteerit, joita on noudatettu vuodesta 2008. Suuri osa lakkautetuista toimistoista on tarkoitus korvata yhteispalvelulla. Kela on erityisesti vuonna 2009 toiminut aktiivisesti yhteispalvelun edistämiseksi.

Entistä useampi Kelan asiakas hoitaa asiointinsa internetissä. Kela.fi-sivustolle tehtiin 12 miljoonaa käyntiä, ja 12,6 % etuushakemuksista tehtiin verkossa. Innokkaimpia verkkopalvelujen käyttäjiä ovat lapsiperheet ja opiskelijat.

Asiakkaat on otettu yhä enemmän mukaan etuuksien toimeenpanon ja asiakaspalvelun kehittämiseen, kun keskushallintoon on perustettu elämäntilannekohtaisia ja vakuutusalueellisia asiakasraateja. Asiakaspalvelun kehittämistä on tuettu mittavalla koulutuksella ja viestinnällä. Asiakasviestintä on uudistettu ilmeeltään ja sisällöltään palvelutoiminnan kehittä-

misohjelman tavoitteiden mukaiseksi. Vaikka palvelutoiminnan kehittämisohjelma hankkeena loppui, asiakaspalvelua kehitetään Kelassa jatkuvasti käytännön toimintana. Uusia asiakaspalvelun kehittämishankkeita aloitetaan vuoden 2010 aikana.

Kela osallistui aktiivisesti ja aloitteellisesti Sata-komiteassa lainsäädännön kehittämistyöhön. Komitean yli 50:stä lainsäädännön muutosesityksestä suurin osa koskee Kela. Kelan kannalta merkittävimmät esitykset olivat pienituloisille maksettava takuueläke, omaishoidon tuen siirto Kelan hoidettavaksi, asumistukijärjestelmän uudistaminen sekä työttömyysturvan tarveharkinnan poistaminen ja perusturvan yksinkertaistaminen.

Vuosi 2009 oli Kelan ratkaisutoiminnan kannalta haastava, kun työttömyysturvan ja asumistuen hakemusten määrä kasvoi huonon taloudellisen tilanteen vuoksi huomattavasti. Uusien työttömyysturvahakemusten määrä kasvoi vuoden aikana 21,4 % ja uusien yleisen asumistuen hakemusten määrä 36,8 %. Myös neuvonnan tarve on lisääntynyt. Kela joutui palkkaamaan lisää henkilökuntaa estääkseen käsittelyaikojen pidentymisen. Käsittelyajat saatiin pidetyksi kohtuullisina verrattuna työttömyyskassojen pitkiin odotusaikoihin. Elatustuki siirtyi kunnilta Kelan hoidettavaksi 1.4., mikä aiheutti osaltaan runsaasti työtä.

Etuusprosessien suorituskykyä parantava hanke saatiin päätökseen alkuvuodesta. Vuoden lopussa uudistetut, yhtenäiset etuusprosessit olivat käytössä lähes kokonaan. Hanketta jatketaan yhteistyökumppaneiden kanssa yhteisten työvaiheiden selkeyttämiseksi ja Kelan ulkopuolelta saatavien tietojen automatisoimiseksi.

Kelassa jatkettiin tietojärjestelmien kehittämistä. Kelan tulevan asiakaspalvelujärjestelmän ja etuustyön hallintajärjestelmän OIWA:n suunnittelu ja rakentaminen etenivät odotetusti, ja tavoitteena on saada uusi järjestelmä käyttöön vuoden 2011 aikana. OIWA tuo asiakaspalveluun lisää käyttäjäystävällisiä työvälineitä, ja sen avulla ohjataan Kelan etuustyötä.

Vuoden aikana Kela käynnisti myös etuusjärjestelmien uudistamishankkeen, ARKKI. Siinä uudistetaan kaikki Kelan noin 40 tietojärjestelmää ja niiden tukijärjestelmät prosessilähtöisesti. Sekä asiakkaat että Kelan toiminnot hyötyvät hankkeesta, joka tähtää etuuskäsittelyn automatisointiin. Hankkeen arvioidaan kestävän 10–15 vuotta.

Vuonna 2009 aloitettiin terveyteen sekä työ- ja toimintakykyyn liittyvien etuuksien asiakaspalvelun kehittämiseen tähtäävä Kyky-hanke. Siinä on koottu yhteen sekä Kelan organisaation että asiakkaan tilanteeseen vaikuttavien sidosryhmien osaaaminen. Asiakkaan näkökulmasta sairauspäivärahan, kuntoutuksen ja työkyvyttömyyseläkkeen käsittely- ja ratkaisutoiminnot ovat sarja toisiaan seuraavia hakemuksia ja lisäselvityksiä. Tavoitteena on, että asiakas voisi mahdollisimman nopeasti ja joustavasti palata työhön tai siirtyä työkyvyttömyyseläkkeelle ilman katkoksia toimeentulossa, jos kuntoutuminen ei ole mahdollista.

TOIMINTATIEDOJA KELASTA

	2009	2008	2007	2006	2005
Kokonaiskulut, mrd. €	12,2	11,5	10,9	10,8	10,7
Etuuskulut, mrd. €	11,8	11,1	10,5	10,5	10,4
Toimintakulut/kokonaiskulut, %	3,5	3,2	3,2	3,3	3,1
Etuuskulut/BKT, %	6,9*	6,0*	5,9*	6,3	6,6
Etuuskulut/sosiaalimenot, %	23,3*	22,9	23,1	23,9	24,7
Etuuskulut/asukas, €/v	2 202	2 087	1 984	1 984	1 977
Henkilöstö 31.12.	6 042	5 864	5 756	5 973	6 095

*Arvio

Asiakaspuhelujen keskittäminen Yhteyskeskuksen valtakunnallisiin palvelunumeroihin saatiin valmiiksi joulukuussa 2009. Koko maassa asiakkaita palvelee nyt 12 elämäntilanteen mukaan jaoteltua palvelunumeroa. Viranomaisten puheluja varten avattiin oma viranomaisnumero. Kelan toimistoissa ei enää vastata asiakaspuheluihin, joten niissä voidaan keskittyä toimistoissa asioivien asiakkaiden palveluun ja hakemusten ratkaisutyöhön.

Kelan toimistojen ilmeen uudistamisessa edettiin pilottivaiheeseen, kun Helsingin Kampin toimisto sai uudet valomainokset ja ikkunasomisteet. Ilmeuudistuksen jatkototeutuksesta päätetään keväällä 2010. Uudistusta ei toteuteta kerralla vaan maltillisesti sitä mukaa kuin toimistoja muutenkin korjataan ja uudistetaan. Sisätilojen ilmeestä ja kalusteista tulee oma pilotti.

Suurin osa suomalaisista sai viime vuonna Kelan etuuksia. Kelan kokonaiskulut olivat 12,2 mrd. euroa, mikä oli 6,3 % edellisvuotista enemmän. Kokonaiskuluista 11,8 mrd. euroa oli etuuskuluja. Toimintakulujen osuus kokonaiskuluista oli 3,5 %. Valtion osuus Kelan rahoituksesta oli 64 %, vakuutusmaksuilla rahoitettiin 31 % ja kuntien suoritukset olivat 5 %.

Kelan maksamat etuudet

Kaikki etuudet

Kelan etuuskulut olivat 11,8 mrd. euroa. Ne kasvoivat edellisvuodesta 6,0 %. Maksusuoritteita oli 69 miljoonaa, joista 25 miljoonaa tuli apteekkien kautta.

Eläkevakuutuksen etuusmenot kasvoivat 2,9 % ja sairausvakuutuksen 4,2 % vuodesta 2008. Työttömyysturvamenot kasvoivat 18,5 %.

KELAN MAKSAMAT ETUUKSET

	2009 milj. €	2008 milj. €	Muutos-%
Eläke-etuudet	2 561,3	2 507,9	2,1
Vammaisetuudet	418,4	399,2	4,8
Sairausvakuutusetuudet	3 842,2	3 679,8	4,4
Kuntoutus	305,4	299,8	1,9
Työttömyysturvaetuudet	974,6	822,7	18,5
Lapsiperheiden etuudet ¹	1 945,1	1 829,8	6,3
Opintoetuudet	833,3	737,7	13,0
Eläkkeensaajan asumistuki	370,1	349,3	6,0
Yleinen asumistuki	482,1	428,3	12,6
Muut etuudet	53,4	60,9	-12,2
Etuusmenot yhteensä	11 785,9	11 115,5	6,0

¹ Vanhempainpäivärahat sisältyvät sairausvakuutusetuuksiin.

Eläke- ja vammaisetuudet

Vuonna 2009 Kelan eläke-etuuksia maksettiin 2 561 milj. euroa eli 53,4 milj. euroa (2,1 %) enemmän kuin vuonna 2008. Vammaisetuuksia maksettiin 418 milj. euroa, mikä on 19,2 milj. euroa (4,8 %) enemmän kuin vuonna 2008. Vuoden 2009 alusta eläke- ja vammaisetuuksiin tuli 4,6 %:n indeksikorotus.

Vuonna 2008 Kelan eläke-etuuksien saajien määrä kasvoi lainmuutosten vuoksi, mutta vuonna 2009 saajien määrä alkoi vähentyä. Eläke-etuuksien saajia oli vuoden päättyessä 735 000. Työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeensaajien määrä kasvoi vajaan prosentin, mutta muiden eläke-etuuksien saajien määrä pieneni. Suhteellisesti eniten väheni rintamalisien määrä (12,0 %). Täyden kansaneläkkeen saajia oli 90 200 (vähennystä 1,2 %).

Vammaisetuuksien saajia oli vuoden 2009 lopussa 268 500. Määrä kasvoi vuoden aikana 1 700:lla (0,6 %). Lapsen ja aikuisen vammaistuen saajien määrä pieneni, mutta eläkkeensaajan hoitotuen ja ruokavaliokorvauksen saajien määrä kasvoi.

Vuonna 2009 Kelan eläke-etuutta koskevia hakemuksia tuli 147 000 (vähennystä 18,5 %). Niistä 22 000 (15,8 %) oli kansainvälisiä hakemuksia, eli ne perustuivat EY-asetukseen tai sosiaaliturvasopimuksiin. Ratkaisuja tehtiin kaikkiaan 150 000, toimitoissa 101 000 ja keskushallinnossa 49 000. Ratkaisuihin 121 000 koski kansallista ja 29 000 kansainvälistä hakemusta. Kansalli-

ELÄKE-ETUUKSET¹

Maksetut etuudet	2009 milj. €	2008 milj. €	Muutos-%
Yhteensä	2 561,3	2 507,9	2,1
Kansaneläkkeet	2 455,0	2 396,0	2,5
Vanhuuseläkkeet	1 662,6	1 643,9	1,1
Työkyvyttömyyseläkkeet	738,5	700,1	5,5
Työttömyyseläkkeet	53,9	52,1	3,5
Perhe-eläkkeet	36,4	36,6	-0,5
Lapsikorotukset	5,6	5,4	4,3
Rintamalisät	34,8	37,6	-7,6
Ylimääräiset rintamalisät	29,5	32,3	-8,8

Etudensaajien määrä	31.12.2009	31.12.2008	Muutos-%
Kaikki etuudet	735 100	741 400	-0,9
Kansaneläkkeen saajia	677 200	679 700	-0,4
Vanhuuseläkkeen saajia	485 000	488 700	-0,8
Työkyvyttömyyseläkkeen saajia	167 900	166 700	0,7
Työttömyyseläkkeen saajia	24 300	24 200	0,5
Perhe-eläkkeen saajia	29 100	30 000	-2,8
Lapsikorotuksen saajia	13 500	13 700	-1,2
Rintamalisän saajia	59 400	67 500	-12,0

Kansaneläkkeiden rakenne	31.12.2009	31.12.2008	Muutos-%
Kansaneläkkeen saajista sai täyttää eläkettä	90 200	91 400	-1,2
vähennettyä eläkettä	587 000	588 300	-0,2

VAMMAISETUUKSET¹

Maksetut etuudet	2009 milj. €	2008 milj. €	Muutos-%
Yhteensä	418,4	399,2	4,8
Lapsen vammaistuet	69,9	70,3	-0,5
Aikuisen vammaistuet	31,6	31,3	0,9
Eläkkeensaajan hoitotuet	310,0	291,1	6,5
Ruokavaliokorvaukset	6,9	6,5	5,3

Etudensaajien määrä	31.12.2009	31.12.2008	Muutos-%
Kaikki etuudet	268 500	266 800	0,6
Lapsen vammaistuet	33 200	34 500	-3,5
Aikuisen vammaistuet	10 800	11 200	-3,6
Eläkkeensaajan hoitotuet	198 900	196 800	1,0
Ruokavaliokorvaukset	27 600	26 200	5,2

¹ Kelan eläkkeiden ja vammaisetuuksien sekä eläkkeensaajan asumistuen tilastoinnissa käytetty käsitteistö muuttui 1.1.2008. Eläkkeensaajan hoitotuki on nyt vammaisetuus ja eläkkeensaajan asumistuki eläkkeistä erillinen etuus, jota on kuvattu jäljempänä.

*Kela tukee nuoria maksamalla mm. opintotukea,
vanhempainpäivärahoja ja asumistukea.*

sisä hakemuksissa keskimääräinen läpimenoaika oli 47 päivää, toimistoissa ratkaistuissa 40 päivää ja keskushallinnossa ratkaistuissa 66 päivää.

Vuonna 2009 Kelaan tuli 113 000 vammaisetuushakemusta (vähennystä 4,2 %). Hakemuksia ratkaistiin 112 000. Keskimääräinen läpimenoaika oli 39 päivää.

Keskimääräinen kansaneläke oli vuoden lopussa 298 euroa kuukaudessa. Täysi kansaneläke oli yksin asuvalla henkilöllä 584 euroa ja parisuhteessa elävällä 518 euroa kuukaudessa.

Sairausvakuutusetuudet

Sairausvakuutuksen etuusmenot kasvoivat edellisestä vuodesta 162 milj. euroa (4,4 %). Etuuksia maksettiin 3 842 milj. euroa. Sairausvakuutusetuuksia sai 41 187 000 henkilöä (lisäystä 0,6 %).

Vuonna 2009 tulleista 671 000 sairauspäiväraha hakemuksesta 7,2 % oli sähköisiä hakemuksia. Sairauspäivärahojen ratkaisuja tehtiin 665 000, mikä on 4,7 % vähemmän kuin edellisellä vuonna. Ratkaisuisista 35 000 (vähennystä 10,3 %) tehtiin työpaikkakassoissa. Sairauspäiväraharatkaisuista 3 100 koski osasairauspäivärahaa. Uudet hakemukset ratkaistiin keskimäärin 15 päivässä; edellisvuodesta ratkaisuaika on pidentynyt lähes päivän.

Vanhempainpäivärahoja maksettiin 102 300 äidille ja 54 600 isälle. Yhteensä vanhempainpäivärahoja maksettiin 910,4 milj. euroa (lisäystä 9,5 %). Vanhempainpäivärahoja korvattiin 16,5 milj. päivää, joista isien osuus oli 6,7 %. Isäkuukauden etuuksia saaneiden määrä kasvoi edelleen. Vuonna 2009 oikeuttaan pidennettyyn isyysrahaan (isäkuukauteen) käytti 10 800 isää (lisäystä 21,4 %). Heistä 5 900 isää piti ns. siirretyn isäkuukauden. Isäkuukausi sisältää vanhempainrahakauden 12 viimeistä arkipäivää ja lisäksi 1–12 isyysrahopäivää. Isäkuukauden voi käyttää 180 päivän aikana vanhempainpäivärahauden päättymisestä.

Vuonna 2009 maksettiin vuosilomakustannuskorvauksia 55,9 milj. euroa (lisäystä 14,2 %) 24 800 henkilön työnantajalle. Maksettujen korvausten määrä on kasvanut puolella vuodesta 2007, jolloin vuosilomakustannuskorvaus määriteltiin kattamaan sekä työntekijälle vuosiloman ajalta maksettava bruttopalkka että keskimääräiset lakisääteiset sosiaalivakuutusmaksut.

Sairauspäivärahat kasvoivat 3,4 %. YEL-sairauspäivärahaa maksettiin 5,3 milj. euroa (lisäystä 8,7 %) 17 000 yrittäjälle.

Osasairauspäivärahaa koskeva sairausvakuutuslain muutos tuli voimaan vuoden 2007 alussa. Se mahdollistaa vähintään 60 päivää yhtäjaksoisesti sairauspäivärahaa saaneille, koko-aikatyötä tekeville työntekijöille ja yrittäjille paluun omaan työhönsä osa-aikaisesti. Osa-aikatyöstä saatavan palkan lisäksi heille mak-

SAIRAUSVAKUUTUSKORVAUKSET

	2009 milj. €	2008 milj. €	Muutos-%
Kaikki	3 842,2	3 679,8	4,4
Sairausvakuutuksen päivärahat	1 785,0	1 671,3	6,8
Sairauspäivärahat ¹	806,6	780,2	3,4
Osasairauspäivärahat	3,5	2,9	19,6
YEL-sairauspäivärahat	5,3	4,9	8,7
Vanhempainpäivärahat ²	969,6	883,3	9,8
Sairaanhoitokorvaukset	1 748,2	1 711,5	2,1
Lääkkeet ³	1 244,7	1 242,9	0,1
Peruskorvatut lääkkeet	402,7	395,5	1,8
Erytiskorvatut lääkkeet	701,1	700,6	0,1
Alempi korvaus	230,6	235,0	-1,9
Ylempi korvaus	470,5	465,6	1,1
Lääkkeiden lisäkorvaukset ⁴	140,7	146,7	-4,1
Yksityislääkärin palvelut	73,6	66,2	11,2
Yksityishammaslääkärin palvelut	124,9	118,6	5,3
Yksityinen tutkimus ja hoito	70,3	68,3	3,0
Matkat ja sairaankuljetus ⁵	234,7	215,5	8,9
Muut etuudet	309,0	296,9	4,1

¹ Sisältää myös sairauspäivärahasuoritukset Melalle, tartuntatautilain perusteella maksetut päivärahat ja ansionmenetykskorvaukset sekä elimen tai kudoksen luovuttajalle maksetut päivärahat.

² Sisältää myös erityishoitorahat ja vuosilomakustannusten korvaukset työnantajalle.

³ Sisältää myös korvaukset annosjakelupalkkioista.

⁴ Vuonna 2008 lääkkeiden omavastuun kattosumma oli 643,14 euroa.

⁵ Sisältää matkojen lisäkorvaukset. Vuonna 2008 matkojen omavastuun kattosumma oli 157,25 euroa.

SAIRAUSVAKUUTUSKORVAUSTEN SAAJAT

	2009	2008	Muutos-%
Kaikki	4 186 800	4 161 500	0,6
Sairauspäivärahat ¹	326 600	342 800	-4,7
Osasairauspäivärahat ¹	2 200	2 000	9,9
YEL-sairauspäivärahat ¹	17 000	16 700	1,4
Vanhempainpäivärahat	156 800	155 200	1,1
Sairaanhoitokorvaukset	4 137 000	4 110 900	0,6
Lääkkeet	3 756 400	3 723 500	0,9
Peruskorvatut lääkkeet	3 660 000	3 619 500	1,1
Erytiskorvatut lääkkeet	1 139 800	1 122 600	1,5
Alempi korvaus	850 300	842 500	0,9
Ylempi korvaus	516 100	497 100	3,8
Lääkkeiden lisäkorvaukset	169 300	167 400	1,2
Yksityislääkärin palvelut	1 613 300	1 591 900	1,3
Yksityishammaslääkärin palvelut	1 049 300	1 047 100	0,2
Yksityinen tutkimus ja hoito	971 200	949 500	2,3
Matkat ja sairaankuljetus	666 300	667 800	-0,2

¹ Sama henkilö voi saada yhtä tai useaa erilaista sairauspäivärahaa.

setaan osasairauspäivärahaa. Osasairauspäivärahaa maksettiin 2 200 henkilölle yhteensä 3,5 milj. euroa (lisäystä 19,6 %). Keskimääräinen osasairauspäiväraha oli 31 euroa.

Keskimääräinen sairauspäiväraha oli 51 euroa ja vanhempainpäiväraha 55 euroa.

Päivärahojen vähimmäismäärä nousi 15,20 eurosta 22,04 euroon. Vuonna 2009 vähimmäismääräistä tai sitä pienempää sairauspäivärahaa sai 26 300 henkilöä (8,0 % sairauspäivärahan saajista). Vähimmäismääräistä vanhempainpäivärahaa sai 16 500 äitiä (16,1 % vanhempainpäivärahaa saaneista äideistä). Määrässä eivät ole mukana työssäolon vuoksi vähimmäismääräistä vanhempainpäivärahaa saaneet.

Sairaanhoitokorvausratkaisuja tehtiin 10,1 miljoonaa, joista 0,4 miljoonaa tehtiin työpaikkakassoissa. Hakemusten keskimääräinen läpimenoaika oli 10 päivää, edellisenä vuonna 12 päivää.

Sairaanhoitokorvauksia maksettiin 1,7 mrd. euroa (lisäystä 2,1 %). Sairaanhoitokorvauksista lääkekorvaukset ovat kasvaneet 0,1 %. Edellisenä vuonna lisäys oli 8,8 %.

Lääkkeiden viitehintajärjestelmä tuli voimaan 1.4.2009. Viitehintajärjestelmässä Kela maksaa järjestelmään kuuluvista lääkkeistä korvauksen enintään viitehinnasta. Viitehintajärjestelmän vaikutuksesta lisääntynyt hintakilpailu säästi vuoden 2009 aikana sairausvakuutuksen lääkemenoja 51,7 milj. ja potilaiden lääkemenoja 21,3 milj. euroa. Vuonna 2009 lääkekorvausmenojen kasvu taittui.

Lääkkeistä peruskorvausta saaneiden määrä kasvoi 1,1 % ja erityiskorvausta saaneiden määrä 1,5 %. Lääkkeistä lisäkorvausta saaneiden määrä kasvoi 1,2 %. Annosjakelupalkkioista maksettiin korvausta 6 000 henkilölle (lisäystä edellisestä vuodesta 2 000 henkilöö) yhteensä 239 000 euroa.

Vuonna 2009 maksettiin hammaslääkäripalkkiokorvauksia 124,9 milj. euroa (lisäystä 5,3 %). Hammashoitokorvauksia maksettiin 1 049 000 henkilölle (lisäystä 0,2 %). Hammaslääkäripalkkiotaksoja korotettiin 1.1.2008 lähtien, jolloin tavoitteena oli nostaa korvaustaso noin 40 %:iin. Hammaslääkäripalkkioiden korvausprosentti oli 37,0. Korvaustaso on lähes sama kuin edellisenä vuonna.

Lääkäripalkkioista maksetut korvaukset kasvoivat 11,2 % ja saajien lukumäärä 1,3 %. Tutkimus- ja hoitokustannusten korvaukset kasvoivat 3,0 % ja korvausta saaneiden määrä 2,3 %. Matkakustannusten korvaukset kasvoivat 8,9 % ja saajien määrä väheni 0,2 %.

Työnantajien järjestämän työterveyshuollon kustannuksista työnantajille korvattiin 251 milj. euroa (vähennystä 1,1 %). Työterveyshuollon piirissä oli Kelan korvaustietojen mukaan noin

1,8 miljoonaa työntekijää. Yrittäjien ja muiden omaa työtään tekevien työterveyshuoltokorvaukset olivat 1,9 milj. euroa. Yliopilaiden terveydenhoitosäätiölle maksetut korvaukset olivat 22,8 milj. euroa.

Kuntoutusetuudet

Kelan kuntoutusmenot olivat yhteensä 305 milj. euroa, mikä oli 1,9 % enemmän kuin edellisvuonna. Yksilöön kohdistuvat kuntoutusmenot olivat 300 milj. euroa, josta kuntoutukseen käytettiin 235 milj. euroa (vähennystä 0,7 %) ja kuntoutusrahaan 65 milj. euroa (lisäystä 10,8 %).

Kelan kuntoutuspalveluja sai 83 800 henkilöä (vähennystä 3,0 %). Heistä 36 % oli uusia kuntoutujia. Kuntoutusajan toimeentuloturvana maksettavaa kuntoutusrahaa sai 54 300 henkilöä (vähennystä 7,5 %). Heistä 69 % osallistui Kelan järjestämään kuntoutukseen. Kuntoutusrahaa maksettiin keskimäärin 39 päivältä 31 euroa kuntoutujaa kohti päivässä.

Kelan kuntoutujista yli puolet sai harkinnanvaraista kuntoutusta. Siihen osallistui 52 100 henkilöä. Vajaakuntoisten ammatillista kuntoutusta järjestettiin 12 900:lle ja vaikeavammaisten lääkinnällistä kuntoutusta 20 700 henkilölle.

Harkinnanvaraisessa kuntoutuksessa yleisin kuntoutustoimenpide oli ASLAK-kurssit (ammattillisesti syvennetty lääketieteellinen kuntoutus), joille osallistui 13 500 henkeä (vähennystä 1,3 %). Harkinnanvaraista psykoterapiaa järjestettiin yhteensä 14 700:lle, mikä oli 7,9 % enemmän kuin edellisvuonna. Yksilöllinen kuntoutusjakso järjestettiin 3 200 henkilölle (vähennystä 10,2 %).

Vaikeavammaisten lääkinnällisessä kuntoutuksessa yksilölliselle kuntoutusjaksolle osallistui 3 500 henkilöä (vähennystä 4,6 %) ja fysioterapiaan 14 300 henkilöä (vähennystä 1,1 %). Ammatillisen kuntoutuksen yleisin kuntoutustoimenpide oli TYK-toiminta, johon osallistui 3 500 kuntoutujaa (vähennystä 18,8 %).

Kuntoutujista 69 % oli mukana työelämässä.

Työttömyysturvaetuedet

Kelan maksamat työttömyysturvaetuedet kasvoivat 18,5 %, ja ne olivat 975 milj. euroa. Tästä maksettiin työmarkkinatukena 762 milj. euroa (kasvu 11,8 %) ja peruspäivärahana 166 milj. euroa (kasvu 72,9 %).

Työttömyysturvaetuuksia maksettiin vuoden aikana 256 100 henkilölle keskimäärin 141 päivältä etuudensaajaa kohti. Peruspäivärahaa sai 63 900 henkilöä (lisäystä 42,8 %) ja työmarkkinatukea 184 000 henkilöä (lisäystä 0,3 %). Työvoimapolitiittista koulutustu-

kea maksettiin 7 200 henkilölle (lisäystä 12,2 %) ja kotoutumistuen työmarkkinatukea 14 400 maahanmuuttajalle (lisäystä 9,4 %).

Työmarkkinatuen saajista 68 800 (37,4 %) osallistui vuoden aikana erilaisiin aktiivitoimenpiteisiin, esimerkiksi koulutukseen, työelämävalmennukseen tai kuntouttavaan työtoimintaan. Kotoutumistuen saajista vastaavasti 12 900 (89,9 %) sai etuutta aktiivitoimenpiteiden ajalta. Työmarkkinatukietuuksista 31,1 % maksettiin aktiivitoimenpiteiden ajalta.

Keskimääräinen peruspäiväraha oli 25,50 euroa ja työmarkkinatuki 26,60 euroa. Soviteltua päivärahaa maksettiin vuoden aikana 13 700:lle peruspäivärahan saajalle ja 22 800:lle työmarkkinatuen saajalle. Työmarkkinatuen tarveharkinta pienensi 14 600 henkilön tukea, ja työmarkkinatuki maksettiin osittaisena 17 500 työttömälle.

Työvoimapolitiittista koulutustukea maksettiin 7 200 henkilölle. Työvoimapolitiittiseen koulutukseen osallistui työmarkkinatuen saajista 25 500 ja kotoutumistuen saajista 8 200 henkilöä. Yhteensä koulutusetuuksia maksettiin 43 milj. euroa. Koulutus-päivärahaa sai 950 henkilöä, ja sitä maksettiin 3 milj. euroa.

Työttömyysturvaetuuksien ratkaisuja tehtiin kaikkiaan 815 400 (lisäystä 10,9 %). Uusia hakemuksia ratkaistiin 251 300. Niiden keskimääräinen läpimenoaika oli 17 päivää. Uusista hakemuksista 81,5 % ratkaistiin neljän viikon kuluessa hakemuksen saapumis päivästä.

Lapsiperheiden etuudet

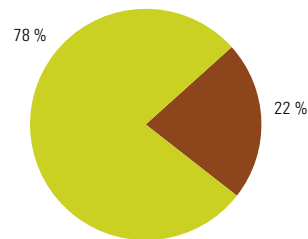
Elatustuen toimeenpano ja elatusavun perintä siirtyivät kunnilta Kelaan 1.4.2009. Elatustukea voi saada esimerkiksi silloin, kun elatusvelvollinen vanhempi ei ole maksanut vahvistettua elatus-apua tai kun avioliiton ulkopuolella syntyneen lapsen isyyttä ei ole vahvistettu. Vuonna 2009 täysimääräinen elatustuki oli 136,41 euroa kuukaudessa lasta kohden. Huhti–joulukuun aikana Kela maksoi elatustukia yhteensä 114,6 milj. euroa. Joulukuussa elatustukea saaneita perheitä oli 65 000 ja lapsia 95 900.

Pienten lasten hoidon tukimenot kasvoivat vuoden alusta 8,3 %. Kotihoidon tuen hoitoraha nousi 314,28 euroon ja yksityisen hoidon tuen hoitoraha 160 euroon kuukaudessa. Pienten lasten hoidon tukea maksettiin yhteensä 426,8 milj. euroa, josta kuntalisen osuus oli 83,4 milj. euroa. Kuntaliseen kotihoidon tukea maksettiin 349,1 milj. euroa (lisäystä 7,4 %) ja yksityisen hoidon tukea 69,3 milj. euroa (lisäystä 15,3 %). Osittaisista hoitorahaa maksettiin 8,4 milj. euroa (vähennystä 4,6 %).

Kotihoidon tukea maksettiin vuoden aikana 174 700 lapsesta 114 700 vanhemmalle. Yksityisen hoidon tuen saajia oli 20 200 ja osittaisen hoitorahan saajia 18 200.

KELAN ETUUKSIEN OSUUS SOSIAALIMENOISTA 2009

mrd. €

Sosiaalimenot yhteensä 50,6 mrd. €¹

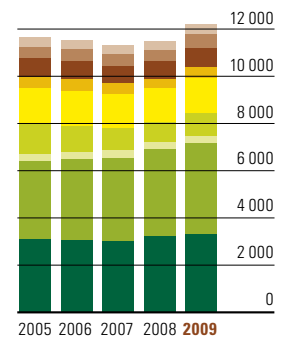
Kela ²	11,0
Muut sosiaalimenot	39,7
¹ Arvio	
² Lisäksi Kela maksoi opintoetuksia 0,8 mrd. €	

KELAN ETUUKSET JA TOIMINTAKULUT 2005–2009

(vuoden 2009 rahana)

Milj. €

14 000

2005 2006 2007 2008 2009

Toimintakulut	
Pienten lasten hoidon tuki ja muut etuudet	
Opintoetuudet	
Yleinen asumistuki	
Lapsilisät	
Työttömyysturva	
Kuntoutus	
Sairausvakuutus	
Eläkevakuutus	

Äitiysavustusta maksettiin 11,1 milj. euroa (lisäystä 0,4 %), josta 0,7 milj. euroa oli adoptiotukea kansainvälisen lapseksiotamisen kustannuksista. Äitiysavustusta sai 59 900 vanhempaa. Heistä 182 vanhempaa sai myös adoptiotukea.

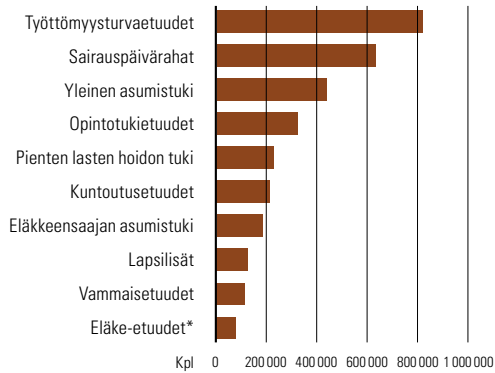
Lapsilisää maksettiin 1 436,9 milj. euroa (lisäystä 0,8 %). Lapsilisää sai joulukuussa 562 400 perhettä (vähennystä edellisestä joulukuusta 0,3 %). Perheistä 97 400 sai lapsilisään yksinhuoltajakorotuksen. Lapsilisää maksettiin 1 016 900 lapsesta, joista 151 400 lapsesta se maksettiin korotettuna.

Opintoetuudet

Opintoetuksia maksettiin yhteensä 833 milj. euroa (lisäystä 13,0 %), josta opintorahan osuus oli 504 milj. euroa (lisäystä 14,3 %) ja asumislisän 267 milj. euroa (vähennystä 10,5 %). Opintolainan takausvastuun perusteella pankeille maksettiin takausvastuuna 27 milj. euroa. Opintolainan korkoavustusta maksettiin pientuloisuuden perusteella 1,3 milj. euroa. Korkeakouluopiskelijoiden ruokailua tuettiin 25 milj. eurolla. Opintolainan takausvastuusaatavia perittiin 23 milj. euroa.

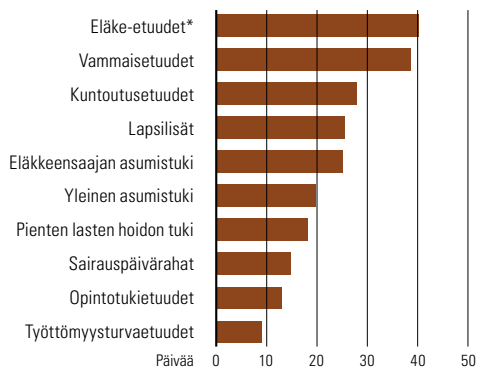
Lukuvuonna 2008/2009 opintotukea sai kaikkiaan 290 900 opiskelijaa, mikä oli hieman enemmän kuin edellisenä lukuvuonna. Heistä opintorahaa maksettiin 285 000:lle (lisäystä

RATKAISUJEN LUKUMÄÄRÄ ERÄISSÄ ETUUKSISSA 2009

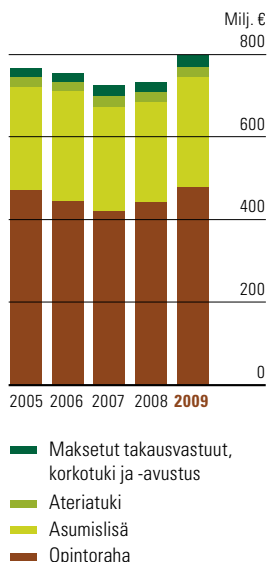
* Toimistoissa ratkaistut kansalliset hakemukset

HAKEMUSTEN KESKIMÄÄRÄINEN LÄPIMENOAIKA ERÄISSÄ ETUUKSISSA 2009

* Toimistoissa ratkaistut kansalliset hakemukset

MAKSETUT OPINTOETUUDET 2005–2009 (vuoden 2009 rahana)

1,7 %) ja asumislisää 185 000 (lisäystä 0,6 %) opiskelijalle. Opintolainan valtiontakaus myönnettiin 107 700 (vähennystä 1,4 %) opiskelijalle. Vuonna 2009 korkoavustusta sai 5 500 henkilöä, mikä oli 10,4 % vähemmän kuin edellisvuonna.

Opintolainakanta oli vuoden lopussa 1,3 mrd. euroa eli sama kuin edellisen vuoden lopussa. Opintovelallisia oli lukuvuonna 2008/2009 yhteensä 274 000. Opintolainaa nosti tammi–kesäkuussa 84 500 opiskelijaa.

Opintotukiratkaisuja tehtiin 430 500. Näistä Kelan toimistot ratkaisivat 222 000 (lisäystä 10,5 %), Kelan opintotukikeskus 86 100 (vähennystä 4,2 %) ja yliopistojen opintotukilautakunnat 122 400 (vähennystä 4,0 %).

Koulumatkatukea maksettiin 38 milj. euroa (lisäystä 3,9 %). Kustannuksista Matkahuollon laskutuksen osuus oli 72 %. Koulumatkatukea sai lukuvuonna 2008/2009 yhteensä 51 400 opiskelijaa.

Eläkkeensaajan asumistuki

Eläkkeensaajan asumistukea maksettiin 370 milj. euroa. Se oli 6,0 % edellisvuotta enemmän. Tukea sai vuoden lopussa 177 900 henkilöä. Määrä on lisääntynyt tasaisesti. Palveluasunnoissa asuvien osuus on kasvanut huomattavasti. Heitä oli 20 800; lisäystä kymmenessä vuodessa on 15 000 henkilöä. Maksetuista tuista 28 milj. euroa (8,1 %) kohdistui palveluasunnoissa asuville tuensaajille. Asuntolassa tai yömajassa asui 3 500 henkilöä. Asumistukea heille maksettiin vajaat 9 milj. euroa. Keskimääräinen eläkkeensaajan asumistuki oli 170 euroa, ja tukeen vaikuttavat tulot 926 euroa ja asumismenot 377 euroa kuukaudessa.

Eläkkeensaajan asumistukea koskevia ratkaisuja tehtiin lähes 181 800, noin 5 200 enemmän kuin edellisenä vuonna. Hakemusia tuli 182 200, ja ne ratkaistiin keskimäärin 25 päivässä.

Yleinen asumistuki

Yleistä asumistukea maksettiin 482 milj. euroa. Tukea maksettiin lähes 56 milj. euroa (12,6 %) enemmän kuin edellisenä vuonna. Taloudellisen ja työllisyystilanteen huononeminen vaikutti maksatuksen ja tukea saavien ruokakuntien määrän lisääntymiseen. Ruokakuntia oli vuoden lopussa 161 800. Lisäys oli 22 500 ruokakuntaa (16,1 %). Työttömien ruokakuntien osuus oli 63,3 %, kasvua 2 prosenttiyksikköä. Asumistukea saavia lapsiperheitä oli 59 300. Näiden perheiden osuus on pienentynyt 36,6 %:iin. Lapsiperheistä 40 900 oli yksinhuoltajaperheitä. Puolet maksetusta asumistuesta kohdistui lapsiperheille, joskin osuus on vähentynyt lähes 3 prosenttiyksikköä. Yksin asuvien määrä on hieman lisääntynyt, ja tuensaajaruoakunnista heidän

Taloudellinen tilanne heikkeni nopeasti, ja työttömyysturvan ja asumistuen hakijoiden määrä kasvoi huomattavasti.

osuutensa oli 55,5 %. Ruokakunnat ovat entistä pienituloisempia, sillä tukiperusteita ei ole juurikaan parannettu. Keskimääräinen tuki vuoden lopussa oli 249 euroa, tulot 738 euroa ja asumismenot 495 euroa kuukaudessa.

Vuoden aikana tehtiin 433 700 yleistä asumistukea koskevaa ratkaisua, kun myös lakkautusratkaisut otetaan huomioon (lisäystä 15,6 %). Hakemusten määrä lisääntyi 62 100:lla. Kasvuun ovat vaikuttaneet sekä työllisyyden heikkeneminen että asteittain käyttöön tullut sähköisen hakemisen mahdollisuus. Kaikkiaan hakemuksia tuli 446 300, ja ne ratkaistiin keskimäärin 20 päivässä.

Vuonna 2009 Kela maksoi asumistukia yhteensä 1,136 mrd. euroa. Tässä luvussa ovat mukana myös opintotuen asumislisä ja sotilasavustuksen asumisavustus. Asumistukia sai vuoden lopussa vajaat 500 000 perhettä. Henkilöitä tukiperheissä oli 662 000, 12,4 % väestöstä.

Muut etuudet

Sotilasavustuksia maksettiin 18,8 milj. euroa, josta asumisavustuksen osuus oli 17,2 milj. euroa. Sotilasavustuksen kustannukset kasvoivat 3,3 % verrattuna edellisvuodesta. Sotilasavustusta sai 12 600 kotitaloutta. Kun mukaan luetaan perheenjäsenet, avustuksen piirissä oli kaikkiaan 13 800 henkilöä. Avustuksen saajista

oli varusmiehiä 11 000, siviilipalvelusmiehiä 880 ja omaisia 740. Keskimääräinen sotilasavustus oli 312 euroa kuukaudessa.

Rintamaveteraanien kuntoutusmatkakustannusten korvaukset olivat 1,0 milj. euroa. Valtion osuus maatalousyrittäjien työolosuhdeselvitysten kustannuksista oli yhteensä 1,5 milj. euroa, josta Työterveyslaitoksen yhteydessä toimivan Maatalousyrittäjien työterveyshuollon keskusyksikön menot olivat 0,4 milj. euroa.

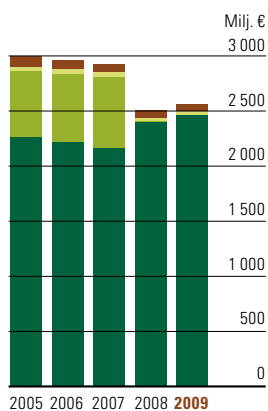
Maahanmuuttajan erityistukea maksettiin 24 milj. euroa (lisäystä 5,1 %). Tuensaajia oli vuoden lopussa 5 500, ja keskimääräinen tuki oli 365 euroa kuukaudessa.

Eläketukea maksettiin pitkäaikaisesti työttömille 5 milj. euroa (vähennystä 62,5 %). Tuki loppuu vuoden 2010 alusta. Tuensaajia oli vuoden lopussa 2009 lopussa enää 60. Keskimääräinen tuki oli 753 euroa kuukaudessa.

Takaisinperintätilanne

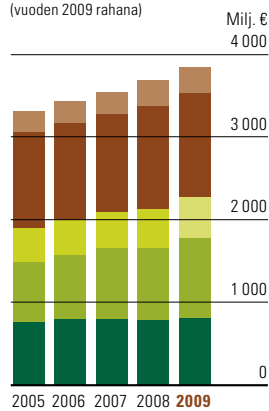
Takaisin perittävien etuuksien yhteismäärä (mukaan lukien opintotuen tulovalvonnan perusteella syntyneet perinnät) oli vuoden päättyessä 131,2 milj. euroa (lisäystä 7,8 %). Opintolainojen takausaatavia oli perinnässä vuoden lopussa 174 milj. euroa (lisäystä 1,6 %).

MAKSETUT ELÄKE-ETUUDET
2005–2009 (vuoden 2009 rahana)

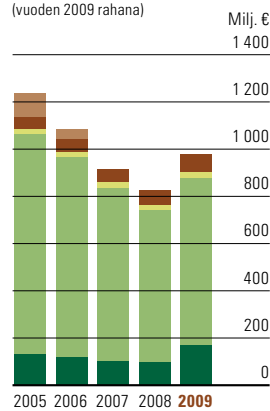
- Rintamasotilasetuudet
- Perhe-eläkkeet
- Muut eläke-etuudet
- Eläkevähenteiset kansaneläkkeet

MAKSETUT SAIRAUSSAKUUTUSETUUDET
2005–2009 (vuoden 2009 rahana)

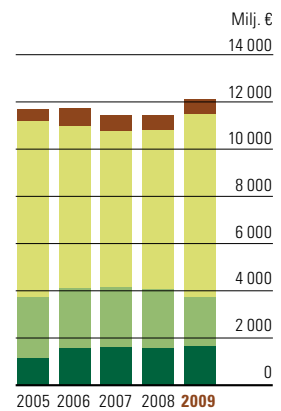
- Työterveyshuolto ym.
- Lääkkeet
- Sairaanhoidokorvaukset (pl. lääkkeet)
- Vanhempainpäivärahat
- Sairauspäivärahat

MAKSETUT TYÖTTÖMYYS- TURVAETUUDET
2005–2009 (vuoden 2009 rahana)

- Yhdistelmätuen työmarkkinatuki ja vuorottelukorvaus
- Kotoutumistuki
- Koulutustuki ja koulutuspäiväraha
- Työmarkkinatuki
- Peruspäivärahat

KELAN TUOTOT 2005–2009
(vuoden 2009 rahana)

- Kunnat ja muut
- Valtio
- Työnantajat
- Vakuutetut

MUUT ETUUKSET

	2009 milj. €	2008 milj. €	Muutos-%
Kuntoutus	305,5	299,8	1,9
Kuntoutuspalvelut	234,8	236,4	-0,7
Kuntoutusraha	65,1	58,7	10,8
Muut kulut	5,6	4,7	19,4
Työttömyysturvaetuudet ¹	974,6	822,7	18,5
Peruspäivärahat ²	166,2	96,1	72,9
Työmarkkinatuki ³	761,7	681,3	11,8
Työvoimapolitiittiset koulutusetuudet ⁴	43,1	41,6	3,4
Koulutuspäiväraha	2,9	3,3	-10,3
Äitiysavustukset	11,1	11,0	0,4
Lapsilisät	1 436,9	1 425,0	0,8
Pienten lasten hoidon tuki	426,8	393,9	8,4
Lakisääteinen tuki	343,3	326,6	5,1
Kuntakohtaiset lisät	83,4	67,2	24,1
Elatustuki	114,6	.	.
Eläkkeensaajan asumistuki	370,1	349,3	6,0
Yleinen asumistuki	482,1	428,3	12,6
Opintoetuudet	833,3	737,7	13,0
Sotilasavustus	18,8	18,2	3,3
Maahanmuuttajan erityistuki	23,9	22,8	5,1
Pitkäaikaistyöttömien eläketuki	4,6	12,4	-62,5
Muut	0,8	2,4	-67,8

¹ Sisältää myös vuorottelukorvaukset sekä korotusosat ja työllistymisohjelmalisät.

² Sisältää myös ulkomailta Suomeen tulleen työnhakijan työttömyyspäivärahat.

³ Sisältää myös kotoutumistuen ja yhdistelmätuen.

⁴ Sisältää koulutustuen ja työmarkkinatuen koulutuksen ajalta maksetut ylläpitokorvaukset.

MUIDEN ETUUKSIEN SAAJAT

	2009	2008	Muutos-%
Kuntoutajat	100 100	104 200	-4,0
Kuntoutuspalveluja Kelalta	83 800	86 300	-3,0
Kuntoutusrahaa Kelalta	54 300	58 100	-6,5
Työttömyysturvaetuudet			
Peruspäiväraha ja/tai työmarkkinatuki	241 900	222 000	9,0
Peruspäiväraha	63 900	44 800	42,8
Työmarkkinatuki	184 000	183 500	0,3
Työvoimapolitiittinen koulutus	25 500	30 300	-16,0
Työharjoittelu tai työelämävalmennus	37 400	36 500	2,3
Kuntouttava työtoiminta	8 700	8 100	6,5
Matka-avustus	1 200	2 000	-36,6
Työvoimapolitiittinen koulutustuki	7 200	6 400	12,2
Koulutuspäiväraha	900	1 000	-8,9
Kotoutumistuen työmarkkinatuki	14 400	13 200	9,4
Äitiysavustukset (perheet)	59 900	60 400	-0,8
Lapsilisät			
Perheet (31.12.)	562 400	564 300	-0,3
Lapset (31.12.)	1 016 900	1 021 300	-0,4
Pienten lasten hoidon tuki			
Perheet	142 900	143 000	-0,1
Lapset	208 600	209 300	-0,3
Elatustuki			
Perheet	65 000		
Lapset	95 900		
Eläkkeensaajan asumistuki (henkilöt 31.12.)	177 900	175 400	1,4
Yleinen asumistuki (ruokakunnat 31.12.)	161 800	139 400	16,1
Opintoetuudet			
Opintotuki	290 900 ¹	286 100 ²	1,7
Koulumatkatuki	51 400 ¹	51 700 ²	-0,6
Sotilasavustus (taloudet)	12 600	12 500	0,9
Maahanmuuttajan erityistuki (31.12.)	5 500	5 200	6,3
Pitkäaikaistyöttömien eläketuki (31.12.)	100	1 000	-93,8

¹ Lukuvuonna 2007/2008.

² Lukuvuonna 2006/2007.

*Yhä useampi lapsiperhe jakaa osittain vanhempainvapaan,
mutta isien osuus vanhempainvapaapäivistä on edelleen vajaat 7 %.*

Kelan muu toiminta

Asiakaspalvelu ja palveluverkko

Kelan palveluverkkoon kuuluu vuoden päättyessä 251 toimistoa ja 18 sivuvastaanottoa. Eri viranomaisten yhteistyönä perustamat yhteispalvelupisteet korvaavat sekä laajentavat Kelan palveluverkkoa. Yhteispalvelupisteiden avulla kunnat turvaavat julkisten palvelujen toteuttamista. Kela on aktiivisesti tuonut mukaan omia palveluitaan niitten palveluvalikoimaan. Yhteispalvelulain mukaisia sopimuksia on vuoden päättyessä 85.

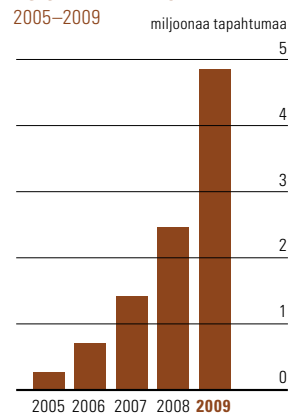
Kelan asiakaspalvelua tarjotaan kuuden palvelukanavan kautta. Vuoden 2009 aikana puhelin- ja verkkopalvelujen osuudet vahvistuivat asioinneissa. Asiakaspuheluiden ohjaaminen elämäntilannelähtöisiin palvelunumeroihin ja verkkoasiointimahdollisuuksien lisääntyminen vähensivät toimistoasiointia. Tunnistettujen verkkopalveluasiointien määrä kasvoi edellisvuoden lähes 2,5 miljoonasta lähes 5 miljoonaan. Puhelinpalvelun kautta asiointeja oli 4,1 miljoonaa.

Kelan toimistoissa käyneille asiakkaille tehdyn kyselyn (13 551 vastaajaa) mukaan toimistossa asiointi on yleensä miellyttävä kokemus. Lähes kaikki vastaajat (98 %) kokivat palvelun ystävälliseksi. Palvelusta annettiin kouluarvosteluasteikolla yleisarvosana 8,9 kuten edelliselläkin vuonna. Toimiston aukioloaika sopi useimmille asiakkaille (91 %), ja melko moni (85 %) oli tyytyväinen asiointivuoron odottamiseen kuluneeseen aikaan.

Lähes kaikki vastaajat (95 %) olivat tyytyväisiä apuun hakemuksen täyttämässä sekä kokivat saaneensa riittävästi tietoa niistä asioista, joita tulivat toimistoon hoitamaan. Tyytyväisimpiä saatiin neuvoihin oltiin eläke- ja sairaanhoitokorvausasioissa ja tyytymättöimpiä vanhempainetuksissa.

Asiakkaiden käsitys toimiston palvelusta parani asioinnin jälkeen. Ennen asiointia 82 %:lla asiakkaista oli myönteinen käsitys toimiston palvelusta, asioinnin jälkeen 94 %:lla.

TUNNISTAUTUMISTA VAATIVAT ASIOINTITAPAHTUMAT

Elokuussa tehdyssä puhelinhaastattelututkimuksessa (1 002 vastaajaa) kansalaisten antama yleisarvosana (7,6) oli hieman parempi kuin vuonna 2008 (7,4). Kela menestyi kohtuullisesti verrattuna muihin julkisen sektorin organisaatioihin, mutta jäi jälkeksi yksityisiä palveluja tarjoavista yrityksistä.

Kelan palvelukanavista parhaat arvosanat annettiin toimistoille (8,2) ja internetpalvelulle (8,2). Puhelinpalvelua (8,1) ja yhteispalvelupisteitä (8,0) arvioitiin aavistuksen kriittisemmin.

Kaikista vastanneista 54 % oli sitä mieltä, että Kelan päätökset ja kirjeet ovat selkeitä. Opiskelijat ja työttömät olivat tyytyväisimpiä kirjeisiin ja päätöksiin.

Vastaajista kolme neljäsosaa (75 %) luotti Kelaan joko erittäin paljon tai melko paljon (tarkastelussa mukana myös en osaa sanoa -vastaukset). Kelaa enemmän luotettiin vain poliisiin ja Puolustusvoimiin – taakse jäi kahdeksan instituutiota.

Henkilöstö ja koulutus

Kelan henkilöstömäärä kasvoi kertomusvuonna noin 200 hengellä mm. Yhteyskeskuksen laajenemisen ja työttömyysturvan ja yleisen asumistuen hakemusten määrän kasvun vuoksi. Vuoden lopussa Kelan palveluksessa oli 6 042 henkilöä, joista määräaikaisia oli 448. Naisia oli 84 % ja miehiä 16 %. Henkilöstön keski-ikä oli 46 vuotta ja keskimääräinen palvelusaika 15 vuotta.

Henkilöstöprosesseja tukeva toiminnanohjausjärjestelmä oli ensimmäisen vuoden kokonaisuudessaan käytössä Kelassa. Uudistettujen prosessien ohjaukseen on kiinnitetty huomiota ja keskitettyjen henkilöstöpalveluiden toimintatapoja on viimeistelty.

Kelan yhteistoimintasopimus uudistettiin osapuolten kesken Kelaa sitovan yhteistoimintalain mukaiseksi.

Etätyön tekemiselle laaditut yhtenäiset ohjeet tulivat voimaan 1.5.2009 alkaen. Etätyöohje täydentää henkilöstöosaston yleisohjetta henkilöstön aseman turvaamisesta organisaation muutostilanteissa.

Henkilöstön kehittämisen painopiste oli etuuskoulutuksessa ja palvelutoiminnan kehittämissuunnitelmaan liittyvissä koulutuksissa. Vuoden aikana järjestettiin 837 koulutustilaisuutta, ja niihin osallistui 15 776 henkilöä. Koulutuspäiviä kertyi kaikkiaan 19 297. Yhtenäisen etuusosaamisen varmistamiseksi käynnistettyä etuuskoulutuksen uudistamista jatkettiin tuottamalla lisää etuuskoulutuksen verkko- ja monimuotokursseja. Palvelutoiminnan kehittämissuunnitelman käytäntöön viemisessä painopiste oli palveluneuvojen kouluttamisessa. Palveluosaamisen koulutusta järjestettiin myös etuustyöntekijöille. Muutosten hallintaa tukevaa valmennusta järjestettiin yhdistyville vakuutuspiireille ja muille muutostilanteessa oleville yksiköille.

Johdon aloitteesta aloitetussa työyhteisön hyvinvointihankeessa kiinnitettiin huomio henkilöstön hyvinvointiin. Perusasiat kuntoon! -hankkeessa järjestettiin esimieskunnalle työhyvinvoinnin johtamisen valmennusta ja koko henkilöstölle kohdennettua valmennusta verkkokurssilla Minä työhyvinvoinnin tekijänä. Hankkeeseen kuuluivat myös pilotit liikunta- ja kulttuuriseteleistä sekä lähtöhaastattelusta verkossa. Vuoden kehityskeskusteluteema oli Kelan arvot arjessa. Henkilöstön hyvinvoinnin tunnusluvut ovat kehittyneet myönteisesti. Hyvinvointihanke jatkuu, ja siihen valmistellaan mm. ikäohjelmaa.

Kattava työterveyshuolto lisäpalveluineen on osaltaan tukenut henkilöstön hyvinvointia. Kertomusvuoden aikana toteutettiin työterveyshuollon palveluntuottajien kilpailutus ja tehtiin hankintapäätökset.

Kela varautui valmiussuunnittelussaan H1N1v-pandemiaan ja laati määräajaksi ohjeet epidemiatilanteissa aiheutuvia poissaoloja varten.

TIETOJA HENKILÖSTÖSTÄ

Henkilöstömäärät	2009	2008
Koko henkilöstö	6 042	5 864
Kokopäiväinen	4 971	4 758
Osa-aikainen	1 071	1 106
Vakinainen henkilöstö	5 594	5 496
Kokopäiväinen	4 579	4 434
Osa-aikainen	1 015	1 062
Vakinainen henkilöstö		
Paikallishallinto	3 884	4 111
Keskushallinto	1 278	1 297
Aluehallinto	432	456

Tietoja vakinaisesta henkilöstöstä	2009	2008
Keski-ikä	47	47
Koulutuspäivät/henkilö	3,4	3,6
Sairauspoissaoloprosentti	4,5	4,7
Kelasta lähteneet toimihenkilöt	303	293
Kelaan tulleet toimihenkilöt	411	334
Eläkkeelle siirtymisikä	62,8	61,9
Vanhuuseläkkeelle siirtyneet	171	109
Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneet	33	51

Tietojenkäsittely

Kelan tietojenkäsittelyssä eletään isojen muutosten aikaa. Etuusjärjestelmien ja niitä tukevien tietotekniikkaratkaisujen ja -arkkitehtuurien ajanmukaistaminen on alkanut samaan aikaan kuin uusien asiointikanavien suosio on jatkanut kasvuun.

Kansalaisille ja viranomaisille suunnattuja sähköisiä palveluja avattiin suunnitelman mukaisesti. Hakemispalveluja toteutettiin eläkkeensaajan asumistukeen, opintotuen ja yleisen asumistuen tarkistushakemuksiin ja eurooppalaiseen sairaanhoitokorttiin. Yhteistyökumppaneiden kanssa tapahtuvaa tiedonvälitystä kehitettiin rakentamalla ulkoisen integraation rajapinta sekä yhtenäistämällä menettelyjä. Sähköisen tiedonvälityksen piiriin tuli lääkeyrityksiä ja terveydenhuollon palveluntuottajia. Tapaturmavakuutusyhtiöille ja ammattikorkeakouluille avattiin palvelu, jonka kautta ne pääsevät katsomaan Kelan etuustietoja. Kelan avoimissa internetpalveluissa vierailtiin vuonna 2009 noin 12 miljoonaa kertaa, ja tunnistusta edellyttävissä palveluissa oli noin 4,8 miljoonaa käyttäjää. Sähköisten asiointipalvelujen määrä kaksinkertaistui edellisvuodesta. Palveluiden markkinoinnin ja uusien palveluiden käyttöönoton vaikutuksesta kasvu jatkuu edelleen ripeänä.

Lainmuutoksia toteutettiin useisiin etuuksiin. Merkittäviä niistä olivat työttömyysturvan, koulutusetuuksien ja osasairauspäivärahan lainmuutokset ja lääkkeiden viitehintajärjestelmä. Kunnilta Kelalle siirtyneen elatustuen tietojärjestelmä otettiin käyttöön, ja takuueläkkeen ja vammaisten tulkkauspalvelun tietojärjestelmien rakentaminen käynnistyi. Etuustyön hallintaa ja asiakaspalvelua tukevan tietojärjestelmän rakentamista jatkettiin uusitun aikataulun mukaisesti.

Päätetapahtumien, sähköpostien ja asiakaskirjeiden määrä on lähes vakiintunut. Päätetapahtumia oli noin 1,9 miljardia, sähköpostitse lähetettiin noin 16 miljoonaa viestiä ja asiakkaille postitettiin keskitetysti 16,9 miljoonaa kirjettä.

Sähköisen asioinnin tietojenvaihto kansallisissa ja kansainvälisissä yhteistyöhankkeissa sekä verkostoituminen eri organisaatioiden kanssa lisääntyivät edelleen. Yhtenäisen euromaksualueen (SEPA) maksusmalli otettiin käyttöön neljässä etuudessa sekä apteekki- ja sopimustilityksissä.

Aloitettiin ajanvarausjärjestelmän kehittäminen ja selvitettiin ratkaisutoiminnan uudelleen organisoimisen vaikutukset tietojärjestelmiin. Uudistettu internetsivusto (www.kela.fi) saatiin valmiiksi.

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköistä käsittelyä ja sähköistä lääkemääräystä koskevien lakien pohjalta jatkettiin potilastietojen ja reseptien arkistointiin liittyvien terveydenhuollon kansallisten tietojärjestelmien rakentamista ja testaamista. Sähköisen lääkemääräyksen käyttöönottoon ryhdytään, kun potilas- ja apteekkijärjestelmät sekä terveydenhuollon toimijat on auditoitu. Samaan aikaan otetaan käyttöön kansallisen katseluyhteys omiin tietoihinsa.

Kelan palveluita tuotetaan nykyisin keskustietokoneiden lisäksi avoimen arkkitehtuurin mukaisilla palvelimilla, joita oli vuoden lopussa noin 400. Palvelimia käytetään Linux- ja Windows-käyttöjärjestelmillä.

Viestintä

Asiakasviestinnän aiheina olivat vuonna 2009 erityisesti sähköisen asioinnin kasvu ja uudet asiointimahdollisuudet, valtakunnalliset palvelunumerot, elatustuki, lääkekorvausten viitehinta-järjestelmä ja palveluverkon muutokset. Toimistojen käyttöön tuotettiin materiaalia, ja mm. palveluverkon ja aukioloaikojen muutoksista tiedotettiin sekä valtakunnallisesti että paikallisesti. Vuonna 2009 tehtiin 140 tiedotetta.

Internetsivujen (www.kela.fi) uudistus saatiin valmiiksi helmikuussa. Sivut uudistuivat rakenteeltaan, ulkoasultaan ja sisällöltään. Sivuille tehtiin vuoden aikana 12 miljoonaa käyntiä (edellisenä vuonna 9,3 miljoonaa) ja 4,8 miljoonaa tunnistetun henkilöasiakkaan asiointitapahtumaa (edellisenä vuonna 2,5 miljoonaa). Marraskuussa toteutetussa 2 000 asiakasta ja 200 suurinta yritystä tai muuta yhteisöä koskevassa Kansallisessa verkkoasiointitutkimuksessa Kela saavutti neljännen sijan ja oli paras julkisista organisaatioista. Kelan taakse jäi yli 90 % suurista yrityksistä ja yhteisöistä. Tutkimuksen tulokset julkistettiin tammikuussa 2010.

Kelan asiakaslehtien Kelan sanomien ja FPA-bladetin uudistus saatiin toteutetuksi. Joka kotiin jaettava uusi kaksikielinen lehti Elämässä – Mitt i allt ilmestyi ensimmäisen kerran maaliskuussa. Lehti ilmestyi vuoden aikana neljä kertaa, ja sen painos oli 2,7 miljoonaa. Sosiaali- ja terveysturvan aikakauslehden Sosiaalivakuutuksen uudistusta suunniteltiin loppuvuodesta, ja ensimmäinen uudistettu lehti ilmestyy helmikuussa 2010. Sosiaalivakuutus ilmestyi neljä kertaa. Sen painos oli 18 000. Myös henkilöstölehti Yhteispelin ulkoasu uudistui helmikuussa. Lehti ilmestyi kahdeksan kertaa. Intranetin (Kelanetti) sisällön uudistusta jatkettiin.

Perusturvaesitteiden (12 eri elämäntilanteisiin tarkoitettua esitettä) lisäksi ilmestyi 7 suppeampaa asiakokonaisuutta käsittelevää Kela-infoa ja 5 uutta palveluesitettä. Palveluesitteissä kerrotaan kokonaisvaltaisesti kunkin kohderyhmän sähköisistä asiointimahdollisuuksista ja palvelupuhelinnumeroista. Selkoesitteitä alettiin suunnitella yhteistyössä Selkokeskuksen kanssa.

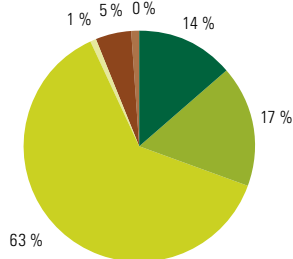
Asiointipalvelujen markkinointia on toteutettu niin, että maaliskuussa järjestettiin asumisen tukia koskevat teemaviikot, huhti–toukokuussa lapsiperheiden teemaviikot, elokuussa opiskelijoiden teemaviikko ja lokakuussa työttömien teemaviikko. Toimistoja kannustettiin esittelemään näiden kohderyhmien palveluja. Esittelyä tuettiin jakamalla esitteitä ja postittamalla mainoskirjeitä Kelan päätösten mukana sekä julistein ja ilmoituksin ilmaisjakelulehdissä. Lisäksi käytettiin Google- ja Facebook-markkinointia sekä verkkobannereita keskustelupalstoilla. Huh- tikuussa ja elokuussa toteutettiin radiomainoskampanja 54 kanavalla. Kampanjan tavoitteena oli viestiä, että Kelan palvelut löytyvät verkosta, ja samalla aktivoida hakemaan lisätietoa asiasta. Huomioarvotutkimuksen mukaan kampanja onnistuikin erinomaisesti. Kohderyhminä olivat erityisesti työttömät, lapsiperheet, opiskelijat ja asumistuen hakijat. Eurooppalaista sairaanhoitokorttia markkinoitiin lomakaudella matkailutoimittajille postikorttien suorapostituksella.

Viestintä vastasi Kelan esiintymisestä Farmari-, Next Step-, Lapsi 2009- ja Studia-messuilla. Lisäksi viestintä osallistui mm. Lääkäripäivien, Terve Sos -messujen sekä useiden rekrytointi- ja opiskelijatapahtumien järjestelyihin yhdessä Kelan muiden yksiköiden kanssa.

Kela on vuoden 2009 alusta ollut mukana maahanmuuttajille tarkoitettujen Infopankin toiminnassa. Viestinnän edustaja on ollut mukana Maahanmuuttoviraston ylläpitämän maahanmuuttoasioiden käsikirjan Manun toimituskunnassa. Kelan maahan- ja maastamuuttoaiheiset sekä kansainvälisiä asioita koskevat tiedotteet julkaistaan Manussa.

KELAN TUOTOT 2009

milj. €

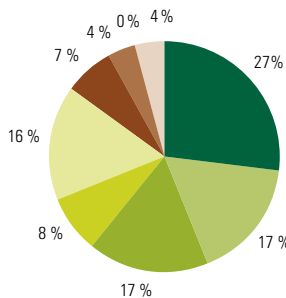

Tuotot ja lisärahoitusosuus yhteensä
12 093 milj. €

Vakuutettujen päiväraha- ja sairaanhoitomaksu	1 625
Työnantajien kansaneläke- ja sairausvakuutusmaksu	2 093
Valtion suoritukset etuuksiin ja toimintakuluihin	7 615
Valtion lisärahoitusosuus kansaneläkerahastoon	130
Kuntien suoritukset	569
Palkansaajien työttömyysvakuutusmaksu ja muut tuotot	61

KELAN KULUT 2009

milj. €

Kulut yhteensä 12 214 milj. €

Kansaneläkevakuutus	3 355
Sairausvakuutus, työtulovakuutus	2 106
Sairausvakuutus, sairaanhoitovakuutus	2 042
Työttömyysturvaetuudet	975
Lapsiperheiden etuudet	1 945
Opintotukietuudet	833
Yleinen asumistuki	482
Muut etuudet	48
Toimintakulut	428

Tilastointi ja laskelmat

Verkkopalveluja parannettiin laajentamalla selainpohjaisen Kelaston tietosisältöä. Vuoden aikana Kelastoon saatiin valmiiksi 44 uutta dynaamista raporttia, mm. elatustuen tilastointikokonaisuus sekä uusia raportteja etuuksien saajista, takaisinperinnästä ja henkilöstötarpeen arvioinnista. Kelaston käyttö lisääntyi koulutustilaisuuksien ansiosta. Kelan ulkoisille käyttäjille aloitettiin Kelaston internetversion suunnittelu. Kelan verkkosivujen kävijätilastoinnissa otettiin uudet välineet käyttöön. Laaja, useita vuosia kestänyt tilastoarkkitehtuurihanke saatiin päätökseen.

Kelan painettuja tilastojulkaisuja ilmestyi 12. Lisäksi tuotettiin yhteisjulkaisut Eläketurvakeskuksen, Finanssivalvonnan ja Lääkelaitoksen kanssa. Kaikki painetut tilastojulkaisut ovat saatavissa myös internetissä Kelan tilastot -sivuilla. Uusituilla sivuilla julkaistiin aiempaa enemmän teemakohtaisia tilastokatsauksia.

Sosiaaliturvan kehittämistä ja toimeenpanoa varten tuotettiin laskelmia, ennusteita sekä erilaisia selvityksiä. Laajimmat näistä olivat Sata-komitealle laaditut laskelmat takuueläkkeestä ja asumistuesta. Kelan omaa toimintaa tuettiin tuottamalla suoriteennusteita ja muita laskelmia. Laskentajärjestelmiä kehitettäessä ja uudistettaessa otettiin huomioon lainsäädännön muutokset. Ministeriöille laadittiin vuosittaiset Kelan hoitamaa sosiaaliturvaa koskevat vakuutus tekniset laskelmat. Taloustilanteen kehittymistä seurattiin aktiivisesti.

Kelan rahoitukseen liittyvät useat lainsäädäntömuutokset, kuten työnantajien kansaneläkevakuutusmaksun alentaminen ja myöhemmin poistaminen kokonaan, vaativat useita selvityksiä.

Tutkimus

Tutkimusosasto tuki sosiaali- ja terveysturvan kehittämistä tutkimuksen ja asiantuntijatoiminnan avulla. Kohteina olivat kansalaisten toimeentulo, terveys ja hyvinvointi. Tutkimme Kelaa yhteiskunnallisena vaikuttajana, sosiaaliturvan toimeenpanijana ja työyhteisönä. Keskeisiä tutkimusaiheita olivat yhteiskuntatutkimuksen puolella Kelaa ja sen omaa toimintaa koskevat asiakaskyselyt, työttömyyspolitiikka ja työllisyys, kansaneläkejärjestelmän kehittyminen ja toiminta, perhevapaiden käyttö, EU:n sosiaaliturva, sosiaaliturvajärjestelmän ja kansalaisten kohtaaminen, köyhyys ja syrjäytyminen sekä sosiaalietuuksien riittävyys ja kohdentuminen. Terveystutkimuksessa kohteita olivat ikään-tyneitten kuntoutus, kuntoutusta koskevat rekisterit, Kelan järjestämän kuntoutuksen kehittämisprojektit, lääkekorvausten kehitys ja jakautuminen väestössä sekä terveyden tasa-arvokysymykset. Lääkkeiden korvattavuus- ja hintapäätösten tueksi tehtiin lukuisia lausuntoja Lääkkeiden hintalautakunnalle.

Kaikki tutkimustyön tulokset vuonna 2009 julkaistiin monikanavaisesti mm. lukuisissa kansallisissa ja kansainvälisissä tieteellisissä aikakauslehdissä ja -kirjoissa sekä verkossa. Vuonna 2009 osasto perusti kaksi uutta sähköistä julkaisusarjaa: Nettitikkelleita ja Nettityöpapereita. Osasto tuotti ja julkaisi sarjoissaan yhteensä 28 raporttia, joiden aiheina olivat mm. työttömyysturva, lääkkeiden viitehintajärjestelmä, osasairauspäiväraha Suomessa, sairausvakuutuksen maksukatot, nuorten opiskelu- ja työkyky psykoterapiakuntoutuksen jälkeen, kotona asuvien vanhusten tukeminen ja kuntoutus, kansaneläkkeen saajan indeksiturva ja tuloasema, kansallisten eläkestrategioiden muotoutuminen sekä Kelan palvelukulttuurin muutokset ja uusi asiakaspalvelumalli.

Tutkimustulokset olivat hyvin esillä muun muassa köyhyyttä, lasten ja nuorten psyykenlääkkeiden käyttöä, yksinhuoltajuutta, lääkekustannuksia ja perusturvaa koskevassa keskustelussa. Tutkimusosasto oli mukana messuilla ja järjesti tietoisuuksia, työpajoja, sosiaali- ja terveysturvan teemakokouksia ja tutkimusseminareja, mm. sosiaalipolitiikan tulevaisuusseminaarin. Asiakkaan asemasta, sosiaaliturvan riittävydestä ja sosiaaliviranomaisten yhteistyöstä herätettiin keskustelua dokumenttielokuvan Lintu ja elämänpuu avulla. Osaston edustajat pitivät lukuisia esitelmiä ja alustuksia eduskunnassa, kansalaisjärjestöjen tilaisuuksissa, ministeriöissä, korkeakouluissa ja valtakunnallisissa tilaisuuksissa. Tutkimustulosten raportointi ja sidosryhmäyhteistyö jatkui vilkkaana.

Kelan sisällä vahvistettiin yhteistyötä alueiden, Kenttäosaston sekä Aktuaari- ja tilasto-osaston kanssa. Tutkimusprojektiyhteistyötä Kelan ulkopuolella tehtiin yliopistojen ja korkeakoulujen, Suomen Akatemian, ETK:n, VATT:n, Etlan, useiden järjestöjen sekä sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan tutkimuslaitosten kanssa. Sata-komitealle tuotettiin runsaasti laskelmia, raportteja ja taustaselvityksiä. Kansainvälistä yhteistyötä tehtiin osallistumalla tutkimusprojekteihin, tekemällä vierailuja ja järjestämällä vierailuluentoja sekä osallistumalla kansainvälisiin tieteellisiin kokouksiin.

Tietopalvelu

Tietopalvelu hankki ja välitti tietoaineistoja Kelan eri yksiköille ja yhteiseen käyttöön. Sähköisten tiedonlähteiden osuus tarjonnasta oli merkittävä. Asiakkaiden toimeksiannoista tehtiin tiedonhakuja. Asiakkaille järjestettiin perehdytystä Tietopalvelun tarjoamiin tiedonlähteisiin ja koulutusta omatoimiseen tiedonhakuun. Ulkoisille asiakkaille tarjottiin lainaus- ja neuvontapalveluita sekä kirjastotietokannan käyttömahdollisuus Kelan internet-sivuilla. Tietopalvelu osallistui sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan tietopalveluiden sekä erikoiskirjastojen yhteistyöhön.

Kansainvälinen yhteistyö

Vuoden aikana osallistuttiin aktiivisesti EU:n uuden sosiaaliturvan koordinaatioasetuksen täytäntöönpanoasetuksen valmisteluun. Kela oli myös vahvasti mukana EU:n sosiaaliturvan koordinaatioasetuksen sähköisen tiedonvaihdon (EESSI = Electronic Exchange of Social Security Information) valmistelutyössä sekä EU:ssa että sosiaali- ja terveysministeriön johdolla Suomessa.

Useita kansainvälisen sosiaaliturvalainsäädännön täytäntöönpanoon liittyviä yhteyslaitosneuvotteluita käytiin Pohjoismaiden kesken. Vuoden aikana osallistuttiin Pohjoismaiden ministerineuvoston alaiseen rajaestetyöhön mm. osallistumalla pohjoismaisen sosiaaliturvaportaalin toteuttamiseen. Lisäksi Kela osallistui Pohjoismaiden ministerineuvoston asettaman työryhmän työhön, jossa valmisteltiin ehdotus uudeksi pohjoismaiseksi sosiaaliturvasopimukseksi. Kela on myös vetänyt pohjoismaisen sosiaaliturvasopimuksen toimeenpanosopimuksen valmistelutyöryhmän työtä.

Yhteistyötä ISSAn (International Social Security Association) kanssa suunniteltiin ja toteutettiin yhdessä Suomen muiden jäsenlaitosten edustajien kanssa Kelan pääjohtajan johdolla. Kelan eri alojen asiantuntijat toimivat ISSAn työryhmissä ja toimitelmissä.

Asiantuntijamme osallistuvat myös monien muiden kansainvälisten järjestöjen, kuten WHO:n ja RI:n toimintaan. Yhteistyömuotoja ovat konferenssit, yhteistyökokoukset, tutkimusyhteistyö, kehittämisprojektit ja asiantuntijavaihto.

Tilinpäätös

Hallituksen toimintakertomus	26
Tulevaisuudennäköymät	29
Tuloslaskelma	30
Tase	32
Tuloslaskelmat ja taseet rahastoittain	34
Tuloslaskelman ja taseen liitetiedot	40
Tilintarkastuskertomus	45
Kuvaus Kelan hallinnointi-, johtamis- ja valvontajärjestelmistä	47
Toimielimet vuonna 2009	48
Kelan organisaatio ja yhteystiedot	50

Hallituksen toimintakertomus vuodelta 2009

Elämässä mukana – muutoksissa tukena

Taloustilanteen nopean huononemisen vuoksi etenkin työttömyysturva- ja asumistukietuuksien hakemusmäärät lisääntyivät. Myös neuvonnan tarve lisääntyi. Hallitus on kokouksissaan seurannut pääjohtajan katsauksien perusteella hakemus- ja läpimenoaikojen tilannetta. Maaliskuussa 2009 hallitus muutti ja täydensi 2009–2012 toiminta- ja taloussuunnitelmaa siten, että vakuutusalueille annettiin lisää resursseja hoitaa kasvaneet etuus-hakemusten määrät. Lisäresurssit perustuivat arvioon taloudellisen taantuman vaikutuksesta työmäärään.

Kelan henkilöstövoimavaroja ei ole tarkoitus pysyvästi mitoitaa taantuman mukaisesti. Suunnittelukaudella 2010–2013 henkilöstötyövuosikehys sopeutetaan normaalksi käyttäen hyväksi lähtövaihtuvuutta. Lisäresursoinnilla, talkootöillä sekä tilanteen jatkuvalla johtamisella ja seurannalla Kelan etuuksien keskimääräiset läpimenoajat on saatu pidettyä kohtuullisen hyvinä. Hallitus seuraa tilannetta edelleen ja tekee tarvittaessa uusia päätöksiä.

Riskienhallinta

Hallitus hyväksyi 27.11.2008 Kelan riskienhallintasuunnitelman vuodelle 2009. Riskienhallinnan painopisteinä olivat yhtenäiset etuusprosessit, ratkaisutoiminnan ja asiakaspalvelun järjestäminen, osaaminen, tietojärjestelmien ajantasaisuudesta huolehtiminen, palvelukanavien ajantasaisuudesta ja kehittämisestä huolehtiminen sekä tietoturva.

Riskien toteutumisesta vuodelta 2009 voidaan todeta, että riskeihin kyettiin vuoden aikana vastaamaan sillä tavoin, ettei tavoitteiden saavuttamiseen kriittisesti vaikuttavia strategisen tason riskejä toteutunut.

Hallituksen marraskuussa 2009 vahvistamassa vuoden 2010 suunnitelmassa riskienhallinnan painopisteinä ovat erityisesti osaaminen, tietojärjestelmien ajantasaisuudesta sekä kehittämisestä huolehtiminen ja rahaliikenteen häiriöihin varautuminen.

Kokonaisvastuu riskienhallinnasta on pääjohtajalla ja hallituksella. Hallitus arvioi vuosittain riskienhallintaa ja hyväksyi Kelan koko toimintaa kattavan riskienhallintasuunnitelman. Johto vastaa riskienhallinnan toteuttamisesta.

Kelalle Recognised for Excellence -tunnustus Suomen laatupalkintokilpailussa

Kela osallistui vuonna 2009 Suomen laatupalkintokilpailuun julkisten ja yleishyödyllisten yhteisöjen sarjassa. Kelan menestys sarjassaan hyvin ja saavutti Recognised for Excellence -tunnustuksen.

Kilpailun palauteraportin mukaan Kelan kehittyminen eläkkeiden maksajasta palvelutaloksi ja it-osaajaksi on osoitus organisaation kyvystä näyttää suuntaa samoin kuin siitä, että Kelaan luotetaan. Kela on kehittänyt asiakaslähtöistä toimintatapaa systemaattisesti, ja asiakas on otettu mukaan palvelujen kehittämiseen. Kelaan tehdyillä arviointikäynneillä oli näkynyt koko henkilöstön vahva into ja sitoutuminen kehittämistoimintaan. Kelan erinomaisuutta kuvaavat myös toiminnan avoimuus ja läpinäkyvyys.

Muu toiminta vuonna 2009

Hallitus kokoontui vuoden aikana 11 kertaa. Lisäksi pidettiin hallituksen strategiaseminaari, jossa kehitettiin strategisia tavoitteita. Hallitus piti myös kaksi syventävää iltakoulua. Hallitus on kokouksissaan saanut pääjohtajalta perusteelliset ajankohtaiskatsaukset, joihin on sisällytetty toiminta- ja taloussuunnitelman 2009–2012 seuranta.

Hallitus hyväksyi Kelan toiminta- ja taloussuunnitelman sekä hankesalkun vuosille 2010–2013, Kelan tulokortin vuodelle 2010 sekä teki tulossopimuksen pääjohtajan kanssa vuodelle 2010. Toiminta- ja taloussuunnitelma sisältää Kelan toiminta-ajatuksen, vision, arvot, strategiaperustan, tulokortin, hankesalkun sekä taloussuunnitelman. Hallitus hyväksyi Kelan sijoitustoiminnan yleiset periaatteet ja vuoden 2010 sijoitussuunnitelman.

Hallitus on nostonut strategisesta tahtotilasta (visiosta) toimintakautensa keskeiseksi ytimeksi, että Kelan palvelu on julkisen sektorin parasta. Vision muita pilareita ovat seuraavat: Kela on aktiivinen sosiaaliturvan ja sen toimeenpanon kehittäjä, Kela on luotettava, tehokas ja sosiaalisen vastuunsa tunteva toimija sekä Kelasta saatava sosiaaliturva on tasoltaan kohtuullista, laadukasta ja selkeää.

Osana palvelutoiminnan kehittämisohjelmaa hallitus tarkastelee eri palvelukanavien käyttöä ja tekee analyysien perusteella tarvittavat muutokset palvelukanaviin mukaan lukien toimistoverkko. Hallitus teki päätöksen lakkauttaa 16 toimistoa 1.1.2010 lukien. Hallitus teki useita vakuutuspiirien yhdistämispäätöksiä siten, että vakuutuspiirien määrä väheni yhdeksällä. Tammikuun 2010 alusta Kelalla on 29 vakuutuspiiriä, 235 toimistoa, 18 sivuvastaanottoa ja 88 yhteispalvelupistettä.

Lounais-Suomen vakuutusalueelle päätettiin perustaa vakuutuspiiriin rinnastettava Vammaisten tulkkauksipalveluyksikkö 1.9.2009 lukien. Yksikön sijoituspaikkana on Turku.

Johtaja Asko Apukan jäädessä eläkkeelle 1.8.2009 tarkistettiin johtajien työnjakoa siten, että Palveluosasto määriteltiin johtaja Matti Puhakan vastuualueeseen kuuluvaksi.

Rahoitus

Kelan etuusrahastot ovat kansaneläkerahasto, sairausvakuutusrahasto ja vuoden 2009 alusta perustettu sosiaaliturvan yleisrahasto. Kaikilla rahastoilla on omat toimintakulunsa.

Kelan kokonaiskulut olivat 12 214 milj. euroa vuonna 2009. Siitä etuuskuja oli 11 786 milj. euroa ja toimintakuja 428 milj. euroa, johon sisältyy 41,1 milj. euron osakesiirrot eläkevastuuraastoon. Kokonaiskulut lisääntyivät edellisvuodesta 6,3 %.

Tuotot ja valtion lisärahoitusosuus kansaneläkerahastoon olivat yhteensä 12 093 milj. euroa.

Sijoitustoiminta

Kelan hallitus vahvistaa vuosittain sijoitussuunnitelman. Sijoitustoiminnan tavoitteita ovat varmuus, tuotto ja rahaksi muutettavuus sekä sijoitusten asianmukainen monipuolisuus ja hajauttaminen.

Kansaneläkerahaston, sairausvakuutusrahaston ja sosiaaliturvan yleisrahaston sijoitustoiminnan painopiste on kassavarojen sijoittamisessa. Eläkevastuuraahaston varat ovat henkilöstön Kelan palvelukseen perustuvan eläkevastuun katteena. Eläkevastuuraahaston varoja sijoitettaessa painotetaan portfoliosijoittamisen periaatteita. Omaisuuden allokoinnilla pyritään paitsi kasvattamaan rahaston tuottoa myös varautumaan myöhemmin vaadittavaan sijoitusten hyvään rahaksi muutettavuuteen. Sijoitusten kansainväliselle hajauttamiselle on asetettu tavoitteet ja aikataulu.

Kelan rahastojen sijoitusten tuotot olivat vuonna 2009 positiiviset. Kansaneläkerahaston osakkeiden markkina-arvo ennen eläkevastuuraastoon tilinpäätöksen yhteydessä tehtyä 41,1 milj. euron osakesiirtoa nousi lähes 23 % (edellisvuonna arvo laski lähes 52 %). Eläkevastuuraahaston tuotto ennen edellä mainittua kansaneläkerahastosta tilinpäätöksen yhteydessä tehtyä osakesiirtoa oli myös 23 % (edellisvuonna -36 %). Heikon taloustilanteen vuoksi Kelan vuoden 2009 osinkotuotot laskivat edellisen vuoden 56 milj. eurosta 28,8 milj. euroon. Kansaneläkerahaston, sairausvakuutusrahaston ja sosiaaliturvan yleisrahaston kassavarojen yhteenlaskettu kuukausittainen keskiarvo oli 726 milj. euroa (edellisvuonna 789 milj. euroa). Euroopan keskuspankin ennätyskellisen alas painaman ohjauksen vuoksi kassavarojen keskikorko jäi 0,90 %:iin (edellisvuonna 4,26 %).

Eläkevakuutuksen rahoitus

Eläkevakuutuksen etuuskulut olivat 3 355 milj. euroa ja toimintakulut yhteensä 126 milj. euroa. Etuuskulut lisääntyivät 2,9 % edellisvuodesta. Kuluista 679 milj. euroa rahoitettiin työnantajien kansaneläkemaksuilla ja 2 614 milj. euroa valtion suorituksilla

silla etuuksiin ja toimintakuluihin. Valtio turvasi vuonna 2009 kansaneläkerahaston vähimmäistason 130 milj. euron lisärahoitusosuudella.

Työnantajan kansaneläkemaksua alennettiin 0,801 prosenttiyksiköllä 1.4.2009. Vuoden 2010 alusta työnantajan kansaneläkemaksu poistettiin kokonaan.

Sairausvakuutuksen rahoitus

Sairausvakuutuksen etuudet olivat 4 148 milj. euroa. Niistä työtulovakuutusetuksia oli 2 106 milj. euroa ja sairaanhoitovakuutuksen etuuksia 2 042 milj. euroa. Toimintakulut olivat 182 milj. euroa. Sairausvakuutuksen tuotot olivat 4 240 milj. euroa.

Työtulovakuutus sisältää sairauspäivärahat, vanhempainpäivärahat ja kuntoutusrahat sekä työterveyshuollon lukuun ottamatta Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön korvauksia. Työtulovakuutuksen etuusmenot lisääntyivät edellisvuodesta 6,0 %. Työnantajat, palkansaajat ja yrittäjät sekä valtio rahoittavat työtulovakuutuksen. Työnantajan sairausvakuutusmaksua kertyi 1 414 milj. euroa ja palkansaajien ja yrittäjien päivärahamaksua 556 milj. euroa. Valtion osuus oli 119 milj. euroa.

Sairaanhoitovakuutus sisältää sairaanhoitokorvaukset, kuten lääkekorvaukset, sekä kuntoutuspalvelut. Sairaanhoitovakuutuksen etuusmenot lisääntyivät edellisvuodesta 2,5 %. Sairaanhoitovakuutuksen rahoitus jakautuu puoliksi vakuutettujen ja valtion kesken. Palkansaajilta, yrittäjiltä ja etuudensaajilta perittävää sairaanhoitomaksua kertyi 1 069 milj. euroa. Valtion osuus sairaanhoitovakuutuksen etuuksiin ja toimintakuluihin oli 1 048 milj. euroa.

Sairausvakuutusrahaston rahoitusomaisuudelle on säädetty kuluihin suhteutettu vähimmäistaso sekä neljän prosenttiyksikön liikkumavara, jonka puitteissa vähimmäistaso voi vaihdella ilman vaikutusta seuraavan vuoden vakuutusmaksuperusteisiin.

Sosiaaliturvan yleisrahasto

Rahastosta maksetaan mm. työttömyysturvaetuedet, lapsiperheiden etuedet ja opintoetuedet sekä huhtikuun alusta kunnilta Kelalle siirtynyt elatustuki.

Vuonna 2009 sosiaaliturvan yleisrahastosta maksettiin etuuksia 4 283 milj. euroa ja toimintakuja 120 milj. euroa. Etuuskulut lisääntyivät 10,6 % edellisvuodesta. Valtio rahoitti sosiaaliturvan yleisrahaston etuuksista 3 693 milj. euroa ja toimintakulut kokonaan. Palkansaajien työttömyysvakuutusmaksua tilitettiin työttömyysturvan rahoitukseen 21 milj. euroa. Kunnat suorittivat Kelalle lastenhoidon tukeen 426 milj. euroa ja työmarkkinatukeen 143 milj. euroa.

Toimintakulut

Toimintakulut ilman 41,1 milj. euron suuruisia osakesiirtoja eläkevuorokassaan olivat 387,2 milj. euroa vuonna 2009. Ne kasvoivat edellisvuodesta 3,8 %. Toimintakulujen yhteismäärä oli 428,3 milj. euroa, mikä on 3,5 % kokonaiskuluista.

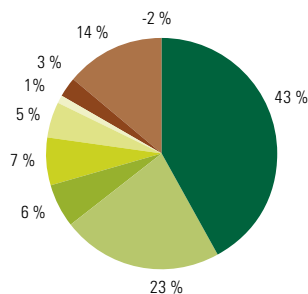
Toimintakulut kohdennettiin etuusrahastoille prosenttiosuuksin. Kansaneläkerahaston osuus oli 22 %, sairausvakuutusrahaston 47 % ja sosiaaliturvan yleisrahaston 31 %.

Palkka- ja palkkiokulut olivat 182,2 milj. euroa, ja ne kasvoivat edellisvuodesta 10,1 %. Henkilösivukulut yhteensä olivat 100,1 milj. euroa. Siitä osakesiirtoja oli 41,1 milj. euroa.

Muiden toimintakulujen yhteismäärä oli 83,6 milj. euroa. Muista toimintakuluista atk-käyttökuluja oli 26,3 milj. euroa. Niiden määrä väheni 3,8 % edellisvuodesta. Käyttöomaisuuden poistoja oli 10,9 milj. euroa sekä toimintakuluja vähentäviä tuotteita 10,3 milj. euroa.

Ostopalveluista, joista suurin erä on Verohallinnolle maksettavat verotuskustannukset, maksettiin yhteensä 61,8 milj. euroa.

TOIMINTAKULUJEN JAKAUTUMINEN 2009
milj.€

Toimintakulut yhteensä 428,3 milj. €

Palkat ja palkkiot	182,2
Henkilösivukulut	100,1
Atk-käyttökulut	26,3
Hallintokulut	30,6
Toimitilakulut	21,9
Muut toimintakulut sekä KanTo-hankkeen tuotteet ja kulut	4,8
Käyttöomaisuuden poistot	10,9
Ostopalvelut	61,8
Tuotot (ilman KanTo-hanketta)	-10,3

Eläkevastuurahasto

Kelan toimihenkilöiden vakuutustekninen täysi eläkevastuu oli vuoden lopussa 1 696,7 milj. euroa, josta jo alkaneiden eläkkeiden osuus oli 795 milj. euroa. Täysi eläkevastuu lisääntyi kertomusvuonna 96 milj. euroa, mikä johtui eläkkeiden ja eläkekertymän kasvusta.

Kannatusmaksuilla katettu eläkevastuu on täydestä vastuusta 41 %. Työntekijäin eläkemaksulla katetun vastuun määrä oli 36,2 milj. euroa. Katettavan eläkevastuun määrä vuoden 2009 lopussa oli yhteensä 731,9 milj. euroa. Tämän lisäksi eläkevastuurahastossa oli varoja 251,2 milj. euroa.

Eläkevastuurahastoon suoritettiin työnantajan kannatusmaksuna 73,7 milj. euroa, josta 41,1 milj. euroa katettiin osakesiirrolla kansaneläkerahastosta. Lisäksi rahastoon suoritettiin työntekijän eläkemaksua 9,1 milj. euroa, josta 2,5 milj. euroa käytettiin eläkevastuun katteen lisäykseksi.

Toimisuhte-eläkkeitä Kela maksoi kaikkiaan 67,3 milj. euroa, jossa oli kasvua edellisvuodesta 10,9 %.

TYÖNANTAJAN KANSANELÄKE- JA SAIRAUSSVAKUUTUSMAKSUPERUSTEET, % MAKSETTUJEN PALKKOJEN MÄÄRÄSTÄ

Kansaneläkemaksu	2008	2009	2009	2010
Yksityinen sektori ¹		I–III	IV–XII	
I maksuluokka	0,801	0,801	0,00	0,00
II maksuluokka	3,001	3,001	2,20	0,00
III maksuluokka	3,901	3,901	3,10	0,00
Julkinen sektori	1,851	1,851	1,05	0,00
Sairausvakuutusmaksu				
Yksityinen ja julkinen sektori	1,97	2,00	2,00	2,23

¹ Maksuluokka määräytyi yrityksen tekemien poistojen määrän sekä poistojen ja palkkojen suhteen perusteella.

VAKUUTETUN SAIRAUSSVAKUUTUSMAKSUPERUSTEET

	2008	2009	2010
Palkansaajat ja MYEL-vakuutetut yrittäjät			
sairaanhoitomaksu ¹	1,24	1,28	1,47
päivärahamaksu ²	0,67	0,70	0,93
YEL-vakuutetut yrittäjät			
sairaanhoitomaksu ¹	1,24	1,28	1,47
päivärahamaksu ²	0,81	0,79	1,05
Eläkkeen- ja etuudensaajat			
sairaanhoitomaksu ¹	1,41	1,45	1,64

¹ Prosenttia kunnallisverotuksessa verotettavasta ansiotulosta, yrittäjillä prosenttia nettotyötulosta.

² Prosenttia veronalaisesta palkkatulosta ja yrittäjien työtulosta.

Tulevaisuudennäkymät

Parasta palvelua – helposti ja läheltä

Yhtenäistä asiakaslähtöistä palvelua

Asiakaslähtöisyys on tärkein asia meille myös tulevaisuuden palveluissamme. Tavoitteena on, että Kelassa asiointi on helppoa ja palvelua saa läheltä. Palvelun helppous merkitsee esimerkiksi etuuskäytön hakemisen yksinkertaistamista. Lomakkeiden, päätösten ja kirjeiden tulee olla selkeitä ja ymmärrettäviä. Etuuskäyttely hoidetaan siten, että asiakasta vaivataan mahdollisimman vähän. Asioinnin helppoutta lisäävät automatisointi, itsepalvelutapahtumat ja suorakorvausmenettely. Helppous tarkoittaa myös, että asiakkaita ohjataan aktiivisesti käyttämään heille sopivinta palvelukanavaa.

Hyvä palvelu lähtee asiakkaiden tarpeiden tuntemisesta, ja asiakkuudenhallinnan merkitys korostuu tulevaisuudessa. Asiakastutkimukset ja asiakaspalautteen systemaattinen kokoaminen ja analysointi ovat avaimia parhaaseen palveluun. Asiakasaadeilta saatava arvokas tieto auttaa kehittämään palveluja yhä asiakaslähtoisemmiksi. Palvelu huomioi ihmiset erilaisissa elämäntilanteissa. Myös erityisryhmiin kuuluvat saavat juuri heille kohdennettua palvelua.

Palvelua läheltä

Palvelun läheisyys merkitsee vaihtoehtoisia palvelukanavia ja laajaa palveluverkkoa. Toimistoasiointi on muuttunut monikanavaiseksi Kela-asioinniksi. Puhelin- ja verkkopalvelut ovat aina asiakkaan lähellä. Lisäksi riittävän kattava toimistoverkko on tulevaisuudessakin tärkeä. Toimistossa asiointia tarvitaan jatkossa pääosin erityistä asiantuntemusta edellyttävissä asiakas-kohtaamisissa. Toimistopalvelun tueksi otetaan käyttöön ajanvarauspalvelu.

Yhteistyö

Tulevaisuudessa on entistä tärkeämpää, että meillä on toimivat verkostot sidosryhmien kanssa. Ylläpidämme vahvoja luottamus-suhteita verkostokumppaneihimme tavoitteellisella yhteistyöllä yhteisten asiakkaidemme palvelemiseksi.

Kansainvälistyminen ja sen tuomat mahdollisuudet huomioidaan myös palvelutoimintaa kehitettäessä. Yhteistyötä ulkomaisiin yhteistyökumppaneihin ja vertailuja muiden toimijoiden parhaisiin käytäntöihin lisätään. Uudenlaisten innovaatioiden etsiminen korostaa myös Kelan tutkimuksen ja suunnittelun merkitystä toimintamme ja toimintaympäristön kehittämisessä.

Ihmisläheinen viestintä ja yhtenäinen ilme

Viestintä tukee parasta palvelua. Asiakasviestintämme on ihmisläheistä, ja siitä näkyy palveluhenkisyys. Jokainen kelalainen toi-

mii hyvän palvelun esikuvana. Palvelustamme viestivät myös päätökset, kirjeet ja lomakkeet, yhteinen visuaalinen ilme sekä muut viestinnän tuotteet, kuten Kelan internetsivut, esitteet ja lehdet.

Tehtävät

Yli 70-vuotisen historiansa aikana Kelalle on tullut jatkuvasti uusia tehtäviä. Kelalla katsotaan olevan parhaat edellytykset muun muassa kehittyneiden tietojärjestelmien ansiosta järjestää palvelut siten, että ne ovat kattavasti asiakkaiden saatavilla ja että toiminta hoidetaan valtakunnallisesti yhtenäisin perustein.

Kelan tehtävänä on rakentaa 2007–2011 kansallinen terveydenhuollon tietojärjestelmäpalvelu ja sen jälkeen ylläpitää sitä terveydenhuollon toimintayksiköiden käyttöä varten.

Kelalle on tulossa uusia tehtäviä myös vastedes. Esimerkiksi sosiaaliturvan uudistamiskomiteassa (Sata) ehdotettiin, että Kelan tehtäväksi siirrettäisiin mm. omaishoidon tukijärjestelmä.

Tietotekniikka

Kelan tietotekniseen osaamiseen luotetaan myös kansainvälisesti. Kela on esimerkiksi valittu kuuden EU-maan joukkoon pilotoimaan uutta EU:n sähköistä tiedonvaihtoarkkitehtuuria.

Tietoteknisen kehityksen avulla voimme lisätä palvelujemme kehitystä tulevina vuosina. Uusien teknologioiden rakentaminen ja käyttöönotto sekä olemassa olevien tehokkaampi hyödyntäminen luovat uusia mahdollisuuksia asiakaslähtöisen palvelun laadun ja tuottavuuden parantamiseen.

Osaava henkilöstö

Kelalaisten asiantuntemusta arvostetaan. Kela on hyvin johdettu, ja sen työyhteisöt ovat toimivia. Kelassa huolehditaan henkilöstön työkyvystä, työssä jaksamisesta ja työhyvinvoinnista.

Elämässä mukana – muutoksissa tukena

Kela on tulevaisuudessakin aktiivinen yhteiskunnallinen vaikuttaja, vahva osaaja ja asiantuntija eri aloilla mm. ministeriöiden lainmuutosten valmistelussa. Kela haluaa olla ihmisten elämässä mukana ja muutoksissa tukena sekä tarjota arvoperustansa mukaisesti parasta palvelua nyt ja tulevaisuudessa.

Talous

Vuonna 2010 Kelan kulujen arvioidaan lisääntyvän 12,9 mrd. euroon eli runsaat 5 % vuodesta 2009. Syyskuun alusta Kelan hoidettavaksi tulee uusi etuus, kun vammaisten tulkkaukspalvelu siirtyy kunnilta Kelalle.

Tuloslaskelma (1 000 euroa)

	2009	2008
TUOTOT		
Kansaneläkevakuutus		
Työnantajien maksut	-678 961	-1 083 008
Valtion osuudet etuuksista	-2 556 373	-1 814 141
Kansaneläkevakuutus yhteensä	-3 235 334	-2 897 150
Sairausvakuutus		
Työtulovakuutus		
Vakuutusmaksut	-1 969 741	-1 921 967
Valtion osuus etuuksista	-118 978	-75 523
Takautumissuoritukset	-1	-1
Työtulovakuutus yhteensä	-2 088 721	-1 997 491
Sairaanhoitovakuutus		
Vakuutusmaksut	-1 069 164	-1 035 684
Valtion osuus etuuksista	-1 010 315	-1 043 119
Saadut EU-korvaukset	-29 089	-12 465
Takautumissuoritukset	-497	-513
Sairaanhoitovakuutus yhteensä	-2 109 066	-2 091 781
Sairausvakuutus yhteensä	-4 197 787	-4 089 272
Sosiaaliturvan yleisrahasto		
Valtion osuus etuuksista	-3 692 632	-3 307 378
Kuntien osuus etuuksista	-569 009	-533 788
Palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu	-21 000	-33 000
Muut tuotot	-629	-229
Sosiaaliturvan yleisrahasto yhteensä	-4 283 270	-3 874 396
Sijoitusten tuotot ja kulut	-26 085	-18 020
Rahoitustuotot ja kulut	-6 628	-34 574
Muut tuotot ja kulut	39	-142
Tuotot yhteensä	-11 749 063	-10 913 554
KULUT		
Eläke- ja vammaisetuudet	3 355 005	3 261 518
Työtulovakuutus	2 105 921	1 986 911
Sairaanhoitovakuutus	2 041 743	1 992 653
Työttömyysturvaetuudet	974 554	822 715
Lapsiperheiden etuudet	1 945 117	1 829 849
Opintoetuudet	833 293	737 731
Asumistuki	482 116	428 335
Muut etuudet	48 191	55 765
Kulut yhteensä	11 785 940	11 115 478
Etuskate	36 876	201 924

	2009	2008
TOIMINTAKULUT		
Tuotot	-18 055	-17 313
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	182 227	165 542
Henkilösivukulut	100 084	67 051
Henkilöstökulut yhteensä	282 311	232 593
Muut toimintakulut	102 211	99 711
Ostopalvelut	61 829	58 162
Toimintakulut yhteensä	428 296	373 153
Valtion osuus toimintakuluista	-213 907	0
Valtion lisärahoitusosuus	-129 952	-504 772
Kuntoutusvarauksen muutos	1 801	2 030
Ylijäämä+ / alijäämä -	-123 115	-72 335
ELÄKEVASTUURAHASTON TUOTOT		
Kannatusmaksut	-73 603	-41 201
Omaisuuksien tuotot	-49 917	-30 460
Työntekijöiden eläkemaksut	-9 098	-8 085
Vilma-laitosten hyvitykset	-1 711	-1 328
Työttömyysturvarahaston suoritus	-1 796	-1 090
Tuotot yhteensä	-136 125	-82 164
ELÄKEVASTUURAHASTON KULUT		
Toimisuhte-eläkkeet yhteensä	67 279	60 719
Vilma-laitosten maksamat eläkkeet	1 928	1 301
Muut kulut	23	17
Eläkevastuurahaston katteen lisäys	41 976	36 386
Kulut yhteensä	111 207	98 423
Ylijäämä + / alijäämä -	24 918	-16 259
Ylijäämä + / alijäämä - Yhteensä	-98 197	-88 593

Tase (1 000 euroa)

VASTAAVAA	31.12.2009	31.12.2008
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Atk-ohjelmat	11 240	14 384
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	11 240	14 384
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset	59 787	60 118
Perusparannukset	9 962	9 108
Koneet ja kalusto	5 378	6 719
KanTa-hankkeen investoinnit	4 861	4 612
Ennakkomaksut	14 599	12 610
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	94 587	93 167
Sijoitukset		
Käyttöomaisuussijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	58 647	63 213
Käyttöomaisuussijoitukset yhteensä	58 647	63 213
Muut sijoitukset		
Osakkeet	174 054	175 262
Muut sijoitukset yhteensä	174 054	175 262
Sijoitukset yhteensä	232 702	238 476
Pysyvät vastaavat yhteensä	338 529	346 026
Vaihtuvat vastaavat		
Lyhytaikaiset saamiset		
Rahastojen väliset saamiset	4 656	4 726
Myyntisaamiset	5 162	5 173
Siirtosaamiset	4 087	1 200
Muut saamiset	11 333	6 138
Ennakkomaksut	339 407	259 169
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	364 645	276 406
Rahat ja pankkisaamiset	518 495	690 770
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	883 141	967 175
Yhteensä	1 221 670	1 313 201
ELÄKEVASTUURAHASTON VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat		
Sijoitukset		
Korkorahastot	206 073	178 986
Osakkeet ja osuudet	662 478	469 888
Muut sijoitukset	55 500	55 500
Sijoitukset yhteensä	924 051	704 374
Pysyvät vastaavat yhteensä	924 051	704 374
Eläkevastuurahaston vajeus	44 175	44 178
Vaihtuvat vastaavat		
Lyhytaikaiset saamiset		
Rahastojen väliset saamiset	0	13
Siirtosaamiset	117	117
Saamiset Vilma-laitoksilta	4 277	2 310
Ennakkomaksut	4 444	4 139
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	8 839	6 580
Rahoitusarvopaperit	7 113	7 435
Rahat ja pankkisaamiset	51 494	75 738
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	67 445	89 754
Yhteensä	1 035 672	838 306
Vastaavaa yhteensä	2 257 341	2 151 507

VASTATTAVAA	31.12.2009	31.12.2008
Oma pääoma		
Kansaneläkerahasto		
Rahasto vuoden alussa	-239 731	-225 782
Rahaston muutos	31 612	-13 949
Kansaneläkerahasto yhteensä	-208 119	-239 731
Sairausvakuutusrahasto		
Rahasto vuoden alussa	-382 183	-468 467
Rahaston muutos	91 503	86 284
Sairausvakuutusrahasto yhteensä	-290 680	-382 183
Arvonkorotusrahasto		
Rahasto vuoden alussa	-182 138	-367 100
Rahaston muutos	-21 222	184 961
Arvonkorotusrahasto yhteensä	-203 360	-182 138
Alijäämä	123 115	72 335
Oma pääoma yhteensä	-702 159	-804 053
Varaukset		
Kuntoutusvaraus		
Varaus vuoden alussa	-38 784	-36 754
Varauksen lisäys	-104 080	-101 311
Varojen käyttö	102 278	99 282
Varaukset yhteensä	-40 585	-38 784
Vieras pääoma		
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Saadut ennakot	-222 019	-221 908
Rahastojen väliset velat	-4 340	-4 739
Ostovelat	-7 961	-7 328
Siirtovelat	-42 206	-41 205
Muut lyhytaikaiset velat	-202 399	-195 185
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	-478 925	-470 364
Vieras pääoma yhteensä	-478 925	-470 364
Yhteensä	-1 221 670	-1 313 201
ELÄKEVASTUURAHASTON VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Eläkevastuurahasto		
Katettava vastuu vuoden alussa	-689 877	-653 491
Katettavan vastuun lisäys	-41 976	-36 386
Eläkevastuurahasto yhteensä	-731 853	-689 877
Muu oma pääoma	-8 660	16 259
Arvonkorotusrahasto		
Rahasto vuoden alussa	-161 254	-641 254
Rahaston lisäys/vähennys	-127 023	480 000
Arvonkorotusrahasto yhteensä	-288 277	-161 254
Ylijäämä	-24 918	0
Alijäämä	0	16 259
Oma pääoma yhteensä	-1 028 790	-834 873
Vieras pääoma		
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Rahastojen väliset velat	-316	0
Siirtovelat	-1 151	-2
Velat Vilma-laitoksille	-4 121	-2 193
Muut lyhytaikaiset velat	-1 294	-1 238
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	-6 882	-3 433
Vieras pääoma yhteensä	-6 882	-3 433
Yhteensä	-1 035 672	-838 306
Vastattavaa yhteensä	-2 257 341	-2 151 507

Tuloslaskelmat ja taseet rahastoittain

Tuloslaskelma (1 000 euroa)

KANSANELÄKEVAKUUTUS	2009	2008
TUOTOT		
Työnantajien maksut	-678 961	-1 083 008
Valtion osuus etuuksista	-2 556 373	-1 814 141
Sijoitusten tuotot ja kulut	-26 085	-18 020
Rahoitustuotot ja kulut	-821	-4 718
Muut tuotot ja kulut	15	-68
Tuotot yhteensä	-3 262 224	-2 919 956
KULUT		
Eläke- ja vammaisetuudet	3 355 005	3 261 518
Etuuskate / ylijäämä - / alijäämä +	92 781	341 562
Kansaneläkevakuutusrahaston osuus toimintakuluista	126 111	149 261
Valtion osuus toimintakuluista	-57 328	0
Valtion lisärahoitusosuus	-129 952	-504 772
Ylijäämä + / alijäämä -	-31 612	13 949
SAIRAUSVAKUUTUS	2009	2008
TUOTOT		
Työtulovakuutus		
Sairausvakuutuksen päivärahamaksu	-555 510	-510 547
Työnantajan sairausvakuutusmaksu	-1 414 231	-1 411 420
Valtion osuus etuuksista	-118 978	-75 523
Takautumissuoritukset	-1	-1
Työtulovakuutus yhteensä	-2 088 721	-1 997 491
Sairaanhoitovakuutus		
Sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksu	-1 069 164	-1 035 684
Valtion osuus etuuksista	-1 010 315	-1 043 119
Saadut EU-korvaukset	-29 089	-12 465
Takautumissuoritukset	-497	-513
Sairaanhoitovakuutus yhteensä	-2 109 066	-2 091 781
Rahoitustuotot ja kulut	-4 373	-29 856
Muut tuotot ja kulut	23	-75
Tuotot yhteensä	-4 202 136	-4 119 202
KULUT		
Työtulovakuutus		
Päivärahasuoritukset	1 850 096	1 730 015
Työterveyshuolto	255 825	256 896
Työtulovakuutus yhteensä	2 105 921	1 986 911
Sairaanhoitovakuutus		
Sairaanhoitokorvaukset	1 748 253	1 711 587
Työterveyshuolto	22 769	21 545
Kuntoutuspalvelut	240 379	241 091
Muut etuudet	30 343	18 431
Sairaanhoitovakuutus yhteensä	2 041 743	1 992 653
Kulut yhteensä	4 147 664	3 979 564
Etuuskate / ylijäämä - / alijäämä +	-54 472	-139 638
Toimintakulut (sairausvakuutusrahaston osuus)	182 074	223 892
Valtion osuus toimintakuluista	-37 901	
Kuntoutusvarauksen muutos	1 801	2 030
Ylijäämä + / alijäämä -	-91 503	-86 284

SOSIAALITURVAN YLEISRAHASTO	2009	2008
TUOTOT		
Valtion osuus etuuksista	-3 692 632	-3 307 378
Kuntien suoritukset lastenhoidon tukeen	-426 044	-393 081
Kuntien suoritukset työmarkkinatuen passiiviosaan	-142 965	-140 707
Palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu	-21 000	-33 000
Takautumissuoritukset työnantajilta	-15	-16
Työttömyysvakuutusrahaston suoritukset	-328	-88
ETA-työttömyyskorvaukset	-287	-125
Sijoitusten tuotot ja kulut	0	0
Rahoitustuotot ja kulut	-1 434	0
Muut tuotot ja kulut	1	0
Tuotot yhteensä	-4 284 703	-3 874 396
KULUT		
Työttömyysturvaetuudet	974 554	822 715
Lapsiperheiden etuudet	1 945 117	1 829 849
Opintoetuudet	833 293	737 731
Asumistuki	482 116	428 335
Muut etuudet	48 191	55 765
Kulut yhteensä	4 283 270	3 874 396
Etuuskate / ylijäämä - / alijäämä +	-1 433	0
Toimintakulut (sosiaaliturvan yleisrahaston osuus)	120 111	0
Valtion osuus toimintakuluista yhteensä	-118 678	0
Ylijäämä + / alijäämä -	0	0

ELÄKEVASTUURAHASTO	2009	2008
TUOTOT		
Kannatusmaksut	-73 603	-41 201
Omaisuuuden tuotot	-49 917	-30 460
Työntekijöiden eläkemaksut	-9 098	-8 085
Vilma-laitosten hyvitykset	-1 711	-1 328
Työttömyysvakuutusrahaston suoritukset	-1 796	-1 090
Tuotot yhteensä	-136 125	-82 164
KULUT		
Toimisuhte-eläkkeet	67 279	60 719
Vilma-laitosten maksamat eläkkeet	1 928	1 301
Muut kulut	23	17
Eläkevastuurahaston katteen lisäys	41 976	36 386
Kulut yhteensä	111 207	98 423
Ylijäämä + / alijäämä -	24 918	-16 259

Tuloslaskelmat ja taseet rahastoittain

Tase (1 000 euroa)

VASTAAVAA	31.12.2009	31.12.2008
KANSANELÄKEVAKUUTUS		
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Atk-ohjelmat	4 158	5 753
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	4 158	5 753
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset	35 637	35 770
Perusparannukset	3 078	3 643
Koneet ja kalusto	1 838	2 681
KanTa-hankkeen investoinnit	4 861	4 612
Ennakkomaksut	5 486	5 044
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	50 900	51 750
Sijoitukset		
Käyttöomaisuussijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	22 608	25 285
Käyttöomaisuussijoitukset yhteensä	22 608	25 285
Muut sijoitukset		
Osakkeet	174 054	175 262
Muut sijoitukset yhteensä	174 054	175 262
Sijoitukset yhteensä	196 662	200 547
Pysyvät vastaavat yhteensä	251 720	258 051
Vaihtuvat vastaavat		
Lyhytaikaiset saamiset		
Rahastojen väliset saamiset	2 650	2 750
Myyntisaamiset	1 147	2 082
Siirtosaamiset	1 251	570
Muut saamiset	4 184	74
Ennakkomaksut	124 440	123 053
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	133 673	128 529
Rahoitusarvopaperit	0	0
Rahat ja pankkisaamiset	53 652	118 797
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	187 325	247 326
Vastaavaa yhteensä	439 045	505 376
SAIRAUSVAKUUTUS		
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Atk-ohjelmat	6 519	8 630
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	6 519	8 630
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset	24 149	24 348
Perusparannukset	5 995	5 465
Koneet ja kalusto	3 029	4 038
Ennakkomaksut	8 524	7 566
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	41 697	41 417
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	35 997	37 928
Sijoitukset yhteensä	35 997	37 928
Pysyvät vastaavat yhteensä	84 213	87 975
Vaihtuvat vastaavat		
Lyhytaikaiset saamiset		
Rahastojen väliset saamiset	0	1 975
Myyntisaamiset	2 468	3 091
Siirtosaamiset	1 871	630
Muut saamiset	7 148	4 494
Ennakkomaksut	90 495	97 106
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	101 982	107 296
Rahoitusarvopaperit yhteensä	0	0
Rahat ja pankkisaamiset yhteensä	381 322	423 995
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	483 304	531 291
Vastaavaa yhteensä	567 518	619 266

VASTAAVAA	31.12.2009	31.12.2008
SOSIAALITURVAN YLEISRAHASTO		
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Atk-ohjelmat yhteensä	564	0
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	564	0
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset	0	0
Perusparannukset	888	0
Koneet ja kalusto	511	0
Ennakkomaksut	590	0
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	1 989	0
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	42	0
Sijoitukset yhteensä	42	0
Pysyvät vastaavat yhteensä	2 595	0
Vaihtuvat vastaavat		
Lyhytaikaiset saamiset		
Rahastojen väliset saamiset	2 005	0
Myyntisaamiset	1 547	0
Siirtosaamiset	966	0
Muut saamiset	0	1 570
Ennakkomaksut	124 472	39 010
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	128 990	40 581
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	128 990	40 581
Rahoitusarvopaperit yhteensä	0	0
Rahat ja pankkisaamiset yhteensä	83 522	147 978
Vastaavaa yhteensä	215 107	188 559
ELÄKEVASTUURAHASTO		
Pysyvät vastaavat		
Sijoitukset		
Korkorahastot	206 073	178 986
Osakkeet ja osuudet	662 478	469 888
Muut sijoitukset	55 500	55 500
Sijoitukset yhteensä	924 051	704 374
Pysyvät vastaavat yhteensä	924 051	704 374
Eläkevastuurahaston vajeus	44 175	44 178
Vaihtuvat vastaavat		
Lyhytaikaiset saamiset		
Rahastojen väliset saamiset	0	13
Siirtosaamiset	117	117
Saamiset Vilma-laitoksilta	4 277	2 310
Ennakkomaksut	4 444	4 139
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	8 839	6 580
Rahoitusarvopaperit	7 113	7 435
Rahat ja pankkisaamiset	51 494	75 738
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	67 445	89 754
Vastaavaa yhteensä	1 035 672	838 306

Tuloslaskelmat ja taseet rahastoittain

Tase (1 000 euroa)

VASTATTAVAA	31.12.2009	31.12.2008
KANSANELÄKEVAKUUTUS		
Oma pääoma		
Kansaneläkerahasto		
Rahasto vuoden alussa	-239 731	-225 782
Rahaston lisäys/vähennys	31 612	-13 949
Kansaneläkerahasto yhteensä	-208 119	-239 731
Arvonkorotusrahasto		
Rahasto vuoden alussa	-130 803	-315 765
Rahaston lisäys/vähennys	-21 222	184 961
Arvonkorotusrahasto yhteensä	-152 025	-130 803
Ylijäämä	0	-13 949
Alijäämä	31 612	0
Oma pääoma yhteensä	-360 144	-370 534
Vieras pääoma		
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Saadut ennakot	-52 507	-94 293
Rahastojen väliset velat	-694	-13
Ostovelat	-1 765	-3 215
Siirtovelat	-14 871	-14 411
Muut lyhytaikaiset velat	-8 998	-22 834
Tilitettävä arvonlisävero	-65	-77
Lyhytaikainen vieras pääoma	-78 901	-134 842
Vieras pääoma yhteensä	-78 901	-134 842
Vastattavaa yhteensä	-439 045	-505 376
SAIRAU SVAKUUTUS		
Oma pääoma		
Sairausvakuutusrahasto		
Rahasto vuoden alussa	-382 183	-468 467
Rahaston lisäys/vähennys	91 503	86 284
Sairausvakuutusrahasto yhteensä	-290 680	-382 183
Arvonkorotusrahasto		
Rahasto vuoden alussa	-51 335	-51 335
Rahaston lisäys/vähennys	0	0
Arvonkorotusrahoitus yhteensä	-51 335	-51 335
Alijäämä	91 503	86 284
Oma pääoma yhteensä	-342 015	-433 519
Varaukset		
Kuntoutusvaraus		
Varaus vuoden alussa	-38 784	-36 754
Varauksen lisäys	-104 080	-101 311
Varojen käyttö	102 278	99 282
Kuntoutusvaraus yhteensä	-40 585	-38 784
Varaukset yhteensä	-40 585	-38 784
Vieras pääoma		
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Saadut ennakot	-121 682	-88 461
Rahastojen väliset velat	-3 646	-2 654
Ostovelat	-3 813	-4 114
Siirtovelat	-26 651	-26 795
Muut lyhytaikaiset velat	-29 125	-24 940
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	-184 917	-146 964
Vieras pääoma yhteensä	-184 917	-146 964
Vastattavaa yhteensä	-567 518	-619 266

VASTATTAVAA	31.12.2009	31.12.2008
SOSIAALITURVAN YLEISRAHASTO		
Vieras pääoma		
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Saadut ennakot	-47 830	-39 154
Rahastojen väliset velat	0	-2 071
Ostovelat	-2 383	0
Siirtovelat	-684	0
Muut lyhytaikaiset velat	-164 211	-147 333
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	-215 107	-188 559
Vieras pääoma yhteensä	-215 107	-188 559
Vastattavaa yhteensä	-215 107	-188 559
ELÄKEVASTUURAHASTO		
Oma pääoma		
Eläkevastuurahasto		
Katettava vastuu vuoden alussa	-689 877	-653 491
Katettavan vastuun lisäys	-41 976	-36 386
Eläkevastuurahasto yhteensä	-731 853	-689 877
Muu oma pääoma	-8 660	16 259
Arvonkorotusrahasto		
Rahasto vuoden alussa	-161 254	-641 254
Rahaston lisäys/vähennys	-127 023	480 000
Arvonkorotusrahasto yhteensä	-288 277	-161 254
Ylijäämä	-24 918	0
Alijäämä	0	16 259
Oma pääoma yhteensä	-1 028 790	-834 873
Vieras pääoma		
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Rahastojen väliset velat	-316	0
Siirtovelat	-1 151	-2
Velat Vilma-laitoksille	-4 121	-2 193
Muut lyhytaikaiset velat	-1 294	-1 238
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	-6 882	-3 433
Vieras pääoma yhteensä	-6 882	-3 433
Vastattavaa yhteensä	-1 035 672	-838 306

Tuloslaskelman ja taseen liitetiedot

1. Tilinpäätöksen rakenne, perusteet ja arvostusperiaatteet

Tilinpäätöksessä esitetään Kelan tuloslaskelma ja tase yhdistettynä siten, että kansaneläkevakuutuksen, sairausvakuutuksen ja sosiaaliturvan yleisrahaston luvut on yhdistetty. Eläkevastuurahasto esitetään omakatteisena rahastona. Yhdistetyistä taseesta on eliminoitu kansaneläkevakuutuksen, sairausvakuutuksen ja sosiaaliturvan yleisrahaston väliset erät. Yhdistetyn tuloslaskelman ja taseen lisäksi kustakin osasta on oma tuloslaskelmansa ja taseensa. Tuloslaskelmien ja taseiden vertailu edelliseen vuoteen ei lainmuutosten vuoksi ole kaikilta osin tarkoituksenmukainen. Olennaisimmat vertailtavuuserot liittyvät vuonna 2009 perustetun sosiaaliturvan yleisrahaston tase-eriin.

Tilinpäätöksen perusteet noudattavat valtuutettujen päätöksen mukaisesti pääosin maksuperustetta etuuksien osalta. Viime vuosina suoriteperusteisuutta on lisätty. Rahastojen väliset tilitykset, ennakonpidätykset ja sosiaaliturvamaksut, sairauksien ehkäisemis- ja kuntoutusvaraus, arvonlisäverotilitykset, korot, käyttö- ja sijoitusomaisuuden ostot ja myynnit, kurssierot ja vastaavat erät sekä toimintakulut kirjataan suoriteperusteisesti.

Harkinnanvaraisen kuntoutuksen varauksen käyttö kirjataan tuloslaskelmaan suoriteperusteisesti kuluksi yksilökohtaisen kuntoutuksen osalta ja muilta osin sitoumusperusteella. Myös varauksen muutos merkitään tuloslaskelmaan.

Valtuutettujen päätöksen mukaisesti omaisuuden arvostusperiaatteena käytetään käypiä arvoja tilinpäätöksestä vuodesta 2006 alkaen. Aikaisemmin valtuutettujen päätöksen mukaisesti omaisuuden arvostusperiaatteena käytettiin varovaisia käypiä arvoja, jotka kiinteistöjen ja toimitusosakkeiden osalta olivat enintään 85 % käyvistä arvosta ja muiden osakkeiden osalta enintään 70 % tilinpäätöshetken arvosta.

Arvonkorotuksia ja arvonalennuksia tehtäessä on arvostusperiaatteena noudatettu valtuutettujen hyväksymiä enimmäisprosentteja vuoteen 2005 saakka. Arvonkorotukset ja niiden peruutukset on kirjattu taseeseen ja arvonalennukset ja niiden oikaisut tuloslaskelmaan. Käyvän arvon määrittelyssä on osakkeissa käytetty tilinpäätöshetken pörssikursseja. Kiinteistöjen ja kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöiden osakkeiden arvot perustuvat kiinteistöryhmän arvioihin ja osittain ulkopuolisiin arvioihin.

Voimaan tulleiden lainmuutosten perusteella toimintakulujen 40/60 jaosta kansaneläkerahaston ja sairausvakuutusrahaston kesken luovuttin vuoden 2009 alussa. Toimintakulut jaetaan kansaneläkerahastosta, sairausvakuutusrahastosta ja sosiaaliturvan yleisrahastosta maksettaviksi osuuksiksi. Jo ennen kirjanpito vuoden alkua määritellään toimintolaskentaa perustuvat rahastoittaiset toimintakulujen osuusprosentit. Toimintakulut jaetaan kirjanpidon kuukausitaseen ja tilinpäätöslaskelmassa näiden prosenttien mukaan. Rahastojen välisiä toimintakuluosuuksia ei pääsääntöisesti muuteta kesken vuoden, vaan vasta seuraavan vuoden alusta lukien, jos muutosten ennakoita olevan olennaisia.

Vuonna 2009 jako perustui vuoden 2007 toimintakuluosuuksiin. Kansaneläkerahaston toimintakuluosuutena käytettiin 22 %, sairausvakuutusrahaston osuutena 48 % ja sosiaaliturvan yleisrahaston osuutena 30 %. Prosenttijakaumassa ei ollut otettu huomioon 1.4.2009 Kelan hoidettavaksi siirtynyttä elatustukea. Vuonna 2009 elatustuen täytäntöönpanon toimintakulut olivat toimintolaskennan mukaan 10,1 milj. euroa, josta edellä mainitun jakosuhteen perusteella 2,2 milj. euroa kohdistuu kansaneläkerahaston maksettavaksi, 4,9 milj. euroa sairausvakuutusrahaston maksettavaksi ja 3,0 milj. euroa sosiaaliturvan yleisrahaston maksettavaksi. Koska kyseessä on kuitenkin sosiaaliturvan yleisrahaston etuus, oikaistiin vuoden 2009 toimintakuluja poikkeuksellisesti joulukuussa tehdyllä siirrolla siten, että sosiaaliturvan yleisrahastosta siirrettiin yllä mainitut määrät kansaneläkerahastoon ja sairausvakuutusrahastoon.

Ennen 1.1.2009 tehtyjen investointihankintojen poistot kohdistettiin kirjanpidossa kansaneläkerahastolle ja sairausvakuutusrahastolle jakosuhteessa 40/60. Vuoden 2009 aikana tehdyt käyttömäärien investoinnit ja niiden poistot kohdistettiin pääsääntöisesti kansaneläkerahastolle, sairausvakuutusrahastolle ja sosiaaliturvan yleisrahastolle edellä mainitun toimintakulujen jakosuhteen mukaisesti. Jos investointi kohdistuu selkeästi vain osaan rahastoista tai yhteen rahastoon, kohdistetaan se sekä siitä tehtävät poistot kuitenkin vain ko. rahastolle tai rahastolle.

Lopputuloksena tilinpäätöksessä 2009 kansaneläkerahaston toimintakuluosuudeksi muodostui 22 %, sairausvakuutusrahaston 47 % ja sosiaaliturvan yleisrahaston 31 %.

Vuoden 2003 tilinpäätöksestä lukien käyttöomaisuudesta on tehty suunnitelman mukaiset tasapoistot. Poistoajat ovat seuraavat:

kalustoinvestoinnit	10 vuotta
atk-kone- ja laiteinvestoinnit	4 vuotta
puhelinvaihd- ja koneinvestoinnit	10 vuotta
muut kone- ja laiteinvestoinnit	5 vuotta
atk-ohjelmainvestoinnit (ostetut)	5 vuotta
toimitilojen peruskorjaukset	5 vuotta
kiinteistöjen peruskorjaukset	20 vuotta

Lainmuutosten vaikutuksia vuoden 2010 toimintakuluosuuksiin

Työnantajan kansaneläkemaksun poistamisen seurauksena Kansaneläkelaitoksen osuutta Verohallinnolle maksettavista verotuskustannuksista alennettiin ja ne kohdistettiin kokonaan sairausvakuutusrahaston toimintakuluihin vuoden 2010 alusta lukien. Elatustuen toimintakulut vaikuttavat koko vuoden 2010 osalta. Toimintolaskennan perusteella vuonna 2010 käytetään kansaneläkerahaston toimintakuluosuutena 19 %, sairausvakuutusrahaston osuutena 47 % ja sosiaaliturvan yleisrahaston osuutena 34 %. Poistokorjauksiin rahastoittaiset prosentiosuudet ovat arviolta 19, 48 ja 33 %.

2. Valtion suoritukset etuuksiin, 1 000 euroa

	Keval ¹	Sava ²	Sty ³	Yhteensä
Valtion suoritukset etuuksiin	2 556 374	1 151 787	3 692 632	7 400 793
Kansaneläkeosuus	1 664 387			1 664 387
Lapsikorotuksista	3 743			3 743
Perhe-eläkesuoritukset	36 902			36 902
Eläkkeensaajien hoitotukisuoritukset	309 631			309 631
Rintamasotilasetuuksuoritukset	64 433			64 433
Eläkkeensaajien asumistukisuoritukset	368 700			368 700
Lapsen hoitotukisuoritukset	69 859			69 859
Vammaistukisuoritukset	31 612			31 612
Ruokavaliokorvauksista	6 878			6 878
Vähimmäispäivärahaosuus		116 105		116 105
Osuus vanhempainpäivärahoista		829		829
Osuus yrittäjien työterveysluollosta		543		543
Osuus maatal.yritt. työterveysluollosta		1 502		1 502
Sairaanhoitovakuutusosuus		1 010 315		1 010 315
Työttömyysturva			809 960	809 960
Lapsiperheiden etuudet			1 519 073	1 519 073
Opintotuudet			833 293	833 293
Asumistuki			482 116	482 116
Muut etuudet	229	22 493	48 190	70 912

¹ Kansaneläkevakuutusrahasto

² Sairausvakuutusrahasto

³ Sosiaaliturvan yleisrahasto

3. Sijoitusten tuotot ja kulut sekä rahoitustuotot ja -kulut, 1 000 euroa

	Keval	Sava	Sty	Elva	Yhteensä
Sijoitusten tuotot ja kulut	26 084	0	0	49 219	75 304
Korot ja osingot	7 757	0	0	21 567	29 324
Muut sijoitustuotot ja kulut	18 327	0	0	27 652	45 980
Rahoitustuotot ja kulut	821	4 373	1 434	698	7 326

Kansaneläke- ja sairausvakuutusrahaston sijoitusten tuotot ja kulut, 1 000 euroa

	2009	2008
Osinkotuotot	7 757	18 010
Omaisuuden myyntituotot	18 324	0
Vuokratuotot	3	10
Sijoitusten tuotot ja kulut tuloslaskelmassa	26 084	18 020
Arvonkorotusten muutos taseessa	39 927	-188 483
Sijoitusten tuotot ja kulut yhteensä	66 011	-170 463

Eläkevastuurahaston omaisuuden tuotot, 1 000 euroa

	2009	2008
Rahoitusomaisuuden korkotuotot	697	3 967
Sijoitusten korkotuotot	555	604
Osinkotuotot	21 012	37 808
Vuokratuotot	2 734	4 340
Myyntituotot	2 153	25 288
Muut kulut	0	0
Arvonlennusten muutos tuloslaskelmassa	22 766	-41 547
Omaisuuden tuotot tuloslaskelmassa	49 917	30 460
Arvonkorotusten muutos taseessa	127 023	-473 962
Omaisuuden tuotot yhteensä	176 940	-443 502

4. Etuuskulut, 1 000 euroa

	Keval	Sava	Sty	Yhteensä
Eläke- ja vammaisetuudet	3 354 633			3 354 633
Kansaneläkkeet	2 460 577			2 460 577
Perhe-eläkkeet	36 394			36 394
Suoritukset Melalle	4 878			4 878
Rintamasotilasetuudet	64 280			64 280
Eläkkeensaajien asumistuet	370 110			370 110
Vammaisetuudet	418 394			418 394
Työtulovakuutus	2 105 921			2 105 921
Päivärahasuoritukset	1 850 096			1 850 096
Sairauspäivärahat	757 028			757 028
Vanhempainpäivärahat	881 673			881 673
Kuntoutusrahat	65 070			65 070
Työpaikkakassojen maksamat	78 172			78 172
Lomakustannuskorvaukset työnantajille	55 897			55 897
Sairauspäivärahat YEL-vakuutetuille	5 319			5 319
Päivärahasuoritukset Melalle	6 937			6 937
Työterveyshuolto		255 825		255 825

	Keva	Sava	Sty	Yhteensä
Sairaanhoitovakuutus	2 041 743			2 041 743
Sairaanhoitokorvaukset	1 748 252			1 748 252
Lääkekorvaukset	1 219 898			1 219 898
Lääkäriin palkkiokorvaukset	190 884			190 884
Tutkimus- ja hoitokorvaukset	66 379			66 379
Matkakorvaukset	232 844			232 844
Työpaikkakassojen maksamat suoritukset	38 247			38 247
Työterveyshuolto	22 769			22 769
Kuntoutuspalvelut	240 378			240 378
Vajaakuntoisten ammatillinen kuntoutus	25 513			25 513
Vaikeavammaisten lääkinnällinen kuntoutus	112 587			112 587
Harkinnanvarainen kuntoutus	102 278			102 278
Kuntoutuksen takautumissuoritukset	0			0
Terveystilan ja työkyvyn lisäselvitykset	1 130			1 130
Suoritukset Melalle	3 299			3 299
EU-korvaukset	25 915			25 915
Työttömyysturvaetuudet		974 554		974 554
Peruspäivärahat		166 176		166 176
Työmarkkinatuki		761 702		761 702
Koulutusetuudet		43 062		43 062
Vuorottelukorvaus		343		343
Työttömien opiskelun tuki		3 271		3 271
Lapsiperheiden etuudet		1 945 116		1 945 116
Lastenhoidon tuki		426 782		426 782
Lapsilisät		1 436 901		1 436 901
Äitiysavustus		10 334		10 334
Adoptiotuki		726		726
Elatustuki		70 373		70 373
Opintoetuudet		833 293		833 293
Asumistuki		482 116		482 116
Muut etuudet	373	48 191		48 564
Rintamaveteraanien matkakorvaukset		773		773
Sotilasavustus		18 849		18 849
Maahanmuuttajien erityistuki		23 939		23 939
Eläketuki		4 629		4 629
Muut etuudet	373			373
Etuuskulut yhteensä	3 355 006	4 147 664	4 283 270	11 785 940
5. Henkilöstökulut, 1 000 euroa				
		2009	2008	muutos
Palkat ja palkkiot		182 466	168 493	13 973
Lomapalkkavelan muutos		- 239	- 2 951	2 712
Yhteensä		182 227	165 542	16 685
Kannatusmaksut		73 603	41 201	32 402
Muut henkilösivukulut		26 481	25 850	631
Henkilöstökulut yhteensä		282 311	232 593	49 718
Palkkoihin liittyvien luontoisetujen verotusarvo		5 822	5 311	511
Hallitukselle ja johtajille on maksettu palkkoja ja palkkioita 0,9 milj. euroa.				
Henkilöstön määrä				
Kokopäiväisen henkilöstön keskimääräinen määrä vuoden 2009 aikana hallintotasoisinta keskushallinto				
varsinainen keskushallinto		666		
IT-osasto (aik. atk-keskus)		401		
työkyvyttömyyseläkkeiden ratkaisutoiminta		65		
työterveyshuollon ratkaisutoiminta		12		
tutkimusosasto		63	1 207	
aluekeskukset			197	
toimistot			3 554	
yhteensä			4 958	
6. Muut toimintakulut, 1 000 euroa				
		2009	2008	Muutos
Muut toimintakulut	102 212	99 713	2 499	2 499
Atk-käyttökulut	26 330	27 365	- 1 035	
Koneiden ja kaluston käyttökulut	1 967	1 526	441	
Hallintokulut	30 597	28 906	1 691	
Toimitilakulut	21 842	22 228	-386	
Sekalaiskulut	2 783	2 649	134	
Käyttöönottojen poistot	10 909	11 034	-125	
KanTa-hankkeen kulut	7 784	6 005	1 779	
Tuotot	-18 055	-17 313	742	
Muut tuotot	-10 278	-11 308	-1 030	
KanTa-hankkeen tuotot	-7 777	-6 005	1 772	

7. Ostopalvelut, 1 000 euroa

	2009	2008	Muutos
Ostopalvelut	61 829	58 162	3 667
Verotuskustannukset	34 297	32 360	1 937
Apteekkipalkkiot	20 976	19 454	1 522
Työpaikkakassojen toimintakulukorvaukset	2 299	2 602	-303
Muut ostopalvelut	4 257	3 746	511

8. Valtion lisärahoitusosuus, 1 000 euroa

Nettorahoitusomaisuus 31.12.2008			136 431
+ Tuotot yhteensä			2 450 242
Vakuutusmaksut			678 961
Valtion perusrahoitusosuudet			1 762 590
Omaisuuksien tuotot			8 692
- Kulut yhteensä			-2 587 262
Etuudet			-2 502 222
Toimintakulut			-85 040
Nettorahoitusomaisuus ennen lisärahoitusosuutta 31.12.			- 588
5 % vuoden 2009 kuluista			129 363
Valtion lisärahoitusosuus			129 952
Maksetut ennakat			125 785
Saatava valtiolta 31.12.2009			4 167

9. Sairausvakuutusrahaston kassavirtalaskelma, 1 000 euroa

+ Vakuutusmaksut	3 038 905
+ Takautumissuoritukset	499
+ Valtion osuudet	1 129 293
+ Saadut EU-korvaukset (sh-vakuutus)	29 089
- Etuudet	4 147 664
- Ennakkomaksujen lisäys (-)	-6 611
= Kassajäämä I	56 733
+ Omaisuustuotot	4 350
= Kassajäämä II	61 083
+ Valtion osuus toimintakuluista	37 901
- Toimintamenot	175 787
- Käyttöönottojen poistot	6 288
= Kassajäämä III	-83 090
Omaisuuksien lisäys (-)/vähennys (+)	3 761
Lyhytaik. velkojen/saatavien muutos (+/-)	-36 656
+ Rahat ja pankkisaamiset 1.1.	423 995
- Rahat ja pankkisaamiset 31.12.	381 322
=	0

10. Sosiaaliturvan yleisrahaston kassavirtalaskelma, 1 000 euroa

	2009
+ Valtion osuudet etuuksiin	3 692 632
+ Kuntien osuudet	569 009
+ Työttömyysvakuutusrahaston suoritukset	328
+ Saadut ETA-korvaukset	287
+ Palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu	21 000
+ Takautumissuoritukset	15
- Etuudet	4 283 270
- Ennakkomaksujen lisäys (-)	85 462
= Kassajäämä I	-85 462
Velka valtiolle/saatava (etuudet), muutos(+/-)	-2 710
Velka kunnille/saatava, muutos(+/-)	84
Velka tyött.vak.rahasto/saat., muut.(+/-)	-40
+ Omaisuustuotot	1 433
= Kassajäämä II	-81 363
+ Valtion osuus toimintakuluista	118 678
- Toimintamenot	119 953
- Käyttöönottojen poistot	158
= Kassajäämä III	-82 796
Velka valtiolle/saatava (toimintakulut), muutos(+/-)	-4 322
= Kassajäämä IV	-78 474
Omaisuuksien lisäys(-)/vähennys (+)	-2 595
Lyhytaik. velkojen/saatavien muutos(+/-)	-16 613
+ Rahat ja pankkisaamiset 1.1.	147 978
+ Rahat ja pankkisaamiset 31.12.	83 522
=	0

11. Sairausvakuutuksen varaukset, 1 000 euroa

Kuntoutusvaraus		Varaus	
		31.12.2009	
Yksilökohtainen kuntoutus			
Varaus 1.1.2009	14 508		
Varauksen lisäys tilivuonna	91 700		
Varauksen käyttö tilivuonna	-91 125	15 083	
Kuntoutuksen kehittämishankkeet			
Varaus 1.1.2009	19 097		
Varauksen lisäys tilivuonna	9 003		
Varauksen käyttö tilivuonna	-8 420	19 680	
Tutkimus- ja kehittämistoiminta			
Varaus 1.1.2009	5 179		
Varauksen lisäys tilivuonna	3 376		
Varauksen käyttö tilivuonna	-2 733	5 822	
Varaus yhteensä 31.12.2009		40 585	
Varauksesta sidottu päätöksiin		32 702	
Varauksen muutos yhteensä (lisäys)		1 801	

12. Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset, 1 000 euroa

Tilivuonna hankittu käyttöomaisuus on aikaisempina vuosina tilinpäätöksessä poistettu kansaneläkeasetuksen 19 §:ään perustuen kertapoistona. Poistot ovat sisällyneet kansaneläkerahaston ja sairausvakuutusrahaston muihin toimintakuluihin. Vuoden 2003 tilinpäätöksestä lukien käyttöomaisuudesta tehdään suunnitelman mukaiset poistot. Vuoden 1998 tilinpäätöksestä lukien ei kulumattomasta käyttöomaisuudesta ole tehty enää poistoja.

Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset, 1 000 euroa

Eläkevastuurahaston muut sijoitukset			
Kiinteistöt			
Hankintameno 1.1.2009	46 838		
Kertyneet arvonalennukset	-5 243		
Arvonkorotukset tilikauden alussa	13 905		
Tasearvo 1.1.2009		55 500	
Lisäykset	0		
Arvonmuutokset tilikaudella	0		
Tasearvo 31.12.2009		55 500	
Kiinteistöt			
Hankintameno 1.1.2009	33 308		
Kertyneet poistot tilikauden alussa	-21 249		
Arvonkorotukset tilikauden alussa	48 059		
Tasearvo 1.1.2009		60 118	
Lisäykset	0		
Tilikauden poistot	-331		
Tilikauden arvonmuutokset	0		
Tasearvo 31.12.2009		59 787	
Atk-ohjelmat			
Hankintameno 1.1.2009	30 830		
Kertyneet poistot tilikauden alussa	-16 446		
Tasearvo 1.1.2009		14 384	
Lisäykset	2 086		
Tilikauden poistot	-5 229		
Tasearvo 31.12.2009		11 241	
Rakennusten peruseränmuutokset			
Hankintameno 1.1.2009	15 035		
Kertyneet poistot tilikauden alussa	-5 927		
Tasearvo 1.1.2009		9 108	
Lisäykset	2 704		
Tilikauden poistot	-1 850		
Tasearvo 31.12.2009		9 962	
Ennakkomaksut 1.1.2009		12 610	
Ennakkomaksujen muutos	1 989		
Ennakkomaksut 31.12.2009		14 599	
Koneet ja kalusto			
Hankintameno 1.1.2009	20 484		
Kertyneet poistot tilikauden alussa	-13 764		
Tasearvo 1.1.2009		6 720	
Lisäykset	2 228		
Vähennykset	-391		
Vähennysten kertyneet poistot	321		
Tilikauden poistot	-3 499		
Tasearvo 31.12.2009		5 379	
KanTa-hankkeen käyttöomaisuus			
Hankintameno 1.1.2009	5 707		
Kertyneet poistot tilikauden alussa	-1 096		
Tasearvo 1.1.2009		4 612	
Lisäykset	1 599		
Tilikauden poistot	-1 350		
Tasearvo 31.12.2009		4 861	

Käyttöomaisuusosakkeet (toimisto-osakkeet)

Hankintameno 1.1.2009	108 506
Kertyneet poistot tilikauden alussa	-104 228
Arvonkorotukset tilikauden alussa	62 454
Kertyneet arvonalennukset	-3 519
Tasearvo 1.1.2009	63 213
Lisäykset	140
Vähennykset	-3 882
Vähennyksiin kohdistuvat arvonkorotukset	-4 267
Vähennysten kertyneet poistot	3 882
Arvonkorotukset	35
Arvonalennukset	0
Arvonkorotusten peruutukset	-474
Tasearvo 31.12.2009	58 647

13. Muut sijoitukset, 1 000 euroa**Kansaneläkerahasto****Osakkeet**

Tasearvo 1.1.2009	175 262
Hankinta-arvo 1.1.2009	101 658
Arvonkorotukset 1.1.2009	73 604
Kertyneet arvonalennukset 1.1.2009	0
Muutokset	
Lisäykset hankinta-arvo	0
Vähennykset hankinta-arvo	-22 869
Vähennyksiin kohdistuvat arvonkorotukset	-18 266
Vähennyksiin kohdistuvat arvonalennukset	0
Arvonkorotukset	163 858
Arvonalennukset	0
Arvonkorotusten peruutukset	-123 931
Arvonalennusten oikaisu	0
Tasearvo 31.12.2009	174 054
Hankinta-arvo 31.12.2009	78 789
Arvonkorotukset 31.12.2009	95 265
Kertyneet arvonalennukset 31.12.2009	0

Eläkevastuurahaston sijoitukset**Korkorahastot**

Tasearvo 1.1.2009	178 986
Hankinta-arvo 1.1.2009	171 460
Arvonkorotukset 1.1.2009	9 577
Kertyneet arvonalennukset 1.1.2009	2 051
Muutokset	
Lisäykset hankinta-arvo	68 499
Vähennykset hankinta-arvo	-53 146
Vähennyksiin kohdistuvat arvonkorotukset	-2 892
Vähennyksiin kohdistuvat arvonalennukset	843
Arvonkorotukset	16 546
Arvonalennukset	-922
Arvonkorotusten peruutukset	-3 971
Arvonalennusten oikaisu	2 131
Tasearvo 31.12.2009	206 073
Hankinta-arvo 31.12.2009	186 813
Arvonkorotukset 31.12.2009	19 260
Kertyneet arvonalennukset 31.12.2009	0

Osakkeet, kv-osakerahastot ja pääomarahastot

Tasearvo 1.1.2009	466 736
Hankinta-arvo 1.1.2009	369 965
Arvonkorotukset 1.1.2009	136 781
Kertyneet arvonalennukset 1.1.2009	40 009
Muutokset	
Lisäykset hankinta-arvo	54 335
Vähennykset hankinta-arvo	-122
Vähennyksiin kohdistuvat arvonkorotukset	0
Vähennyksiin kohdistuvat arvonalennukset	0
Arvonkorotukset	258 626
Arvonalennukset	-54 137
Arvonkorotusten peruutukset	-140 964
Arvonalennusten oikaisu	73 608
Tasearvo 31.12.2009	658 084
Hankinta-arvo 31.12.2009	424 178
Arvonkorotukset 31.12.2009	254 443
Kertyneet arvonalennukset 31.12.2009	20 538

Kiinteistörahastot

Tasearvo 1.1.2009	2 690
Hankinta-arvo 1.1.2009	6 000
Arvonkorotukset 1.1.2009	0
Kertyneet arvonalennukset 1.1.2009	3 310
Muutokset	
Lisäykset hankinta-arvo	0
Vähennykset hankinta-arvo	0
Vähennyksiin kohdistuvat arvonorotukset	0
Vähennyksiin kohdistuvat arvonalennukset	0
Arvonkorotukset	0
Arvonalennukset	-758
Arvonkorotusten peruutukset	0
Arvonalennusten oikaisut	2 001
Tasearvo 31.12.2009	3 933
Hankinta-arvo 31.12.2009	6 000
Arvonkorotukset 31.12.2009	0
Kertyneet arvonalennukset 31.12.2009	2 067

Suorat korkosijoitukset

Tasearvo 1.1.2009	7 435
Hankinta-arvo 1.1.2009	6 906
Arvonkorotukset 1.1.2009	530
Kertyneet arvonalennukset 1.1.2009	0
Muutokset	
Lisäykset hankinta-arvo	0
Vähennykset hankinta-arvo	0
Vähennyksiin kohdistuvat arvonorotukset	0
Vähennyksiin kohdistuvat arvonalennukset	0
Arvonkorotukset	0
Arvonalennukset	0
Arvonkorotusten peruutukset	-323
Arvonalennusten oikaisut	0
Tasearvo 31.12.2009	7 113
Hankinta-arvo 31.12.2009	6 906
Arvonkorotukset 31.12.2009	207
Kertyneet arvonalennukset 31.12.2009	0

14. Osakkeet

Alla on lueteltu ne yhtiöt, joissa Kelalla on markkina-arvoltaan yli viiden miljoonan euron omistus 31.12.2009

Osakemäärät kpl			
Yhtiö	Keva ¹	Elva ²	Yht. kpl
Fortum Oyj		7 195 896	7 195 896
Metso Oyj		396 316	396 316
Neste Oyj		2 648 424	2 648 424
Nokia Oyj Abp		4 288 896	4 288 896
Nordea Ab (fdr)		5 292 935	5 292 935
Oriola KD Oyj		1 659 568	1 659 568
Orion-yhtymä Oyj		1 658 368	1 658 368
Outokumpu Oyj	4 971 189	9 681 477	14 652 666
Stora-Enso Oyj A	18 468 770	5 356 316	23 825 086
Stora-Enso Oyj R		2 775 965	2 775 965
TeliaSonera Ab		997 327	997 327
UPM-Kymmene Oyj		1 603 690	1 603 690
Wärtsilä Oyj		967 955	967 955

¹⁾ Kansaneläkevakuutusrahasto

²⁾ Eläkevastuurahasto

Osakkeet ja osuudet

Kelalla on omistusosuus sadassa asunto- tai kiinteistöosakeyhtiössä, joita käytetään toimitiloina. Alla olevissa yhtiöissä omistusosuus on 50 % tai enemmän.

Kotipaikka	Yhtiö	Omistus (%)	Oma pääoma (€)	Voitto/tappio (€)
31.12.2008				
Alahärmä	Kiint. Oy Härmän Lehtikela	64,43	368 752,02	151,26
Heinola	Kiint. Oy Heinolan Virtakatu 9	100,00	1 832 698,16	-18,15
Helsinki	Kiint. Oy Sectagoona	100,00	4 283 986,79	0,34
Huittinen	Kiint. Oy Karpintie 8	59,64	803 239,32	-1 619,60
Iisalmi	Kiint. Oy Iisalmen Päivökatu 14	100,00	1 208 280,50	1 328,33
Kajaani	Kiint. Oy Kajaanin Keskuspuisto	58,06	1 390 941,53	-67 555,18
Kannus	Kiint. Oy Kannuksen Torinkulma	53,97	717 320,30	123,21
Kouvola	Kiint. Oy Valtakatu 19	100,00	1 260 296,81	0,82
Lappeenranta	Kiint. Oy Ristontori	54,16	989 834,09	3 944,42
Lohja	Kiint. Oy Lohjan Kauppatori	59,77	2 075 533,21	1 788,48
Muonio	Kiint. Oy Muonion Erkin Kulma	78,57	394 276,45	318,27
Pieksämäki	Kiint. Oy Pieksämäen Torihovi	66,83	1 219 584,55	-3 195,27
Pielavesi	Kiint. Oy Pielaveden Puustellintie 10	100,00	392 516,37	525,85
Raisio	Kiint. Oy Vasarantori	51,25	910 781,46	3 775,99
Rauma	Kiint. Oy Nortamonkatu 24	67,30	2 820 506,29	0,00
Ruokolahti	Kiint. Oy Ruokolahden Torinkulma	57,40	440 808,54	2 311,75
Salo	Kiint. Oy Hämeentie 18	100,00	171 140,38	-916,52
Suonenjoki	Kiint. Oy Suonenjoen Kelankulma	100,00	550 499,74	161,28
Tampere	Sini-Kulma Oy	50,10	5 248 531,21	4,47
Tornio	Kiint. Oy Laivurinkela	53,19	269 203,52	38,70
Uusikaupunki	Kiint. Oy uudenkaupungin Itä-Tulli	64,33	1 703 565,50	-8 697,53
Vaasa	Kiint. Oy Ravatti Fastighets Ab	100,00	1 176 746,31	-3 359,39
Varkaus	Kiint. Oy Varkauden Kelankulma	65,85	512 842,12	6 415,84

15. Rahastojen väliset tilityssaamiset ja tilitysvelat

Tilityssaamiset ja tilitysvelat ovat toiminnallisista syistä johtuvia ja ne maksetaan kuukausittain. Yhdistetyssä taseessa on kansaneläkerahaston, sairausvakuutusrahaston ja sosiaaliturvan yleisrahaston väliset keskinäiset saamiset ja velat eliminoitu. Yhdistetyssä taseessa olevat rahastojen väliset saamiset ja velat johtuvat pääasiassa kansaneläkerahaston, sairausvakuutusrahaston ja sosiaaliturvan yleisrahaston toimintakulujen jaosta rahastojen välillä sekä etuuskäytön kuukauden viimeisen päivän maksuista.

16. Siirtosaamiset ja muut saamiset

Sairausvakuutusrahastossa on muina saamina saamiset EU-korvauksista 7,1 milj. euroa.

17. Ennakkomaksut

Ennakkomaksuissa on olennaisina erinä joulukuun viimeisen päivän eläkkeiden etuusmaksuja 124,4 milj. euroa, apteekkiennakoita 81,0 milj. euroa, työpaikkakassojen ennakoita 0,9 milj. euroa sekä muun sosiaaliturvan etuusennakoita 124,5 milj. euroa.

18. Siirtovelat ja muut lyhytaikaiset velat

Siirtovelkoihin sisältyy olennaisina erinä lomapaikka- ja lomarahavelkaa sosiaaliturvamaksuineen 30,1 milj. euroa sekä kuntoutuksen suoriteperusteisia menoja 7,2 milj. euroa. Muut velat sisältävät olennaisina erinä velkaa ennakonpidätyksistä 66,7 milj. euroa, velkaa valtiolle muun sosiaaliturvan etuusista 129,6 milj. euroa.

19. Oma pääoma, 1 000 euroa

	Keva ¹	Sava ²	Elva ³	Yhteensä
Oma pääoma	-360 144	-342 015	-1 028 790	-1 730 949
Rahasto	-208 119	-290 680	- 731 853	-1 230 652
Rahaston muutos	31 612	91 503	-41 976	81 139
Rahasto vuoden alussa	-239 731	-382 183	-689 877	-1 311 791
Muu oma pääoma	0	0	-8 660	-8 660
Muu oma pääoma	0	0	-8 660	-8 660
Arvonkorotusrahasto				
Rahasto vuoden lopussa	-152 025	-51 335	-288 277	- 491 637
Käyttöomaisuus	-56 760	-51 335	-14 367	-122 462
Sijoitukset	-95 265	0	-273 910	-369 175
Rahaston muutos	-21 222	0	-127 023	-148 245
Käyttöomaisuus	439	0	0	439
Sijoitukset	-21 661	0	-127 023	-148 684
Rahasto vuoden alussa	-130 803	-51 335	-161 254	-343 392
Käyttöomaisuus	-57 199	-51 335	-14 367	-122 901
Sijoitukset	-73 604	0	-146 887	-220 491

¹⁾ Kansaneläkevakuutusrahasto

²⁾ Sairausvakuutusrahasto

³⁾ Eläkevastuurahasto

20. Eläkevastuurahasto, 1 000 euroa

Vuoden 2009 alusta voimaan tulleen lainmuutoksen perusteella eläkevastuurahaston katteen vähimmäistaso on 41 % eläkevastuun täydestä määrästä, lisättyä työntekijän eläkemaksusta karttuneella määrällä.

Sijoitusomaisuuden arvonlennukset ja niiden oikaisu on kirjattu tuloslaskelmaan ja arvonkorotukset ja niiden peruutukset taseeseen. Eläkevastuurahaston vajeus on 44,2 milj. euroa.

	2009	2008	Muutos
Henkilöstön eläkevastuu	1 696 690	1 600 504	+96 186
Kannatusmaksulla katettava vähimmäistaso (41 %)			
+ työntekijäin eläkemaksulla katettu osuus eläkevastuusta			
= Eläkevastuurahasto	731 853	689 877	+41 976
Katettu kannatusmaksulla ja tuotoilla	695 643	656 207	+39 436
Katettu työntekijäin eläkemaksulla	36 210	33 670	+2 540
Katettu yhteensä	731 853	689 877	+41 976
Eläkevastuurahaston vajeus	44 175	44 178	-3
Eläkevastuurahaston arvonkorotukset	288 277	161 254	-127 023
Rahaston ulkopuolella oleva osa kokonaiseläkevastuusta	964 837	910 627	+54 210

21. Leasingvastuut, 1 000 euroa

	2009	2008	Muutos
Atk-laitteiden leasingvastuu	20 705	26 077	-5 372
Seuraavana tilivuonna maksettavat	13 056	13 227	-171
Myöhemmin maksettavat	7 649	12 850	-5 201

22. Takaisinperinnässä olevien etuuksien määrä, 1 000 euroa

	2009	2008	Muutos
Etuus			
Työttömyysturvaetuuudet	34 589	32 642	1 947
Yleinen asumistuki	31 277	30 640	637
Opintotuki	12 763	12 842	-79
Eläkkeet ja vammaisetuuudet	4 390	4 426	-36
Muut etuuudet	17 129	15 319	1 810
Yhteensä	100 148	95 869	4 279

23. Jäljellä olevan perittävän elatusavun määrä, 1 000 euroa

	2009	2008	Muutos
Elatusapu	236 844	-	-

Elatusavun toimeenpano ja elatusavun perintä ovat siirtyneet Kelan toimeenpantavaksi 1.4.2009 lukien.

24. Opintotuen tulovalvonnan perusteella syntyneet perinnät, 1 000 euroa

	2009	2008	Muutos
Opintotuen vuosivalvonta	27 392	25 839	1 553

Opintotukilain (17 §) mukaan opiskelija huolehtii itse, ettei vuosituloraja ylity. Perittävään määrään sisältyy 15 %:n korotus (27 §). Kela ei voi vaikuttaa takaisin perittävän määrän syntyyn.

25. Opintolainojen valtiontakaukset ja takaussaatavat, 1 000 euroa

Alla on valtion opintotukilain nojalla takaama pankeissa oleva opintolainakanta sekä takaajana maksetuista lainoista syntynyt takaussaatavakanta, jotka sisältyvät valtion hallinnolliseen kirjanpitoon. Kela huolehtii opintotukilain nojalla takausvastuiden maksamisesta, takaussaatavien perinnästä ja tuottojen tilittämisestä opetusministeriölle. Kela ei voi vaikuttaa takaajana maksettaviin määriin.

	2009	2008	Muutos
Valtion takaama opintolainakanta	1 321 627	1 310 870	10 757
Valtion takaussaatavat	174 277	171 482	2 795

26. Vakuutusmaksujäämät, 1 000 euroa

	2009	2008	Muutos
Verovirastojen jäämäperinnässä olevat vakuutusmaksusaatavat	85 917	79 921	5 996

Helsingissä maaliskuun 18. päivänä 2010

Velipekka Nummikoski

Elli Aaltonen	Rauno Ihalainen	Raimo Ikonen
Lasse Laatonen	Elina Lehto-Häggroth	Sinikka Näätäsaari
Pekka Perttula	Sari Sarkomaa	Timo Sipilä

Tilintarkastuskertomus

Kansaneläkelaitoksen valtuutetuille

Olemme tarkastaneet Kansaneläkelaitoksen kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2009. Tilinpäätös sisältää Kansaneläkelaitoksen ja eläkevastuurahaston taseen, tuloslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen vastuu

Hallitus vastaa tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että ne antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja siitä, että kirjanpito on lain mukainen ja että varainhoito on luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajien velvollisuudet

Tilintarkastajien tulee suorittaa tilintarkastus Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti ja sen perusteella antaa lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää ammattieettisten periaatteiden noudattamista ja tilintarkastuksen suunnittelua ja suorittamista siten, että saadaan kohtuullinen varmuus siitä, ettei tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa ole olennaisia virheellisyyksiä ja että hallituksen jäsenet ovat toimineet Kansaneläkelaitoksesta annetun lain mukaisesti.

Tilintarkastustoimenpiteillä tulee varmistua tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen lukujen ja muiden tietojen oikeellisuudesta. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajien harkintaan ja arvioihin riskeistä. Tarvittavia tarkastustoimenpiteitä suunniteltaessa arvioidaan myös tilinpäätöksen laadintaan ja esittämiseen liittyvää sisäistä valvontaa. Lisäksi arvioidaan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleistä esittämistapaa, tilinpäätöksen laatimisperiaatteita sekä johdon tilinpäätöksen laadinnassa soveltamia arvioita.

Tilintarkastus on toteutettu Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Käsityksemme mukaan olemme suorittaneet tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvia tarkastustoimenpiteitä lausuntoamme varten. Kansaneläkelaitoksen valvontatilintarkastuksesta on huolehtinut allekirjoittanut Ulla-Maija Lakonen, KHT, JHTT.

Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten sekä Kansaneläkelaitoksesta annetun lain ja valtuutettujen hyväksymien tilinpäätösperusteiden mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot Kansaneläkelaitoksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Puollamme tilinpäätöksen vahvistamista ja vastuuvapauden myöntämistä hallituksen jäsenille tarkastamaltamme tilikaudelta.

Helsingissä 8. päivänä huhtikuuta 2010

Markku Koskela
Professori, KHT

Suvi Aherto
Sosiaalipoliittinen
sihteeri

Marko Asell
Kansanedustaja

Markku Auvinen
Sairaanhoidopiirin
apulaisjohtaja

Pertti Hemmilä
Kansanedustaja

Markku Pakkanen
Kansanedustaja

Iivo Polvi
HTM

Ulla-Maija Lakonen
KHT, JHTT

Kansainvälisen adoption kustannuksiin sai adoptiotukea 182 vanhempaa.

Kuvaus Kelan hallinnointi-, johtamis- ja valvontajärjestelmistä 1.1.2009 lukien

Laki Kansaneläkelaitoksesta ja Kelan työjärjestys

Kelan asema perustuu Suomen perustuslain (731/1999) 36 §:ään. Sen mukaan eduskunta valitsee valtuutetut valvomaan Kansaneläkelaitoksen hallintoa ja toimintaa sen mukaan kuin lailla tarkemmin säädetään.

Kelan asemasta, tehtävistä ja hallinnosta on säädetty Kansaneläkelaitoksesta annetussa laissa (731/2001). Lain 1 §:n mukaan Kela on itsenäinen julkisoikeudellinen laitos, jonka hallintoa ja toimintaa valvovat eduskunnan valitsevat valtuutetut. Lain 2 §:n mukaan Kelan sosiaaliturvaa koskevista tehtävistä säädetään etuuksia koskevista laeissa. Lain 3 §:n mukaan Kelan toimielimiä ovat valtuutetut ja hallitus.

Kelan hallitus on edellä mainitun lain 7 §:n 1 momentin 3 kohdan nojalla vahvistanut Kelan työjärjestyksen. Työjärjestyksessä säädetään asioiden esittelystä hallituksessa, pääjohtajan ja johtajien tehtävistä, keskuhallinnon organisaatiosta, hallinnollisia päätöksiä koskevasta asioiden esittelystä sekä osastopäällikön, ryhmäpäällikön, aluejohtajan ja vakuutuspiirin johtajan tehtävistä ja kelpoisuusehdoista.

Valtuutetut

Em. lain 4 §:n nojalla eduskunta valitsee 12 valtuutettua ja hyväksyy valtuutetuille johtosäännön. Valtuutettujen toimikausi kestäää vaalikauden eli neljä vuotta.

Valtuutettujen tehtävät on määritelty lain 5 §:ssä. Sen mukaan valtuutettujen tehtävänä on valvoa Kelan hallintoa ja toimintaa ottaen muun ohella huomioon laitoksen palvelujen laatu ja saattavuus. Valtuutetut määräävät hallituksen jäsenet ja tekevät tasavallan presidentille esityksen pääjohtajan ja johtajien nimittämisestä. Valtuutettujen tehtävänä on lisäksi valita Kelan tilintarkastajat, vahvistaa hallituksen esityksestä tilinpäätöksen perusteet, vahvistaa tilinpäätös ja päättää vastuuvapauden myöntämisestä hallitukselle sekä antaa vuosittain toiminnastaan kertomus eduskunnalle. Eduskunta on vahvistanut valtuutetuille johtosäännön, jossa säädetään mm. valtuutettujen tehtävistä ja kokouksista.

Hallitus

Em. lain 6 §:ssä säädetään hallituksen kokoonpanosta, 7 §:ssä hallituksen tehtävistä ja 8 §:ssä päätöksenteosta hallituksessa. Kelan työjärjestyksen 1 §:ssä on lisäksi säädetty asioiden esittelystä hallituksessa.

Hallituksessa on lain mukaan enintään 10 jäsentä, jotka valtuutetut määräävät. Hallituksen jäseniä määrättäessä otetaan huomioon sosiaaliturvan, johtamisen, hallinnon sekä talous- ja sijoitustoiminnan asiantuntemus. Hallituksen jäsenistä yksi on sosiaali- ja terveysministeriön, yksi työntantajakeskusjärjestöjen, yksi palkansaajakeskusjärjestöjen ja yksi maa- ja metsätaloustuottajien keskusjärjestöjen edustaja. Hallituksen toimikausi on kolme vuotta. Hallitukseseen kuuluu tällä hetkellä 10 jäsentä. Kelan henkilöstön edustajalla on läsnäolo- ja puheoikeus hallituksen kokouksissa.

Hallituksen tehtävänä on johtaa ja kehittää Kelan toimintaa. Hallituksella on yleistoimivaltaa hoitaa Kelan asioita. Hallituksen tehtävänä on mm. vahvistaa vuosittain Kelan toiminta- ja taloussuunnitelma, laatia vuosittain Kelan toimintakertomus ja tilinpäätös, vahvistaa Kelan työjärjestys, päättää Kelan varojen sijoitustoiminnan yleisistä periaatteista, päättää kiinteän omaisuuden ostamisesta ja myymisestä, päättää pääjohtajan ja johtajien välisestä työnjaosta sekä ottaa työsopimussuhteeseen johtavat toimenkilöt.

Hallitus kokoontuu pääsääntöisesti kuukausittain.

Hallituksen puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja jäsenen esteellisyys määräytyy hallintolain 27:n ja 28 §:n mukaan ja vaihtoilovelvollisuus viranomaissten toiminnan julkisuudesta annetun lain 23 §:n mukaan. Hallituksen puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja jäsenet antavat vuosittain Rahoitustarkastuksen sisäpiiri-ilmoitusta vastaavan sisäpiiri-ilmoituksen.

Hallituksen asettamat työryhmät

Hallitus on asettanut palkitsemistyöryhmän ja tarkastustoimikunnan.

Johdon palkkausjärjestelmään liittyvään palkitsemistyöryhmään kuuluvat hallituksen puheenjohtaja, hallituksen varapuheenjohtaja, pääjohtaja ja pääjohtajan sijainen.

Tarkastustoimikunta on asetettu sisäisen tarkastuksen valvomista ja ohjaamista sekä sen ja tilintarkastuksen koordinoimista varten. Tarkastustoimikuntaan kuuluu puheenjohtajana hallituksen puheenjohtaja, varapuheenjohtajana hallituksen varapuheenjohtaja sekä jäseninä yksi hallituksen jäsen, Kelan pääjohtaja ja valvontatilintarkastaja. Sisäisen tarkastuksen päällikkö toimii toimikunnan sihteerinä ja esittelijänä.

Pääjohtaja ja johtajat

Em. lain 9 §:n mukaan Kelassa on pääjohtaja ja enintään viisi johtajaa, jotka tasavallan presidentti nimittää valtuutettujen esityksestä. Tasavallan presidentti määrää yhden johtajista pääjohtajan sijaiseksi. Pääjohtajan ja johtajien kelpoisuusvaatimuksista säädetään valtioneuvoston asetuksella. Pääjohtajan ja johtajien palvelussuhteesta on soveltuvin osin voimassa, mitä valtion virkamiessuhteesta (750/1994) on säädetty.

Kelan hallitus on em. lain 7 §:n nojalla vahvistanut pääjohtajan ja johtajien välisen työnjaon. Pääjohtajan tehtävistä on säädetty lain 9 §:n 3 momentissa ja työjärjestyksen 2 §:ssä. Johtajien tehtävistä on säädetty työjärjestyksen 3 §:ssä.

Lain 9 §:n 3 momentin mukaan pääjohtaja vastaa Kansaneläkelaitoksen strategisesta suunnittelusta sekä operatiivisesta johtamisesta ja kehittämisestä, asioiden esittelystä hallitukselle ja hallituksen päätösten toimeenpanosta sekä valmistelee työjärjestyksen hallituksen päättäväksi. Työjärjestyksen 2 §:n mukaan hän lisäksi valmistelee vuosittain Kelan toiminta- ja taloussuunnitelman hallituksen päättäväksi sekä vastaa hallituksen hänen vastuulleen antamista yksiköistä ja niille kuuluvista asioista. Pääjohtaja päättää johtajien esityksistä tulosyksiköiden työjärjestykset.

Työjärjestyksen 2 §:n mukaan hallitus tekee toiminta- ja taloussuunnitelman pohjalta tulosopimuksen pääjohtajan kanssa. Pääjohtaja tekee tulosopimuksen johtajien kanssa.

Työjärjestyksen 3 §:n mukaan johtajat vastaavat hallituksen heidän vastuulleen antamien yksiköiden ja niille kuuluvien asioiden suunnittelusta sekä johtamisesta. Johtajat raportoivat pääjohtajalle.

Alue- ja paikallishallinnon toiminnasta vastaa hallituksen tätä tehtävää hoitamaan määräämä johtaja. Hän tekee tulosopimukset aluejohtajien kanssa.

Johtajat toimivat toistensa sijaisina hallituksen päätöksen mukaisesti. Pääjohtajan sijaisena toimii tehtävään määrätty johtaja.

Johtoryhmä

Työjärjestyksen 4 §:n mukaan pääjohtajan johdolla toimii johtajista koostuva johtoryhmä. Johtoryhmässä käsitellään hallitukselle esiteltävät keskeiset kysymykset ja muut asiat, jotka vaikuttavat toimialaa laajempaa tarkastelua. Johtoryhmä kokoontuu pääsääntöisesti viikoittain.

Sijoitussasioissa noudatettava päätöksentekomenettely

Em. lain 15 §:ssä on säädetty varojen sijoittamisesta ja sijoitussuunnitelmasta. Sen mukaan Kansaneläkelaitoksen rahastojen varoja sijoitettaessa on huolehdittava sijoitusten varmuudesta, tuotosta ja rahaksi muutettavuudesta sekä sijoitusten asianmukaisesta monipuolisuudesta ja hajuttamisesta. Kelan hallituksen on laadittava varojen sijoittamista koskeva sijoitussuunnitelma. Sijoitussuunnitelmassa on erityisesti otettava huomioon rahastojen luonne ja sijoitustoiminnan vaatimukset. Sijoitussuunnitelman mukaisesti varojen sijoittamisesta vastaavat hallituksen tekemän delegointipäätöksen nojalla pääjohtaja ja talousosaston osastopäällikkö.

Palkkaus- ja palkitsemismenettely

Valtuutettujen palkkioista säädetään valtuutettujen johtosäännössä. Em. lain 5 §:n nojalla valtuutetut määräävät hallituksen jäsenten palkkiot. Lain 7 §:n nojalla hallitus vahvistaa pääjohtajan ja muiden johtajien palkka-, eläke- ja muut edut. Hallitus on myös vahvistanut toimihenkilöiden palkkausta koskevat perusteet. Lain 21 §:n nojalla pääjohtajien, johtajien ja johtavien toimihenkilöiden palkkiedot ovat julkisia.

Toimihenkilöiden työhön ottamisesta säädetään hallituksen hallinnollisia asioita koskevasta toimivallasta antamassa päätöksessä.

Sisäinen tarkastus

Työjärjestyksen 6 §:n mukaan keskushallinnossa toimii pääjohtajan alaisena sisäinen tarkastus, jonka toimintaohjeen vahvistaa hallitus. Toimintaohjeen 1 §:n mukaan sisäinen tarkastus on Kelan ohjaus- ja valvontajärjestelmän osa, joka avustaa hallitusta, pääjohtajaa ja johtoryhmää heidän toteuttaessaan valvontavelvollisuuttaan.

Sisäinen tarkastus laatii kutakin vuotta varten tarkastuksen vuosisuunnitelman. Tarkastustoimikunta hyväksyy tämän suunnitelman. Vuosisuunnitelma annetaan myös tiedoksi hallitukselle ja johtoryhmälle. Sisäisessä tarkastuksessa noudatetaan sisäisen tarkastuksen kansainvälisiä standardeja.

Sisäisen tarkastuksen muodostavat sisäisen tarkastuksen päällikkö sekä toiminnan edellyttämät määrät sisäisiä tarkastajia ja avustavaa henkilöstöä. Osalla heistä asemapaikkana on aluekeskus.

Sisäinen tarkastus laatii kausiraportin kolmannesvuosittain, ja se raportoidaan tarkastustoimikunnalle ja pääjohtajalle. Keskeiset havainnot raportoidaan myös hallitukselle. Sisäisen tarkastuksen arviointiraportit tai otteet niistä jaetaan pääjohtajalle, arvioitujen yksiköiden esimiehille ja tarpeen mukaan muille tahoille.

Riskienhallinta

Hallitus on vahvistanut riskienhallinnan periaatteet ja vastuut. Riskienhallinnan periaatteet ohjaavat riskienhallinnan kokonaisuutta, ja niillä varmistetaan Kelan perustehtävän sekä strategisten ja operatiivisten tavoitteiden toteuttamista. Riskienhallintaopas on julkaistu Kelan intranetsivulla. Riskienhallintaa sovelletaan koko Kelassa yhtenäisin menetelmin ja systemaattisesti.

Tilintarkastus

Em. lain 5 §:n mukaan valtuutetut valitsevat tarpeellisen määrän tilintarkastajia ja vahvistavat heille johtosäännön. Tällä hetkellä tilintarkastajia on kahdeksan. Tilintarkastajat ovat valinneet yhden tilintarkastajista valvontatilintarkastajaksi, joka antaa tilintarkastajien käsiteltäväksi neljännesvuosittain valvontaraportin. Valvontaraportti lähetetään tiedoksi valtuutetuille ja hallitukselle.

Johtosäännön 2 §:n mukaan tilintarkastajien tehtävänä on tarkastaa Kelan hallintoa, omaisuuden hoitoa ja toimintaa. Em. lain 18 §:n mukaan tilintarkastuksen toimittamisessa noudatetaan soveltuvin osin tilintarkastuslain (459/2007) säännöksiä. Tilintarkastajat toimittavat tilintarkastuksen ja antavat valtuutetuille tilintarkastuskertomuksen vuosittain tilivuotta seuraavan huhtikuun loppuun mennessä. Valtuutetut määräävät tilintarkastajien palkkiot.

Viestintä

Kelan viestintään keskeiset linjat, tehtävät, organisointi ja työnjako kuvataan Viestintään periaatteissa. Hallinto-osastossa toimii viestintäyksikkö, jonka tehtävänä on mm. kehittää Kelan viestintää pääjohtajan tukena, avustaa ylintä johtoa, osastoja, alueita ja vakuutuspiirejä viestinnässä sekä vastata koko Kelan keskitetyn mediaviestinnän ja asiakasviestinnän toteutuksesta, keskitetystä sisäisestä viestinnästä ja verkkoviestinnästä. Kela julkaisee kahta asiakaslehteä sekä henkilöstölehteä. Viestintäyksikköä johtaa viestintäpäällikkö, joka toimii myös lehtien ja internetsivujen päätoimittajana.

Toimielimet vuonna 2009

Valtuutetut

Kiljunen, Anneli, kansanedustaja, puheenjohtaja
 Varajäsen: Kuusisto, Merja, kansanedustaja
 Karhuvaara, Arja, kansanedustaja, varapuheenjohtaja
 Salo, Petri, kansanedustaja
 Heikkinen, Hannakaisa, kansanedustaja
 Paloniemi, Aila, kansanedustaja
 Kaunisto, Timo, kansanedustaja
 Salovaara, Pertti, kansanedustaja
 Koski, Valto, kansanedustaja
 Taiveaho, Satu, kansanedustaja
 Lauslahti, Sanna, kansanedustaja
 Asko-Seljavaara, Sirpa, kansanedustaja
 Manninen, Hannes, kansanedustaja
 Henriksson, Anna-Maja, kansanedustaja
 Ojansuu, Kirsi, kansanedustaja
 Sinnemäki, Anni, kansanedustaja 1.1.–7.9.
 Outi Alanko-Kahiluoto, kansanedustaja 9.9. lukien
 Rajamäki, Kari, kansanedustaja
 Taimela, Katja, kansanedustaja
 Sihto, Paula, kansanedustaja
 Kärkkäinen, Kari, kansanedustaja
 Toivakka, Lenita, kansanedustaja
 Larikka, Jari, kansanedustaja
 Valpas, Unto, kansanedustaja
 Tiusanen, Pentti, kansanedustaja

Tilintarkastajat

Koskela, Markku, professori, KHT, tilintarkastajien puheenjohtaja
 Varajäsen: Virtanen, Kalervo, professori, KHT
 Väättäinen, Tuula, kansanedustaja, tilintarkastajien varapuheenjohtaja
 Polvi, Iivo, KHT, JHTT
 Asell, Marko, kansanedustaja
 Paatero, Sirpa, kansanedustaja
 Kaltiokumpu, Oiva, kansanedustaja
 Auvinen, Markku, sairaanhoitopiirin apulaisjohtaja
 Paakkanen, Markku, kansanedustaja
 Rasinmäki, Jorma, kaupunginjohtaja, HTT
 Hemmilä, Pertti, kansanedustaja
 Kataja, Sampsa, kansanedustaja
 Aherto, Suvi, sosiaalipoliittinen sihteeri
 Krank, Lea, KTM
 Lakonen, Ulla-Maija, toimitusjohtaja, KHT, JHTT
 Kalliolahti, Matti, KHT, JHTT

Hallitus

Nummikoski, Velipekka, valtiosihteeri, hallituksen puheenjohtaja
 Aaltonen, Elli, ylijohdaja, varapuheenjohtaja
 Ihalainen, Rauno, sairaanhoitopiirin johtaja
 Knuuti, Kaarina, johtaja
 Kokkonen, Paula, apulaiskaupunginjohtaja 1.1.–10.3.
 Sarkomaa, Sari, kansanedustaja 14.4. lukien
 Laatonen, Lasse, lakiasiainjohtaja
 Lehto-Häggroth, Elina, apulaiskaupunginjohtaja
 Näätsaari, Sinikka, ohjelmapäällikkö
 Perttula, Pekka, tutkija
 Pukkila, Tarmo, ylijohdaja
 Järvinen, Brita, puheenjohtaja, henkilöstön edustaja, puhe- ja läsnäolo-oikeus

Johtajat

Huutananen, Jorma, pääjohtaja
 Puhakka, Matti, johtaja, pääjohtajan sijainen
 Pesola, Helena, johtaja
 Apukka, Asko, johtaja 1.1.–1.8.
 Fors, Mikael, johtaja

JOHTAVAT TOIMIHENKILÖT

Osastopäälliköt

Karjala, Esko (aktuaari- ja tilasto-osasto)
 Neimala, Anne (eläke- ja toimeentuloturvaosasto)
 Rantamäki, Juhani (hallinto-osasto)
 Lankinen, Pasi (henkilöstöosasto)
 Suominen, Markku (IT-osasto)
 Hakala, Antti (kenttäosasto)
 Luotola, Jouni (palveluosasto)
 Meriläinen, Erkki (talousosasto)
 Kivimäki, Elise (terveysosasto)
 Hytönen, Veikko (tietohallinto-osasto)
 Kangas, Olli (tutkimusosasto)

Muut johtavat toimihenkilöt

Lindroos, Kari, sisäisen tarkastuksen päällikkö
 Järvisalo, Jorma, ylilääkäri

Aluejohtajat

Hongell, Sirkka (Etelä-Suomen vakuutusalue)
 Hänninen, Sari (Itä-Suomen vakuutusalue)
 Kuusiahho, Heikki (Lounais-Suomen vakuutusalue)
 Ollikainen, Kai (Länsi-Suomen vakuutusalue)
 Lämsä, Tuomo (Pohjois-Suomen vakuutusalue)

NEUVOTTELUKUNNAT

Kelan neuvottelukunta

Huutananen, Jorma, pääjohtaja, neuvottelukunnan puheenjohtaja
 Ilveskivi, Paula, lakimies
 Kairisalo, Anja, johtaja
 Koskinen, Leena, neuvotteleva virkamies 1.1.–24.9.
 Hiltunen, Virpi, neuvotteleva virkamies 24.9. lukien
 Könkkölä, Kalle, toiminnanjohtaja
 Merikallio, Jussi, johtaja
 Mäkinen, Hannu, budjettipäällikkö
 Norppa, Tiina, työsuojelun päävaltuutettu
 Oivo, Tuija, ylijohdaja
 Ruuskanen-Himma, Eila, viestintäjohtaja
 Sainio, Aino, puheenjohtaja
 Salomaa, Markku, johtaja 1.1.–14.8.
 Työlajärvi, Riitta, sosiaali- ja terveystieteiden asiantuntija 14.8. lukien
 Tenhiälä, Hannu, puheenjohtaja
 Tuominen, Risto, lainopillinen asiamies
 Vaisto, Heikki, toiminnanjohtaja
 Viskari, Tuomas, pääsihteeri
 Varajäsenet:
 Simpura, Jussi, ylijohdaja
 Korkman, Rikard, asiamies
 Murto, Armi, puheenjohtaja
 Nokela, Juhani, pääsihteeri

Sairausvakuutusasiain neuvottelukunta

Fors, Mikael, johtaja, neuvottelukunnan puheenjohtaja, varapuheenjohtaja 15.11. lukien
 Pesola, Helena, johtaja, neuvottelukunnan varapuheenjohtaja, puheenjohtaja 15.11. lukien
 Varajäsen: Apukka, Asko, johtaja 1.1.–1.8.
 Partanen, Marja-Liisa, apulaisosastopäällikkö
 Järvinen, Pekka, hallitusneuvos
 Pukkila, Tarmo, ylijohdaja
 Kairisalo, Anja, johtaja
 Keskitalo, Riitta, lääketieteen lisensiaatti
 Pöyry, Matti, toiminnanjohtaja
 Kaukinen, Kari, ylilääkäri
 Rantahalvari, Vesa, asiantuntija
 Näätsaari, Sinikka, ohjelmapäällikkö 1.1.–26.2.
 Veirto, Katja, sosiaalipoliittinen asiantuntija 26.2. lukien
 Väänänen, Pirjo, sosiaalipoliittinen asiantuntija 1.1.–26.2.
 Kopra, Ville, ekonomisti 26.2. lukien
 Työlajärvi, Riitta, sosiaali- ja terveystieteiden asiantuntija
 Ilveskivi, Paula, lakimies
 Koski, Valto, kansanedustaja
 Rehula, Juha, kansanedustaja

Sosiaalilääketieteellinen neuvottelukunta

Järvisalo, Jorma, ylilääkäri, neuvottelukunnan puheenjohtaja
 Huttunen, Jussi, professori, neuvottelukunnan varapuheenjohtaja ja jäsen
 Hirvensalo, Eero, dosentti
 Holi, Tarja, apulaisjohtaja
 Huupponen, Risto, professori
 Ihalainen, Risto, varatoiminnanjohtaja
 Varajäsen: Saarni, Samuli, varapuheenjohtaja
 Isohanni, Matti, professori
 Kivelä, Sirkka-Liisa, professori
 Lahtela, Jorma, dosentti
 Leirisalo-Repo, Marjatta, professori
 Neuvonen, Pertti, professori
 Pöyry, Matti, toiminnanjohtaja
 Sulkava, Raimo, professori
 Taskinen, Helena, professori
 Tilvis, Reijo, professori
 Asiantuntijat:
 Elonen, Erkki, dosentti
 Eronen, Marianne, asiantuntijalääkäri
 Helminen, Sari, asiantuntijahammaslääkäri
 Honkala, Eino, professori 1.1.–14.8.
 Suominen-Taipale, Liisa, HLT 14.8. lukien
 Keränen, Tapani, dosentti
 Ketola, Eeva, päätoimittaja
 Varajäsen: Komulainen, Jorma, kehittämisspäällikkö
 Kivelä, Tero, professori
 Klaukka, Timo, terveystutkimuksen päällikkö 1.1.–21.5.
 Knuuttila, Matti, professori
 Koivisto, Pekka, johtava lääkäri
 Kruuti, Jaana, yliproviisori
 Leinonen, Esa, professori
 Lönnqvist, Jouko, professori
 Meurman, Jukka, professori
 Mäkelä, Marjukka, professori
 Varajäsen: Malmivaara, Antti, ylilääkäri
 Reunala, Timo, professori
 Tiitinen, Aila, professori
 Tukiainen, Pentti, professori
 Palomäki, Heikki, asiantuntijalääkäri, sihteeri ja jäsen

Eläkeasiain neuvottelukunta

Pesola, Helena, johtaja, neuvottelukunnan puheenjohtaja
 Forss, Mikael, johtaja, neuvottelukunnan varapuheenjohtaja ja jäsen
 Pirttimäki, Raili, johtava lääkäri
 Varajäsen: Telakivi, Tiina, asiantuntijalääkäri
 Neimala, Anne, osastopäällikkö
 Seppälä, Marja-Leena, etuuspäällikkö
 Haikarainen, Tuulikki, apulaisosastopäällikkö, hallitusneuvos
 Rossi, Juha, vanhempi hallitussihteeri
 Lindell, Christina, osastopäällikkö
 Kautto, Mikko, osastopäällikkö
 Rantahalvari, Vesa, asiantuntija
 Åström, Johan, asiantuntija
 Kallinen, Kaija, apulaisjohtaja
 Väänänen, Pirjo, sosiaalipoliittinen asiantuntija 1.1.–1.3.
 Veirto, Katja, sosiaalipoliittinen asiantuntija 1.3. lukien
 Puura, Heli, lakimies
 Työläjärvä, Riitta, sosiaali- ja terveystieteellinen asiantuntija
 Lumiaho, Maire, lakimies
 Aaltonen, Seppo, johtaja
 Fellman, Veronica, toiminnanjohtaja
 Gabrielson, Leena, toiminnanjohtaja
 Strömberg, Erik, lainsäädäntöneuvos
 Sukselainen, Tuomas, budjettineuvos
 Neimala, Antti, johtaja 1.1.–17.12.
 Hellstén, Harri, lainopillinen asiamies 17.12. lukien
 Tuominen, Risto, lainopillinen asiamies
 Häkkinen, Hilka, puheenjohtaja
 Partanen, Hannu, toiminnanjohtaja

Työterveyshuoltoneuvottelukunta

Pesola, Helena, johtaja, neuvottelukunnan puheenjohtaja 1.1. lukien
 Kivimäki, Elise, osastopäällikkö, neuvottelukunnan varapuheenjohtaja ja jäsen
 Lamberg, Matti, lääkintöneuvos 1.1.–14.8.
 Mukala, Kristiina, neuvotteleva virkamies 14.8. lukien
 Varajäsen: Kairisalo, Anja, johtaja
 Savolainen, Heikki, lääkintöneuvos
 Aalto, Asko, lääkintöneuvos
 Husman, Kaj, osaamiskeskusten johtaja
 Rautio, Maria, tiimipäällikkö
 Anthoni, Sari, työterveyshuollon erikoislääkäri
 Kyrö, Marja, työterveyshuollon erikoislääkäri 1.1.–11.6.
 Helimäki-Aro, Ritva, työterveyshuollon erikoislääkäri 11.6. lukien
 Rautjärvi, Leila, puheenjohtaja
 Pimiä, Riitta, toimitusjohtaja
 Haring, Kari, asiantuntija
 Perimäki, Raili, työympäristöasiantuntija
 Kaukinen, Kari, ylilääkäri
 Toivonen, Rauno, asiantuntija
 Hollmén, Jyrki, asiantuntija
 Rantahalvari, Vesa, asiantuntija
 Lumiaho, Maire, lakimies
 Mattila, Ilpo, asiamies
 Työläjärvä, Riitta, sosiaali- ja terveystieteellinen asiantuntija
 Kivipelto, Saga, terveydenhoitaja
 Ilveskivi, Paula, lakimies
 Pätäri, Jarmo, lakimies
 Tähtinen, Outi, lainopillinen asiamies
 Hirvonen, Merja, työmarkkina-asiamies 1.1.–17.12.
 Hellstén, Harri, lainopillinen asiamies 17.12. lukien

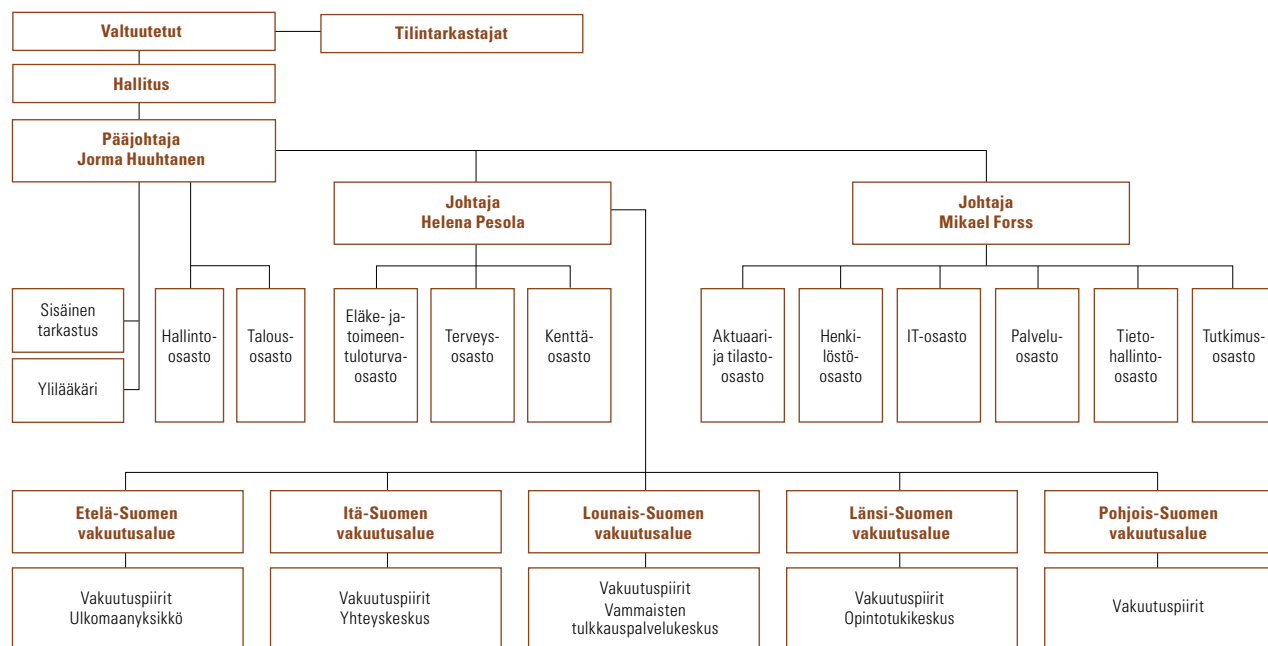
Kuntoutusasiain neuvottelukunta

Pesola, Helena, johtaja, neuvottelukunnan puheenjohtaja 1.1. lukien
 Huusko, Tiina, kuntoutuspäällikkö, neuvottelukunnan varapuheenjohtaja ja jäsen
 Järvisalo, Jorma, ylilääkäri
 Varajäsen: Haukipuro, Kyösti, vakuutusalueen ylilääkäri
 Kivimäki, Elise, osastopäällikkö
 Laine, Arto, työterveyshuoltopäällikkö
 Autti-Rämö, Ilona, terveystutkimuksen johtava tutkija
 Klaukka, Timo, terveystutkimuksen päällikkö 1.1.–22.10.
 Salminen, Anna-Liisa, johtava tutkija 22.10. lukien
 Järvinen, Hanna, vakuutusalueen ylilääkäri
 Kiuttu, Jorma, vakuutusalueen ylilääkäri
 Haikarainen, Tuulikki, hallitusneuvos
 Kairisalo, Anja, johtaja
 Kerminen, Päivi, hallitusneuvos
 Kuusinen, Patrik, ylitarkastaja
 Loijas, Sari, ylitarkastaja
 Könkkölä, Kalle, toiminnanjohtaja
 Mahlamäki, Pirkko, pääsihteeri
 Ruponen, Teuvo, kuntoutusjohtaja
 Kaukinen, Kari, ylilääkäri
 Rantahalvari, Vesa, asiantuntija
 Haring, Kari, asiantuntijalääkäri 1.1.–1.3.
 Veirto, Katja, sosiaalipoliittinen asiantuntija 1.3. lukien
 Työläjärvä, Pirkko, sosiaali- ja terveystieteellinen asiantuntija
 Puura, Heli, lakimies
 Lumiaho, Maire, lakimies
 Mattila, Ilpo, asiamies
 Tähtinen, Outi, lainopillinen asiamies 1.1.–17.12.
 Hellstén, Harri, lainopillinen asiamies 17.12. lukien
 Tuominen, Risto, asiamies
 Karhunen, Sirkka-Liisa, kehityspäällikkö
 Uotinen, Sami, neuvotteleva lakimies
 Tervonen, Hilppa, valmistelupäällikkö
 Varjonen, Elina, kehittämisspäällikkö
 Piispanen, Pekka, johtaja 1.1.–19.11.
 Lankia, Eero, johtaja 19.11. lukien
 Ahlgren, Ulla, tiedottaja
 Suikkanen, Asko, sosiologian professori
 Järvikoski, Aila, kuntoutuksen professori
 Ylinen, Aarne, kuntoutusylilääkäri 1.1.–19.11.
 Uutela, Toini, ylilääkäri 19.11. lukien
 Leino, Eeva, kuntoutusylilääkäri

Työttömyysturva-asiain neuvottelukunta

Pesola, Helena, johtaja, neuvottelukunnan puheenjohtaja
 Neimala, Anne, osastopäällikkö, neuvottelukunnan varapuheenjohtaja ja jäsen
 Puura, Heli, lakimies
 Varajäsen: Aaltonen, Juri, lakimies
 Salo, Esko, hallitusneuvos
 Päivänsalo, Kirsi, hallitussihteeri
 Lundström, Stina, työttömyyskassan johtaja
 Apell, Jaana, lakimies
 Pohja, Heikki, toimitusjohtaja
 Oksanen, Tapio, talousjohtaja
 Väänänen, Pirjo, sosiaalipoliittinen asiantuntija 1.1.–1.3.
 Veirto, Katja, sosiaalipoliittinen asiantuntija 1.3. lukien
 Kopra, Ville, ekonomisti
 Rautiainen, Hannu, lainopillinen asiamies
 Nyyssölä, Mikko, asiantuntija
 Airikkala, Risto, päälakimies
 Lumiaho, Maire, lakimies
 Tuominen, Risto, lainopillinen asiamies 1.1.–17.12.
 Hellstén, Harri, lainopillinen 17.12. lukien
 Onnela, Maritta, kassanjohtaja
 Jussila, Niina, tarkastusyksikön päällikkö
 Rautanen, Erja, johtaja
 Talonen, Juhani, toiminnanjohtaja
 Nenonen, Ranja, yhteisjärjestön puheenjohtaja
 Kerminen, Päivi, hallitusneuvos
 Meling, Timo, ylitarkastaja

Kelan organisaatio 1.3.2010

Yhteystiedot

Päätoimitalo

Nordenskiöldinkatu 12
PL 450, 00101 Helsinki
Puhelin 020 634 11

Pitäjänmäen toimitalo

Höyläämötie 1a B
PL 78, 00381 Helsinki
Puhelin 020 634 11

Jyväskylän toimitalo

PL 371, 40101 Jyväskylä
Puhelin 020 634 11

KELAN ALUEKESKUKSET

Pohjois-Suomen aluekeskus

Sepänkatu 18
PL 190, 90101 Oulu
Puhelin 020 635 4211

Lounais-Suomen aluekeskus

Eerikinkatu 26
PL 365, 20101 Turku
Puhelin 020 635 9611

Länsi-Suomen aluekeskus

Kalevankatu 17 A
PL 361, 60101 Seinäjoki
Puhelin 020 635 5221

Etelä-Suomen aluekeskus

Kirkkokatu 8
PL 149, 15141 Lahti
Puhelin 020 635 1511

Itä-Suomen aluekeskus

Suokatu 40 A, 2. krs.
PL 188, 70101 Kuopio
Puhelin 020 635 7211

Palvelunumerot

Asevelvollisen tuet	020 692 200
Asumisen tuet	020 692 201
Eläkeasiat	020 692 202
Kela-kortti ja EU-sairaanhoidokortti	020 692 203
Kuntoutus	020 692 205
Lapsiperheiden tuet	020 692 206
Maasta- ja maahanmuutto	020 692 207
Omaisen kuoltua	020 692 208
Opiskelijan tuet	020 692 209
Sairastaminen	020 692 204
Työttömyysajan tuet	020 692 210
Vammaistuet	020 692 211

441 032

Ympäristömerkitty painotuote

Elämässä mukana – muutoksissa tukena

